

T.C.

**ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ**

TÜRKÇE VE SOSYAL BİLİMLER EĞİTİMİ ANABİLİM DALI

**ÖZEL GÖKÇEADA RUM OKULLARI ÖĞRENCİLERİNİN
TÜRKÇE-YUNANCA ORTAK SÖZ VARLIĞINI BİLME
DURUMLARI**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

YÜKSEL GÖKAKIN

**TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. ESİN YAĞMUR ŞAHİN**

ÇANAKKALE – 2023

T.C.

ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

TÜRKÇE VE SOSYAL BİLİMLER EĞİTİMİ ANABİLİM DALI

**ÖZEL GÖKÇEADA RUM OKULLARI ÖĞRENCİLERİNİN
TÜRKÇE-YUNANCA ORTAK SÖZ VARLIĞINI BİLME DURUMLARI**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

YÜKSEL GÖKAKIN

TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. ESİN YAĞMUR ŞAHİN

ÇANAKKALE – 2023

T.C.
ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

Yüksel GÖKAKIN tarafından Doç. Dr. Esin YAĞMUR ŞAHİN yönetiminde hazırlanan ve **28/08/2023** tarihinde aşağıdaki jüri karşısında sunulan “**Özel Gökçeada Rum Okulu Öğrencilerinin Türkçe-Yunanca Ortak Söz Varlığını Bilme Durumları**” başlıklı çalışma, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü **Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı**’nda **YÜKSEK LİSANS TEZİ** olarak oy birliği ile kabul edilmiştir.

Jüri Üyeleri

İmza

Doç. Dr. Esin YAĞMUR
ŞAHİN
(Danışman)

.....

Doç. Dr. Mustafa DİNÇ

.....

Doç. Dr. Mustafa KAYA

.....

Tez No :

Tez Savunma Tarihi : 28/08/2023

.....

Prof. Dr. Ahmet Evren ERGİNAL

Enstitü Müdürü

.../.../20..

ETİK BEYAN

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Tez Yazım Kuralları'na uygun olarak hazırladığım bu tez çalışmada; tez içinde sunduğum verileri, bilgileri ve dokümanları akademik ve etik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi, tüm bilgi, belge, değerlendirme ve sonuçları bilimsel etik ve ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu, tez çalışmada yararlandığım eserlerin tümüne uygun atıfta bulunarak kaynak gösterdiğimi, kullanılan verilerde herhangi bir değişiklik yapmadığımı, bu tezde sunduğum çalışmanın özgün olduğunu, bildirir, aksi bir durumda aleyhime doğabilecek tüm hak kayıplarını kabullendiğimi taahhüt ve beyan ederim.

Yüksel GÖKAKIN

28/08/2023

TEŞEKKÜR

Bu tezin gerçekleştirilmesinde, çalışmam boyunca benden bir an olsun yardımlarını esirgemeyen saygıdeğer danışman hocam Prof. Dr. Esin YAĞMUR ŞAHİN'e, çalışma süresince tüm zorlukları benimle göğüsleyen eşim Ömür GÖKAKIN'a, saha çalışmamda yardımlarını esirgemeyen Özel Gökçeada Rum Ortaokulu ve Lisesi Müdürü İoakimKAMBUROPULOS'a, okul öğretmenleri Stelyo BERBER,Niko LEMOPULOS ve YorgosÖZPRODROMOS'a ve hayatımın her evresinde bana destek olan değerli aileme sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Yüksel GÖKAKIN
Çanakkale, Ağustos 2023

ÖZET

ÖZEL GÖKÇEADA RUM OKULLARI ÖĞRENCİLERİNİN TÜRKÇE-YUNANCA ORTAK SÖZ VARLIĞINI BİLME DURUMLARI

Yüksel GÖKAKIN

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

Lisansüstü Eğitim Enstitüsü

Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı/Yabancı Dil Olarak Türkçenin Öğretimi

Tezli Yüksek Lisans Programı Yüksek Lisans Tezi

Danışman: Doç. Dr. Esin YAĞMUR ŞAHİN

28/08/2023, 77

Bu çalışma Türkçe-Yunanca ortak söz varlığının Çanakkale ilinde bulunan Rum azınlık okullarında bilinme durumlarını ölçen bir araştırmadır. Çalışmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Araştırma, betimsel bir çalışma olup var olan bir durumu ortaya koymaya yöneliktir. Bu çalışmanın çalışma grubu, amaçsal örnekleme yöntemi ile belirlenmiştir. Maria Dimasi ve Ahmet Nizam tarafından Yunanistan’da yazılan ve Türkçe-Yunanca ortak söz varlığını konu alan ‘*ToKinoLeksilogiotisEllinikis ke TurkikisGlossas*’ isimli eser çalışmanın ana kaynağını oluşturmuştur. Bu eserde bulunan kelimelerden 200 tanesi, iki dili bilen, alan uzmanı olan kişilerden bir komisyon oluşturularak belirlenmiş üç farklı ölçme aracı hazırlanılarak Özel Gökçeada Rum İlkokulu, Özel Gökçeada Rum Ortaokulu ve Özel Gökçeada Rum Lisesi öğrencilerine uygulanmıştır. Elde edilen veriler betimsel analiz yöntemi analiz edilmiştir. Çalışma sonucunda bu çalışmada konu edinilen 200 kelimenin en az bir dilde %90 ve daha fazla oranda bilindiği tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Ortak söz varlığı, Türkçe, Yunanca, Azınlık okulları.

ABSTRACT

THE SITUATION OF PRIVATE GÖKÇEADA ROM SCHOOLS STUDENTS' KNOWING THE COMMON TURKISH-GREEK VOCATION

Yüksel GÖKAKIN

Çanakkale Onsekiz Mart University

School of Graduate Studies

Master of Science Department of Turkish and Social Sciences Education/Teaching Turkish As

A Foreign Language Master's Program With Thesis

Advisor: Assoc. Prof. Esin YAĞMUR ŞAHİN

28/08/2023, 77

This study is a research that measures the level of knowledge of the Turkish-Greek common vocabulary in Romain Minority Schools in Çanakkale. Qualitative research method was used in the study. The research is a descriptive study and aims to reveal an existing situation. The study group of this study was determined by purposive sampling method.

The work titled '*To Kino Leksilogiotis Ellinikis ke Turkikis Glossas*', written by Maria Dimasi and Ahmet Nizam in Greece and dealing with the Turkish-Greek common vocabulary, constituted the main source of the study. 200 of the words in this work were prepared by a commission composed of people who know two languages and are experts in the field, and three different measurement tools were prepared and applied to the students of Private Gökçeada Romain Primary School, Private Gökçeada Romain Secondary School and Private Gökçeada Romain High School. The data obtained was analyzed using the descriptive analysis method. As a result of the study, it was determined that the 200 words discussed in this study were known at a rate of 90% or more in at least one language.

Keywords: Common vocabulary, Turkish, Greek, Minority schools.

İÇİNDEKİLER

	Sayfa No
JÜRİ ONAY SAYFASI.....	i
ETİK BEYAN.....	ii
TEŞEKKÜR.....	iii
ÖZET	iv
ABSTRACT	v
İÇİNDEKİLER	vi
SİMGELER KISALTMALAR.....	VE x
TABLolar DİZİNİ.....	xi

BİRİNCİ BÖLÜM GİRİŞ

1.1.Problem Durumu.....	1
1.2. Tezin Amacı.....	2
1.3. Tezin Önemi.....	3
1.4. Varsayımlar.....	4
1.5. Sınırlılıklar	4
1.6. Tanımlar.....	4

İKİNCİ BÖLÜM

KURAMSAL ÇERÇEVE/ÖNCEKİ ÇALIŞMALAR

2.1.Dil - Sözvarlığı ve Dil İlişkileri Üzerine.....	5
2.2. Sözcük Öğretimi	7
2.3. MEB Ana Dili Türkçe Dersi Öğretim Programı ve Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi Programında Sözcük Öğretimi.....	9
2.4. Türk-Yunan ve Türkçe-Yunanca İlişkileri Üzerine.....	10
2.4.1. Lozan Antlaşması'na Genel Bakış.....	11
2.4.2. Yunan-Rum ve Yunanca-Rumca Kavramları.....	12
2.4.3. Tarih Boyu Türk Yunan İlişkileri.....	14
2.4.4. Türkiye ve Yunanistan Azınlık Politikaları.....	15
2.4.5.Türkiye'deki Rum Nüfus ve Yunanca.....	17
2.5.Yunanca-Türkçe Ortak Söz Varlığı ve İlgili Çalışmalar.....	18

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

ARAŞTIRMA YÖNTEMİ

3.1. Araştırma Modeli.....	20
3.2 Araştırmanın Çalışma Grubu	21
3.3. Geçerlilik Komitesi	24
3.4. Veri Toplama Araçları.....	25

3.5. Uygulama Süreci.....	27
3.6. Verilerin Analizi.....	28

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM ARAŞTIRMA BULGULARI

4.1. Resimle Eşleştirme Etkinliğinde Katılımcıların Sorun Yaşadığı Kelimelere İlişkin Bulgular ve Yorum.....	29
4.2. Tanımla Eşleştirme Etkinliğinde Katılımcıların Sorun Yaşadığı Kelimelere İlişkin Bulgular ve Yorum.....	36
4.3. Yiyecek-İçecek Etkinliğinde Katılımcıların Sorun Yaşadığı Kelimelere İlişkin Bulgular ve Yorum.....	44
4.4. Ortak Söz Varlığından Seçilen Kelimelere İlişkin Bulgular ve Yorum.....	51
4.5. Araştırmaya Katılan İlkokul Öğrencilerinin Doğru Sayılarına İlişkin Bulgular ve Yorum.....	52
4.6. Araştırmaya Katılan Ortaokul Öğrencilerinin Doğru Sayılarına İlişkin Bulgular ve Yorum.....	55
4.7. Araştırmaya Katılan Lise Öğrencilerinin Doğru Sayılarına İlişkin Bulgular ve Yorum.....	59
4.8. Öğrencilerin Yaş Grupları ve Diğer Kişisel Özelliklerine İlişkin Bir Değerlendirme.....	62

BEŞİNCİ BÖLÜM TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

5.1. Tartışma ve Sonuç.....	64
5.2. Öneriler	69
KAYNAKÇA	71
EKLER	

EK 1. ETİK KURUL İZNİ	I
EK 2. ARAŞTIRMA UYGULAMA İZNİ	II
EK 3. RUM İLKOKULU RIZA BEYANI.....	III
EK 4. RUM ORTAOKULU RIZA BEYANI.....	IV
EK 5. RUM LİSESİ RIZA BEYANI.....	V
EK 6. BİLGİLENDİRİLMİŞ GÖNÜLLÜ ÖĞRENCİ ONAM FORMU.....	VI
EK 7. BİLGİLENDİRİLMİŞ GÖNÜLLÜ VELİ ONAM FORMU.....	VII
EK 8. YİYECEK-İÇECEK ETKİNLİĞİ.....	VIII
EK 9. RESİMLE EŞLEŞTİRME ETKİNLİĞİ.....	XII
EK 10. TANIMLA EŞLEŞTİRME ETKİNLİĞİ.....	XVII
EK 11. SEMPOZYUM KATILIM BELGESİ.....	XXIII
ÖZGEÇMİŞ	XXIV

SİMGELER VE KISALTMALAR

TDK	Türk Dil Kurumu
A.G.E.	Adı Geçen Eser

TABLÖLAR DİZİNİ

Tablo No	Tablo Adı	Sayfa No
Tablo 1	Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Doğduğu Ülkeler	22
Tablo 2	Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Cinsiyetleri	23
Tablo 3	Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Sınıfları	23
Tablo 4	Resimle Eşleştirme Etkinliğinde Katılımcıların Sorun Yaşadığı Kelimeler	29
Tablo 5	Tanımla Eşleştirme Etkinliğinde Katılımcıların Sorun Yaşadığı Kelimeler	36
Tablo 6	Yiyecek İçecek Etkinliğinde Katılımcıların Sorun Yaşadığı Kelimeler	44
Tablo 7	Araştırmaya Katılan İlkokul Öğrencilerine Dair Veriler	52
Tablo 8	Araştırmaya Katılan Ortaokul Öğrencilerine Dair Veriler	55
Tablo 9	Araştırmaya Katılan Lise Öğrencilerine Dair Veriler	59

BİRİNCİ BÖLÜM

GİRİŞ

1.1.Problem Durumu

Dünya yaratıldığından bugüne gelinceye kadar yaşanan gerçeklerin hem yaşandığı anda hem de daha sonraki nesiller tarafından algılanıp anlaşılması; devirden devire, yöreden yöreye değişen dil aracılığıyla olmuştur (Ağca, 2001:1). Dilin geçmişi geleceğe taşıyan bir köprü olduğu gerçeği yadsınamaz; fakat dilin bu vazifesini yerine getirebilmesi için aynı dili konuşan bir topluluğa ihtiyacı vardır. Bu topluluğun özü de insandır. “İnsan ancak ilişkileri içinde var olabilen bir yaratık olduğundan, insanların düşünebilme, düşündüğünü karşı tarafa anlatabilme yeteneği, toplumsal yaşamın temelini oluşturur. İletişim teknolojisindeki gelişmeler kadar hiçbir teknolojik buluş yaşam biçimini, bireylerin bilinçlenmesini ve toplumsal davranışlarını etkilememiştir” (Cüceloğlu, 1993:219).Geçmişten günümüze insanın doğasında var olan paylaşma isteğini önce yakın çevresiyle şimdi ise internet aracılığıyla sosyal medyayla birlikte tüm dünyada gerçekleştirmektedir. “Kitle iletişim araçları artık sınırları ortadan kaldırmış, dünyayı küçük bir köy hâline getirmiştir. Globalleşen dünyada herkes herkesin nefes alışından haberdar duruma gelmiştir” (Aktaş ve Gündüz , 2007). Gelişen teknolojiyle birlikte yeni üretilen bir cihaz üreticisinin ona verdiği isimle tüm dünyadaki ortak kelimeler listesine dahil olmaktadır. Bu kelimeler arasında selfie ve drone sözcükleri gösterilebilir. TDK’ye göre “öz çekim” ve “uçan göz” olarak adlandırılrsa da tüm dünya ve ülkemizde ilk çıktığı adıyla kullanımı daha yaygındır. Bu durum günümüzde ortak kelimelerin oluşumunu açıkça ortaya çıkarmaktadır. Bu ortak kelimelerin oluşturduğu “internet dili” globalleşen dünyanın oluşturduğu bir iletişim aracı olarak kullanılmaktadır.

Dil, kuşkusuz iletişimin en temel ve en önemli araçlarından biri ve yaşamın sürdürülebilirliğinin önemli parçasıdır (Yağbasan, 2010). İnsanların kendilerini anlatma ihtiyacından doğan dilin insanın hayatının önemli bir kısmını kapladığı büyük bir gerçektir.

Uzun yıllar boyunca bir arada yaşayan milletler arasında bu birliktelikten kaynaklanan bir kültür alışverişi oluşmakta ve oluşan yeni folklorun içinde halk oyunlarından yemek tariflerine kadar bir millete ait karakteristik özellikler olan gelenek ve görenekler bulunmaktadır. “Bu aktarımı sağlayan bir toplumu ulus yapan en önemli öge

dildir ve toplumun kültürünün gelişmesinde ve yayılmasında en önemli araçtır” (Önertoy, 2002:367).Bir millete ait olan kültürel bir ögenin beraber yaşamanın bir sonucu olarak paylaşılması ve paylaşılan bu ögenin taraflar tarafından benimsenmesi pek tabiidir. Türk ve Yunan milletleri için de aynı durum geçerlidir. 1071 Malazgirt Savaşı’yla Anadolu’ya sükün eden Türkler Yunanlılarla günümüze kadar aynı toprakları aynı veya farklı devletlerin bayrağı altında paylaşmışlardır. Bu paylaşım sadece gelenek ve görenekte kalmamış; aynı dil ailesine mensup olmayan iki dil arasında bolca kelime geçişlerine de yol açmış olup Yunancadan Türkçeye Türkçeden de Yunancaya birçok kelime taşınmıştır. “Diller arasında etkileşimin olması kaçınılmazdır; çünkü bütün dillerde alıntı kelimeler vardır. Örneğin Yunancadan Türkçeye karışan kelime sayısı 500 civarındadır” (Akgündüz, 2002:316; 308).

Bu çalışmada Yunanca ve Türkçedeki ortak kelimelerin yabancılara Türkçe öğretimi alanında iki dil arasında köprü kurarak öğrenilecek dilin daha kolay öğrenilmesini sağlayacağı düşünülmüştür. Uygulanan ölçeklerin bu ortak kelimeleri öğretmede ne denli katkısının olduğu anlaşılmaya çalışılmıştır.

Bu çalışmanın ana problem cümlesini “Özel Gökçeada Rum Okulları öğrencilerinin Yunanca-Türkçe ortak söz varlığını kullanma durumları nasıldır?” sorusu oluşturmaktadır.

1.2.Tezin Amacı

Bu çalışmanın asıl amacı, Özel Gökçeada Rum Okulları Öğrencilerinin Yunanca-Türkçe Ortak Söz Varlığını Kullanma Durumlarını tespit etmektir. Boylu’ya (2014) göre; öğrencilere iki kültür ve dil arasındaki ortaklığın hissettirilmesi ve bu ortaklığın somut göstergesi olan kelime, deyim ve atasözlerinin Türkçe öğretiminde ön planda tutulması onların motivasyonunu artırmakla birlikte Türkçeye ve Türk kültürüne karşı ön yargıları da en aza indirecektir.

Yapılan bu çalışma ile ortak kelimelerin bu kültür ve dil ortaklığının Türkçenin daha kolay öğretilmesine katkı sağlaması amaçlanmıştır.

Türkçe geniş bir coğrafyada birçok milletten insana öğretilmektedir. “Yabancılarla Türkçe Öğretimi alanında üretilen tezler yeterli ve istenilen düzeyde değildir. Bu nedenle alana katkı sağlamak ve alana yönelik sorunların çözümü için daha fazla araştırmaya ihtiyaç vardır. Özellikle üniversitelerin bu alana yönelik daha çok doktora ve yüksek lisans tezi üretmeleri beklenmektedir” (Ergül, Mutlu, Usta ve Çelebi, 2019). Genel öğretim esasları hakkında birçok çalışma olsa da belirli bir millete Türkçe öğretimi konusunda yapılan çalışmaların daha az olduğu görülecektir. Bu nedenle bu çalışma ile aynı alanda öğretim yapacak öğretmenlere öğretim sürecinde katkı sunmayı amaçlamaktadır.

1.3. Tezin Önemi

Yunanca-Türkçe ortak söz varlığının dil öğretimi bağlamında değerlendirildiği tek akademik çalışma İoannidi'nin (2020) çalışmasıdır. Bu çalışma da atasözleri ve deyimler odaklı bir durum tespiti niteliğindedir. Bu yönüyle çalışmanın alanyazında bir eksikliği giderebileceği ve başka çalışmalara örnek oluşturabileceği düşünülmüştür. Türkiye’de Rum azınlık okullarında öğretimle ilgili çok az çalışmanın olduğu bir gerçektir. Bu yönüyle de yapılacak olan çalışma pek çok açıdan ortak kültüre sahip olduğumuz Yunan çocuklarına Türkçe öğretiminde olumlu katkı sunacak ilk çalışmalardan biri olarak değerlendirilebilir.

Bu çalışma Türkçenin öğretiminde noktasal olarak ise Türkçe kelime öğretiminde ortak söz varlığını kullanılabilirliğini görmek amacıyla yapılmıştır. Yunanca Türkçe ortak söz varlığını Rum Azınlık Okulları özelinde araştıran çalışma, Azınlık Okullarında Türkçe Öğretimini hukuki ya da tarihi boyutundan çok sınıf içi uygulamaları açısından değerlendiren ilk çalışma özelliğini taşımaktadır. Bunun yanında Türkçenin diğer dillerle ortak söz varlığı üzerine yapılan çalışmaların da sınırlı olduğunu söylemek mümkündür.

Quabiz Mohammad (2020) literatür tarandığında Türkiye’de ortak kelimeler yardımıyla Türkçe öğretimi üzerinde yapılmış çalışmaların sayısının çok az olduğunu ifade etmiştir. İltar (2014), Khan (2014), Tursum (2019), Dehcheshmeh (2021) gibi çalışmalarda Türkçenin Arapça, Urduca, Boşnakça ve Farsça ile kelime ortaklıklarını çalışmıştır.

Türkçe ve Yunancanın ortak söz varlığı üzerine Karaağaç (2008) ve Toprak (2022) gibi çalışmalar olsa da bu çalışmalar Türkçe öğretimi odaklı çalışmalar değildir. Bu nedenlerle çalışmanın alanyazına katkı sunacağı düşünülmektedir.

1.4.Varsayımlar

Bu araştırmada aşağıdaki varsayımlar kabul edilmiştir:

- 1.Uzman kişilerin görüşleri alınarak uygulaması yapılmış olan veri toplama aracının araştırmanın amacına uygun olduğu varsayılmıştır.
- 2.Araştırmaya için ayrılan sürenin yeterli olduğu varsayılmıştır.
- 3.Uygulanan veri toplama araçlarına öğrencilerin verdikleri cevapların gerçeği yansıttığı varsayılmıştır.
- 4.Bu araştırmada herhangi bir veri kaybı yaşanmadığı varsayılmaktadır.

1.5.Sınırlıklar

Bu çalışma;

- 2021/2022 eğitim-öğretim yılı süresi ile,
- Gökçeada Özel Rum İlkokulu, Gökçeada Özel Rum Ortaokulu ve Gökçeada Özel Rum Lisesi öğrencileri ile,
- Türkçe-Yunanca ortak kelimeler konusu ile sınırlıdır.

1.6. Tanımlar

Söz varlığı: Bir dildeki sözlerin bütünü, söz hazinesi, söz dağarcığı, sözcük hazinesi, kelime hazinesi, kelime kadrosu, vokabüler. (TDK Sözlüğü, 2023).

Yunanca: Yunanistan'da yaşayanlar tarafından kullanılan dildir (TDK Sözlüğü, 2023).

Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Programı: Maarif Vakfı tarafından 2020 yılında yayımlanan Millî Eğitim Bakanlığının bu alana yönelik onaylı ilk programıdır.

İKİNCİ BÖLÜM

KURAMSAL ÇERÇEVE/ÖNCEKİ ÇALIŞMALAR

2.1. Dil – Söz Varlığı ve Dil İlişkileri Üzerine

Millet deyince aralarında dil, kültür, soy, tarih ve kader birliği ve ortaklığı bulunan ve bunun böyle olduğuna inanan, böylece bunun şuurunu taşıyan bir insan topluluğu akla gelmektedir. Hiç şüphesiz milleti meydana getiren unsurların en önemlisi dildir (Güzel, A. vd.,1995:4-5). Millet olmanın gereği sadece aynı soy bağıyla değil aynı dil, kültür ve tarihi paylaşmakla mümkündür. Günümüze kadar yapılan ve bundan sonra da yapılacak dil tanımlamalarının mükemmel olmayacağı anlaşılmaktadır (Çifci, 2010:107). Bununla birlikte dile dair tanımlamalara şöyle bir bakacak olursak “dil, sözlü ve yazılı olarak iletişimde kullandığımız, doğduğumuzda hazır bularak edinmeye başladığımız, doğrudan doğruya insana özgü, çok güçlü, büyümlü bir düzendir; düşünme ve düşünüleni aktarma dizgesidir” (Aksan, 2006:13). Başka bir tanımla dil, insanlar arasında anlaşmayı sağlayan tabii bir vasıttır. Kendisine mahsus kuralları vardır. Dil canlı bir varlıktır. Dil gizli antlaşmalar sistemidir ve içtimaî bir müessesedir (Ergin, 2003:3-5). Bu tanımlardan yola çıkarak dilin insanları bir arada tutan, anlaşmayı sağlayan, kendi içinde uyulması gereken kurallarının bulunduğu malzemesi ses olan, millî birlik ve beraberliği sağlayan, nesilleri birbirine bağlayan bir araç olduğu görülmektedir. İnsanların anlaşması, bilgi ve birikimlerini aktarması, kendini gerçekleştirmesi ve ait olduğu toplum içinde yaşayabilmesi bu araçla mümkün olmaktadır.

Dili meydana getiren gizli ittifakların ne zaman ve nasıl olduğu bilinmemektedir. Dil insanla var olduğuna göre bu gizli ittifakların kökleri de ilk insanlara kadar gider. Kendi kendisine ve zamanla oluşan dilin doğuşunda tabiattaki seslerin taklidinin önemli bir yeri olduğu düşünülmekte ‘fısıltı, şırıl şırıl’ gibi kelimeler bu düşünceyi kuvvetlendirmektedir (Ergin, 2016:15). İnsanın kendini anlatma ihtiyacı dillerin doğuşunu ve gelişmesini sağlamak ve insanlar tarihi bilinmeyen dönemlerden günümüze kadar bu ihtiyaçlarını oluşturdukları dil sistemleri ile gidermektedirler. Oluşturulan dil ailelerindeki söz varlıkları hem insanların oluşturdukları kelimeler hem de tabiattaki seslerin taklidiyle genişlemektedir. Son olarak “dil; “insanlar arasında anlaşmayı, duygu ve düşünce alışverişini sağlayan, bilinmeyen bir zamanda, bilinmeyen bir biçimde oluşan, ait olduğu

toplumu her yönüyle ifade eden, işaret ettiği varlık ve kavramlarla arasında doğrudan bir ilişki bulunmayan nedensiz ses sembollerinin oluşturduğu, yaşayan ve doğal bir sistemdir” (Bayraktar, ve diğerleri, 2008:4).

“Bir dilin söz varlığı, o dilin tarihine geniş ölçüde ışık tutmakta, yüzyıllar boyunca ortaya çıkan ses, biçim, söz dizimi ve anlam değişikliklerini yansıtmakta, hangi dillerin etkisiyle, ne türden değişimlerin gerçekleştiğini göstermektedir” (Aksan, 1996:11). Türk dilinin söz varlığına bakıldığında bu izleri görmek mümkün olmaktadır. Türklerin ana yurdu Orta Asya’dan Anadolu’ya uzanan coğrafyada karşılaşılan milletler Türk dilinin söz varlığına büyük bir katkı sağlamış olup hangi dilden ne şekilde faydalandığı ise kelimelerin tarihsel süreç içinde yaşadığı yolculuktan anlaşılmaktadır. Türkçeye başka dillerden geçen sözcükler etimoloji sözlüklerinde detaylı bir şekilde araştırılmaktadır. Her ne kadar Türkçeye başka dillerden girseler de bu sözcükler artık Türkçenin bir kazanımı, değeridir. “Yabancılarla Türkçenin öğretimi için son derece önem taşıyan temel söz varlığını belirlemede en önemli husus, kelimenin aslının Türkçe olup olmaması değil, sık kullanılması ve Türk insanının kelimeye yüklediği anlam zenginliğidir”(Barın, 2013).

Tarih boyunca bütün diller, gereksinimlerine göre başka dillerden belirli öğeleri alıntılama yoluna gitmiştir. Diller arası etkilenmeler olarak beliren bu durumun boyutlarından biri de söz varlığına ilişkindir. Söz varlığı her ne kadar bir dilin yüzey yapısını gösterse de içerisinde bir toplumun yaşayış biçimi, düşünce sistemi, geleneksel yapısı ve üretim mekanizması gibi birçok öğeyi barındırması yönüyle o toplumun kodlarını sunması bakımından önemlidir (Gümüş ve Dağ, 2018:187). Söz varlıkları toplumların geçmişlerine tutulan bir aynadır. Bu aynadan o topluma ait folkloru görebilmek için oradaki kodları -Türkçenin söz varlığını- doğru okumak gerekir. Geleceği şekillendiren geçmişten bugüne getirdiklerimizdir ve bu getirilenlerin yükünün büyük çoğunluğunu dillerin taşıdığı bir gerçektir. “Çünkü dil en gelişmiş bildirim biçimidir” (Yelok, Yakıcı, Yücel ve Doğan, 2006:2).

Bir toplumun organik bağı olan dilin içindeki kelimeler toplumları etkileyen bilimsel ve toplumsal gelişmelerden bağımsız düşünülemez. Bu gelişmeler ışığında dile eklenen kelimeler güncel kullanım alanı bulamadığında hafızalardan silinmeye başlar. Bir dönemin popüler araçlarından olup hatta Recaizade Mahmut Ekrem’in Araba Sevdası

romanında geçen ve bir tür at arabası olan "lando¹"nın (Türkçe Sözlük, 2009) şu an kullanılmaması bu duruma örnek gösterilebilir. Kullanım sıklığı bakımında Eker (2006: 203, 206) bu durumu etkin/aktif sözler (kullanılan, kullanım sıklığı yüksek), edilgen/eskiyen sözler (az kullanılan veya kullanımdan düşen, kullanım sıklığı sıfıra yaklaşan ya da sıfır olan) ve yeni sözler(neolojizm) şeklinde açıklamaktadır. Yabancı dillerden alınan yeni sözcüklerin de aslında yeni olmadığını çünkü mevcut ek ve köklerin çok özel bir durum olmadıkça üretilmeyeceğini, söz konusu yeniliğin ise mevcut kök ve eklerin yeniden sentezlenmesiyle eski anlamının yanına yeni bir anlam eklenmesiyle oluştuğunu söylemektedir.

Diller kültürel, ekonomik, sosyal ilişkiler, teknolojinin gelişmesi gibi sebeplerle sözcük alışverişi halindedir. "Sözcük alışverişinde edilgen diller (alıcı diller) ve etken diller (verici diller) vardır. Herhangi bir dil, bir dile karşı etken, başka bir dile karşı ise edilgen durumunda bulunabilir. Türkçe Arapça, Fransızca vb. dillere karşı edilgen, Balkan dillerine karşı ise etken durumda olmuştur. Örneğin Sırpçada binlerce Türkçe sözcük varken Sırpçadan Türkçeye geçen sözcük sayısı yok denecek kadar azdır" (Eker, 2006:201). Geçen yıllar boyunca Türkçe Arapça, Farsça, İngilizce, Fransızca gibi dillerden beslenmiş ve Türkçenin sözcük hazinesi genişlemiştir.

2.2. Sözcük Öğretimi

Sözcük, anlamı ya da görevi olup dil içinde tek başına kullanılan ses birlikleridir (Korkmaz, 2014:810). Anlamı olan ya da tümce kuruluşuna yarayan anlatım aracıdır (Gencan, 2007:88). Bir veya birden çok heceli ses öbeklerinden oluşan, aynı dili konuşanlar arasında zihinde tek başına kullanıldığında belli bir kavrama karşılık olan somut veya belli bir duygu veya düşünceyi yansıtan soyut yahut da somut ve soyut kavramlar arasında ilişki kuran dil birimidir (Korkmaz, 1992:100).

Bu tanımlardan yola çıkarak müstakil anlamı olan veya cümle içinde anlam ilgisi kurmaya yarayan sözcükler dilimizden geçmişten günümüze kadar ulaşmıştır. Bu sözcüklerin yeni nesillere aktarılması ana dil aracılığıyla olmuştur. Kılınç'a (2014:8) göre,

¹**Lando**(*lân'do*) *Fr. Landou* Dört tekerlekli, içinde dingillerle parallel düzenlenmiş karşılıklı iki oturma sahası bulunan, üstü açılıp kapanabilen çift körüklü binek arabası, london (TDK ,s 1298, Ankara, 2009).

anadil bir ya da birden çok dile kaynaklık eden dil anlamındadır. “Anadili ise, doğumla beraber başlayan, çocuğun bilişsel becerilerinin gelişmesi ve toplumsal etkileşimiyle edinme süreci gelişen dil olarak tanımlanmaktadır” (Özüdoğru ve Dilman, 2014:5). İnsanı diğer yaratılanlardan ayıran bir özellik olarak dilin öğrenilmesi için bir zamana ihtiyaç vardır. Nasıl ki yeni doğan bir çocuk koşmak merhalesine gelene kadar birçok evreden geçiyorsa aynı durum anadil öğrenimi için de geçerlidir. “Konuşma kişioğluna vergi olan ve insanı hayvandan ayıran bir yüksek işleyiştir. İnsan konuşma yeteneği ile doğar. Fakat dil doğuştan bilinmez. Çocuk içinde yaşadığı toplumun dilini, anadilini uzun bir çıraklık devresi süresince öğrenir” (Banguoğlu, 2007:10). Anadilin doğumla beraber başlayıp insanın hayatı boyunca kendini anlatmak ve başkalarıyla iletişim kurmak için kullandığı bir araç olduğu görülmektedir. Bu şekilde bir kişi hayatı boyunca yeni sözcükler öğrenerek kelime hazinesini geliştirir. “Dil, düşünceyi yaratır. Anadil bilinci edinilmeden düşünce geliştirilemez ve değiştirilemez. Dolayısıyla insanı etkileme söz konusu olamaz” (Kavcar, Oğuzkan ve Aksoy, 2002:2).

Türkçe, bir dünya dilidir. Dünyanın en çok konuşulan dilleri arasındadır. Bu özelliği ile Türkçe 1000 yılı aşkın süredir yabancı dil olarak öğretilmektedir. Kâşgarlı Mahmud’un (1074) *DîvânuLugâti’t Türk* adlı Araplara Türkçe öğretmek ve Türkçenin Arapça kadar zengin bir dil olduğunu kanıtlamak amacıyla kaleme aldığı eseri, Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi için bir başlangıç noktası olmuştur (Maden, 2021). Günümüzde teknolojinin yaygınlaşmasıyla birlikte coğrafi sınırlılıkların ortadan kalkması insanların diğer coğrafya ve kültürlerle ulaşımını kolaylaştırmıştır. İnternetin hayatımıza girmesiyle beraber öğrenilmek istenen yabancı dilin herhangi bir fiziksel ortam veya doküman hazırlanmaksızın sanal yollardan öğretilmesi yaygınlaşmıştır. “Yabancı dil ise öğrencinin yakın çevresinde yaygın olarak kullanılmayan ancak uluslararası seyahat, kültürlerarası iletişim veya okulda seçmeli veya zorunlu olarak yabancı dil dersinde öğretilen ve öğrencinin günlük yaşantısında pratik yapma olanağı içermeyen dil olarak açıklanmaktadır” (Özüdoğru ve Dilman, 2014:6). Okullarımızda okutulan İngilizce, Fransızca ve Almanca gibi dersler yabancı dil kavramı içinde yer almaktadır. Küreselleşen dünyada sanal alemde sınırların olmaması bu durumu zaruri hâle getirmiştir.

2.3. MEB Ana Dili Türkçe Dersi Öğretim Programı ve Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi Programında Sözcük Öğretimi

Türkçe Dersi Öğretim Programı, öğrencilerin hayat boyu kullanabilecekleri dinleme/izleme, konuşma, okuma ve yazma ile ilgili dil becerilerini ve zihinsel becerileri kazanmaları, bu becerileri kullanarak kendilerini bireysel ve sosyal yönden geliştirmeleri, etkili iletişim kurmaları, Türkçe sevgisiyle, istek duyarak okuma ve yazma alışkanlığı edinmelerini sağlayacak şekilde bilgi, beceri ve değerleri içeren bir bütünlük içinde yapılandırılmıştır. Türkçe Dersi Öğretim Programı; dil becerilerinin ve yeterliliklerinin geliştirilmesini, diğer tüm alanlarda öğrenme, kişisel ve sosyal gelişme ile mesleki becerileri edinmenin ön şartı olarak kabul etmektedir. (MEB, 2018) Buradan yola çıkarak okullarda öğretilen Türkçe dersinin öğrencileri hayata hazırlamak için bir ön koşul olduğu anlaşılmaktadır. Buna göre insan hem anlayabilmeli hem de anladığını karşı tarafa aktarabilmelidir. Bu da ancak konuştuğu dile hâkim olmasıyla mümkündür.

Arslan ve Gürdal (2012:257) yabancılara Türkçe kelime öğretiminde kullanılacak görsel ve işitsel metotlar şu şekilde planlamıştır:

1. Tahtaya Şekil, Kroki ve Resim Çizerek Kelime Öğretimi
2. Flaş Kartlarla Kelime Öğretimi
3. Posterle Kelime Öğretimi
4. Etkileşimli Cd'lerle Kelime Öğretimi
5. Video Görüntüleriyle Kelime Öğretimi
6. Sözlükle Kelime Öğretimi

Bu metotlardan dili öğrenecek kişilerin yetenek ve hazırbulunuşlukları çerçevesinde faydalanılabilir. Her insanın herhangi bir şeyi öğrenme şekli farklıdır; bu sebeple sözcük öğretiminde görsel ve işitsel materyallerin kullanımı sözcüklerin öğrenilebilirliğini arttırabilir. Günümüzde teknolojinin gelişmesiyle birlikte işitsel ve görsel araçlara ulaşmak kolaylaştığı için öğrenilecek dille ilgili materyallerin ulaşılabilirliği artmıştır.

Sözcük öğretiminde formal yöntemlerin yanında informal yöntemlerin de kullanılabilirliğini test eden Maden ve Dincel (2015:30) yaptıkları araştırma sonucunda, informal öğrenmenin öğrencilerin sözcük öğretimi başarısını sınıf içi ve geleneksel öğretime nazaran daha fazla artırdığını; ayrıca Türk dünyasından ve diğer yabancı uyruklu öğrencilerin informal ortamlarda Türkçe öğrenmeye yönelik dili kullanmayı, kültürü tanıma ve uygulamaya aktarma gibi açılardan olumlu yönde görüşe sahip olduğunu tespit etmişlerdir.

2.4. Türk-Yunan ve Türkçe-Yunanca İlişkileri Üzerine

Türkler tarih boyunca birçok millet ile ilişki içinde olmuş, birçok dil ile alışverişte bulunmuş, birçok topluluğa da Türkçeyi öğretmişlerdir. “Alanla ilgili yapılan çalışmalarda yabancılara Türkçe öğrenme ve öğretme faaliyetlerinin Kaşgarlı Mahmud’un yazmış olduğu DivanüLügati’t-Türk’le başladığı ifade edilmektedir” (Biçer, 2012).

“Moğolistan ve Çin içlerinden Orta Avrupa’ya, Sibiryadan Hindistan ve Kuzey Avrupa’ya kadar geniş bir alanda varlık gösteren bir dilin tarihini yazmak kolay değildir. Binlerce eser, anıt, yazıt ve belge bırakan Türk dili bugün de Türkistan, Azerbaycan, Anadolu, Balkanlar ve Avrasya bozkırlarında kullanılmaya devam etmektedir” (Ercilasun, 2008:13). Bu tespit aslında Türk-Yunan ilişkileri ve Türkçe-Yunanca ilişkilerinin konu alındığı bu başlığa da temel teşkil etmektedir. Zira Türkler yayıldıkları geniş coğrafyada Türkçenin de yayılmasına vesile olmuş ve Türk dili birçok dil ile dil bağları da kurmuştur.

Bu çalışmanın konusu dil öğretimi odaklı olsa da günümüzde dil öğretimi yalnız eğitimsel boyutu ile değerlendirilemez. “Siyasî yapı, ekonomik gelişmeler de artık doğrudan dil ve dil öğretimi ile birinci derecede bağlı kabul edilmektedir” (Yalçın, 2006:9). Bu nedenle iki dil arasındaki tarihsel geçmişe de değinmek elzemdir.

1789 Fransız İhtilali dünya düzenini yaklaşık bir yüzyıl içinde yeniden yaratmış ve bu Osmanlı İmparatorluğu için büyük bir yıkım olmuştur. Çok uluslu bir imparatorluk olan Osmanlı Devleti bünyesindeki farklı milletler, bağımsızlıklarını kazanarak birer devlet olmuşlardır. Osmanlı Devleti’nin yerine kurulan Türkiye Cumhuriyeti’nin komşularından biri olan Yunanistan bu şekilde kurulmuştur.

Yeni kurulan bu iki devlet arasındaki diplomasi, yaşanan kanlı savaşlardan sonra arada kalan vatandaşların haklarını da savunacak niteliktedir. Bu devletlerde yaşayan azınlıklara bu hakları sağlayan, 1923'te imzalanan Lozan Antlaşmasının azınlıklarla ilgili maddeleridir.

Tarih boyunca bu kadar derin ilişkileri olan iki milletin birbirlerinden kelime almaları da doğal bir sonuçtur. Herkül Millas (2012) Türkçe Yunanca Ortak Kelimeler, Terimler ve Atasözleri kitabında ortak kelime sayısının 4600 olduğunu söylemektedir. “Dimasi ve Nizam, ToKinoLeksilogiotisEllinikis ke TurkikisGlossas, başlıklı çalışmalarında Yunanca ve Türkçenin ortak söz varlığını belirlemeye çalışarak her iki dilin birbirinden aldığı sözcükleri kavram alanı ve sözcük türü temelinde tasnif etmektedirler ve Yunancadaki Türkçe alıntılar, sözcük türüne göre 834, kavram alanına göre 906 olarak verilmektedir” (Kelağa Ahmet, 2017). Türkçede ve Yunancada bulunan ortak kelimeler bu tezin ana temasını oluşturmaktadır. Türkçede ve Yunancada bulunan ortak kelimeler bulgular kısmında detaylı bir şekilde açıklanacaktır.

2.4.1.Lozan Antlaşması'na Genel Bakış

“Uluslararası hukuka göre, andlaşma denilince genellikle devletler / arasındaki hak ve görevleri belirleyen, mevcut durumu değiştiren veya kaldıran yazılı belge anlaşılmaktadır” (Kodaman, 2014). Kurtuluş Savaşı'nın ardından kurulan Türkiye Cumhuriyeti devleti cephede kazandığı başarıyı diplomaside de kazanmak için anlaşma masasına oturmuştur. “24 Temmuz 1924'te Türkiye'nin Lozan'da imzaladığı Lozan Barış Andlaşması'nda İngiliz İmparatorluğu, Fransa, Yunanistan, İtalya, Romanya, Sırp-Hırvat-Sloven Krallığı ve Amerika Birleşik Devletleri (gözlemci olarak) temsilcileri, öte yanda TBMM Hükümeti temsilcileri yer almıştır. Konferansta Türkiye'yi İsmet Paşa, Rıza Nur Bey ve Hasan Bey temsil etmişlerdir” (Kayam, 1993). Bu anlaşmayla birlikte Türkiye Cumhuriyeti'nin sınırları tüm dünyada kabul edilmiştir ve Türkiye Cumhuriyeti devleti bağımsız devletler arasındaki yerini almıştır.

“Lozan Andlaşması, yirminci yüzyıl başından beri Türk toplumu lehine imzalanan önemli ve ciddi bir andlaşmadır. Türk toplumunun başta siyaset istiklâli olmak üzere

iktisadi, malî, askerî, kültürel bağımsızlığı İtilâf devletlerince kabul edilmiştir” (Kodaman, 2014:9). Kurtuluş Savaşı’nda kazanılan zafer Lozan Antlaşması ile perçinlenmiş ve tüm dünya Türklere ait sınırları kabul etmiştir. “Lozan Batı Trakya, Musul, Adalar, Kıbrıs, Hatay, İskenderun ve Boğazlar gibi meselelerin ilerde halledilebilmesi ve lehimize çözüme kavuşturulabilmesi için Türk devletine hak ve inisiyatif tanımıştır. Nitekim, buna dayanılarak 1936 Montrö Anlaşmasıyla Boğazlar, 1939’da Hatay, 1974 Kıbrıs meseleleri lehimize halledilebilmiştir. Batı Trakya Türklerine İse, azınlık statüsü verilmiştir. Adaların bu statüsünü devam ettirme, Batı Trakya Türklerinin haklarını koruma ve kollama işi, Lozan hükümlerine göre her halde Türk devletinin görevleri arasına girmektedir. Bu konularla ilgili hükümlerin ihlâli halinde Türk devletinin müdahale etme hakkı her zaman saklıdır. Lozan bu hakkı vermiştir” (Kodaman, 2014:9-10). Bu haklardan biri de ana dilinde eğitim alma hakkı olduğu için Türkiye Cumhuriyeti devleti kendi vatandaşları için Yunanistan’ın Batı Trakya denilen bölgesinde Türk okulları açmıştır. Eğitim hakkı Lozan ile birlikte garanti altına alınmıştır.

2.4.2. Yunan-Rum ve Yunanca-Rumca Kavramları

Lozan Antlaşmasıyla birlikte iki ülkede de büyük bir göç dalgası yaşanmaya başlamıştır. Bu değişimden kaynaklı olarak doğdukları vatanlarında kendi dillerinde konuşan ve kendi dinlerine inanan insanlar bu göç dalgasından sonra mübadil olarak adlandırılmaya başlanmıştır.

“Kelime anlamı ‘değişim’ olan mübadele kelimesi, Lozan Konferansı sırasında kararlaştırılıp imzalanan ve Türkiye’de yaşayan Rum azınlık ile Yunanistan’da yaşayan Türk-Müslüman azınlığın değişimini belirtmek için kullanılmıştır” (Bozdağlıoğlu, 2014). “Mübadil ise başkasının yerine getirilmiş, mübadele edilmiş demektir” (Çetin, 2010). Bu mübadeleyle Türkiye Cumhuriyeti ve Yunanistan’daki pek çok aile bu değişime tabi tutulmuştur.

Mübadelenin ve mübadeleye dâhil olacak nüfusun niteliğini belirledikten sonra antlaşmanın ikinci maddesi kimlerin birinci maddede belirtilen kıstastan muaf tutulacağını ve bunun nasıl tespit edileceğini ortaya koymuştur. Bu maddeye göre: “Birinci Maddede öngörülen mübadele:

- a) İstanbul’da oturan Rumları (İstanbul’un Rum ahalisini);
- b) Batı Trakya’da oturan Müslümanları (Batı Trakya’nın Müslüman ahalisini) kapsamayacaktır” (Soysal, 2000:185).

Mübadelede İstanbul Rumları ve Batı Trakya Müslümanları değişime tabi tutulmayacaktır. Diğer Rum ve Müslüman ahalinin yer değiştirmesi öngörülmüştür.

Bu maddedeki sınırların nasıl belirleneceği ise şu şekilde düzenlenmiştir: “1912 Kanunuyla sınırlandırıldığı biçimde, İstanbul Şehremaneti daireleri içinde, 30 Ekim 1918 tarihinden önce yerleşmiş bulunan bütün Rumlar, İstanbul’da oturan Rumlar sayılacaklardır. 1913 tarihli Bükreş Antlaşması’nın koymuş olduğu sınır çizgisinin doğusundaki bölgeye yerleşmiş bulunan Müslümanlar, Batı Trakya’da oturan Müslümanlar sayılacaklardır” (Soysal, 2000:185). Bu şekilde İstanbul’daki Rum ahali ve Batı Trakya’daki Müslüman halk mübadele dışında tutulmuş, oranın yerleşik halkı kabul edilmiştir. Bu maddeye daha sonra Lozan Antlaşmasıyla Türkiye’ye verilen Gökçeada ve Bozcaada’daki yaklaşık sayıları 9000’i bulan Rum nüfus da eklenmiş (Berber, 2009:39) ve onlar da mübadeleye tabi tutulmamıştır. Bu madde değişimiyle birlikte Gökçeada ve Bozcaada’daki Rum nüfus da mübadelenin dışında tutulmuş ve böylece Türkiye’de kalan Rum nüfus sayısı artmıştır. “Antlaşma metninin ikinci maddesiyle mübadeleden muaf tutulan nüfus sayesinde her iki ülke içerisinde de belli bir miktar ulusal azınlık yaratılmıştır” (Çolakoğlu, 2020).

Sözleşmenin ikinci maddesinin a fıkrası, İstanbul etabli’leri(ve sonuçta iki adada oturanları da) ifade etmek için Yunanlılar (Greeks) terimini kullanmıştır, çünkü Batı dillerinde başka seçenek yoktur. Bu terim yerine Osmanlı İmparatorluğu’nda ve Türkiye’de yaşayan Yunancanın bir diyalektini konuşan Bizans kökenli (neredeyse sırf) Ortodoks nüfusu belirtmek için “Rumlar” terimi tercih edilecektir. (Türkçede 1820’den beri Rum terimi, Yunanistan dışında yaşayan ve bu ülkenin vatandaşı olmayan tüm Hellenler² için kullanılmaktadır.) Bu yapılırsa öncelikle

² Türk Dil Kurumu Güncel Türkçe sözlüğünde yukarıdaki *Yunan*, *Grek* ve *Helen* kavramlarını şu şekilde açıklar:

Grek: Eski Yunan, *Helen*: *Helen*: Grek

Yunan: Yunanistan’da yaşayan veya Yunanistan halkından olan kimse, Yunanistanlı (Münüşoğlu, Kültürel Bellek Bağlamında İmrozlu Kimliği Üzerine Etnografik Bir İnceleme, 2017, s. 54).

“Rum”un bir Yunanistan vatandaşı olan Yunanlı’dan(Türkçede Yunanlı kelimesi “İyonyalı”dan türetilmiştir.) farkı ortaya konulabilir. İkincisi ve daha önemlisi bu şekilde bir kullanım tercih edilmelidir, Çünkü söz konusu azınlık kendisini “Yunanlı” biçiminde değil, Rum (Romalı[Doğu] anlamında Romios/ Romioi) olarak adlandırır. Bunun da nedeni Yunanistan’ı güçlü biçimde bir akraba devlet benimsemiş olsalar da soylarının doğrudan Roma-Bizans’tan geldiğine inanmalarıdır (Alexandris (1992)’den aktaran Oran (2001)).

Türkiye’de bulunan azınlık için de “Rum” kelimesinin kullanılması bu tezi destekler niteliktedir. Nitekim Akurgal (2002) de benzer bir görüşü dile getirmiştir: “Anadolulu, İstanbullu ve Kıbrıslı Elenleri Rum diye anmayı biz İranlı ve Arap komşularımızdan öğrendik. Her iki komşumuz, Roma idaresindeki ülkelere Roma İmparatorluğu’nun bir parçası anlamına gelmek üzere "Memaliki Rum", "Anadolu'ya da "Eyaleti Rum" diyorlardı” (Akurgal, 2002:257).

Bu çalışmaya konu olan “Rum” kavramı üzerine çeşitli ihtilaflar olsa da bu durum çalışmamızın ana konusu değildir. Bu çalışmada sık sık geçecek olan “Rum” ifadesi Türkiye Cumhuriyeti kanunlarına göre ‘azınlık’ olarak kabul edilen Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı Ortodoks-Hıristiyan bireyleri anlatmak için kullanılmıştır.

2.4.3. Tarih Boyu Türk-Yunan İlişkileri

“Osmanlı İmparatorluğu içinde yaşayan Hıristiyan azınlıklardan biri olan Rumlar, 19. yüzyılda başlayan bağımsızlık hareketlerinden etkilenerek, Osmanlı İmparatorluğu’na karşı ayaklanmışlar ve Yunanistan 1830’lardan itibaren sürekli olarak Osmanlı aleyhine genişlemeye başlamıştır. Bu genişleme, Yunan ordusunun 1919’da Anadolu’yu işgali ile doruk noktasına ulaşmış ancak 1922 yılında, Büyük Taarruz ile sona ulaşmıştır. Büyük Taarruz sonucu yaklaşık 1.000.000 Rum Yunanistan’a göç etmiş, kalanların durumu ise Lozan Konferansı sırasında Türkiye ve Yunanistan arasında imzalanan bir sözleşme ile çözümlenmiştir” (Bozdağlıoğlu, 2014:9-10). Türkiye’de kalan Rum azınlık ile Batı Trakya’da kalan Türk azınlık sorunu Lozan Barış Antlaşmasıyla çözülen sorunlardan biridir.

Türk-Yunan ‘nüfus mübadelesi’, Lozan Konferansı’nda Türkiye ve Yunanistan arasındaki öncelikli sorunlardan birisi olmuş ve 30 Ocak 1923 yılında, Türkiye ve Yunanistan arasında imzalanan ‘Yunan ve Türk Halklarının Mübadelesine İlişkin Sözleşme ve Protokol’ün imzalanmasıyla çözüme kavuşturulmuştur. Sözleşmenin 1. Maddesi uyarınca, Türkiye’de bulunan Ortodoks Rumlarla, Yunanistan’da bulunan Müslüman Yunan uyrukları, 1 Mayıs 1923 tarihinden itibaren zorunlu göçe tabi tutulacaklar ve göç edenler Türk ve Yunan makamlarının izni olmadıkça geldikleri ülkelere yerleşmek amacıyla geri dönemeyeceklerdi (Oran, 2001:332). Bu sözleşme ile gerçekleştirilen mübadele sırasında yaklaşık olarak 350.000 Müslüman Türk ve 200.000 Hristiyan Rum yaşadıkları yerleri terk etmek durumunda kalmışlardır” (Kayam, 1993:1). Mübadeleden etkilenen kişi sayısı yaklaşık 550.000’dir.

2.4.4. Türkiye-Yunanistan Azınlık Politikaları

Çok uluslu bir devlet olan Osmanlı Devleti’nin yıkılmasından sonra imzalanan Lozan Antlaşmasıyla yeni bir devlet kurulmuştur. Kurulan bu devletin içinde azınlık ismiyle anılan topluluklar da bulunmaktadır. Bu topluluklardan biri de bu çalışmaya konu olan Rumlardır. “Lozan Barış Antlaşması’nda, isimleri zikredilmiş olmamakla birlikte uygulamada Rum-Ortodoks, Ermeni ve Yahudi cemaatleri azınlık olarak kabul edilmiştir” (Taşdemir ve Saraçlı, 2007).

Azınlıklar ile ilgili akla gelen ilk olay 1923 yılında Türkiye ve Yunanistan arasında imzalanan mübadele sözleşmesidir. Bu olay iki ülkenin azınlık politikalarını doğrudan etkilemiştir.

Türkiye ve Yunanistan’ın millî bir devlet ve sosyal yapı oluşturmaya yönelik gayretleri Türk ve Rum toplumları arasında meydana gelen güvensizlik ve düşmanlık duyguları ve yerli Rumların Millî Mücadele dönemindeki tutumları, mübadeleye sebep olan ana etkenlerin başında gelmekteydi (Çelebi, 2006).

30 Ocak 1923’te imzalanan 19 maddelik mübadele sözleşmesine göre, Yunanistan’daki Müslüman azınlık ile Türkiye’deki Ortodoks Rum azınlık mübadele

edilecekti. Ancak, İstanbul'da oturan Rumlar ile Batı Trakya'da oturan Müslümanlar değişim dışı tutulacaktı (Öksüz, 2000). Sonrasında Türkiye'de Gökçeada ve Bozcaada'da ikamet eden Rum nüfus da değişim dışı tutulanlar arasına katılmıştır.

Mübadele İstanbul, Gökçeada ve Bozcaada dışındaki tüm Ortodoks Rumlarla Batı Trakya dışındaki tüm Müslüman-Türk'ü kapsamıştır (Macar, 2004:98).

Sözleşmenin 2. maddesinde geçen “etablis” kelimesinin taraflarca farklı şekillerde yorumlanması nüfus mübadelesinin kesin çözümünü 1930 yılına kadar geciktirmiştir. Bu süre zarfında 384.000 kişi Türkiye'ye; 1920'den itibaren başlayan göç dalgalarıyla 1.250.000 kişi de Yunanistan'a göç etmiştir (Akgün, 1986).

İki ülke arasında azınlık nüfus üzerinden yaşanan problemler ilerleyen yıllarda da devam etmiştir. Bu problemler sosyal hayata da yansımıştır. 6-7 Eylül 1955 tarihlerinde yaşanan olaylar bu problemlerden biridir.

6/7 Eylül gecesi İstanbul, Ankara ve İzmir'de azınlıktan yurttaşlara karşı yapılan gösterilerle başlayıp sonradan yağma, tahrip ve talan eylemlerine dönüşen, birçok yurttaşın yaralanıp, can verdiği ve büyük parasal zararların meydana geldiği bu olaylar yakın tarihin önemli kırılma noktalarından birini ifade eder ve 6/7 Eylül Olayları olarak tanımlanır (Gökçal, 2006:1).

6-7 Eylül 1955 Olayları Atatürk'ün Selanik'teki doğduğu evin bombalandığının radyoda duyulmasıyla patlak vermiştir (Babaoğlu, 2012:56). Türk halkında büyük infiale neden olan bu haberin yayılması İstanbul, İzmir ve Ankara'da olaylara neden olmuştur.

6/7 olayları birçok yürekte ve ulusal sağduyuda onarılmaz yaralar açmıştır. Toplumlar arasına ekilen ayrık otları hızla yayılmış, güzel motifleri olan ülkede kimlik farklılığı ve öteki kavramına dayalı çirkin bir görüntü belirmiştir (Gökçal, 2006:77). Zaman zaman ortaya çıkan olumsuz iç ve dış koşullar, belirtilen acı hatıraları tekrar gündeme taşımış, ilişkilerin pozitif yönde gelişmesini engellemiştir (Eryılmaz ve Bektaş, 2017).

Mübadeleyle birlikte yerleşik halklar kendi ülkelerine gönderilse bile geride çözülmemiş pek çok sorun kalmıştır. Bunlardan biri de Kıbrıs Meselesi'dir. Türk Yunan ilişkilerinde önemli bir sorun olan Kıbrıs Meselesi ise Kıbrıs'ta kurulan Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ve Güney Kıbrıs Rum Yönetimi olarak iki farklı devletin kurulmasıyla sonuçlanmıştır. Ancak 6-7 Eylül 1955 olayları ve Kıbrıs konusu iki ülkede de azınlık vatandaşların dışarıya göçünü artırmış ve bu durum özellikle öğrenci sayısı azalan birçok azınlık okulunun kapanması ile sonuçlanmıştır.

İki ülke arasındaki siyasi münasebetlerin inişli çıkışlı yapısı azınlık nüfusu dolaylı olarak etkilemekte ve azınlık hakları ve azınlık okulları üzerinden yaşanan sıkıntılar halen sürmektedir. Yunanistan'da 2011-2021 yılları arasında öğrenci azlığı gerekçesiyle kapatılan toplam 132 Türk ilkokulu olması (Hatipoğlu, 2021) bunun önemli bir göstergesidir.

2.4.5. Türkiye'deki Rum Nüfus ve Yunanca

Yer adları (toponimi) hem kültürel hem politik anlamda önemlidir. Kültürel anlamda, yerli halk açısından bellek, kimlik ve aidiyet göstergesidir. Politik açıdan ise iktidarın gücünü ve ideolojisini uyguladığı alanlardır. Bu sebeple, zaman zaman farklı toponimler karşı karşıya gelirler (Münüsoğlu, 2021). Bu duruma örnek olarak Türkiye sınırına en yakın şehir olan Alexandropolis'e Türkler arasında Dedeagaç denilmesi örnek gösterilebilir. Rumların da Gökçeada'dan bahsederken genellikle İmroz adını kullandıkları görülmektedir. Bu örnekler değişen politikaların toplumun belleğine yerleşen ortak kanıyı değiştiremediğini ortaya koymaktadır. "Lozan Antlaşması ile Türkiye'ye dahil edilen ancak halkı nüfus mübadelesi dışında bırakılan tüm halkı Rum Ortodoks olan İmroz'un Türkiye'nin çeşitli insanların iskân edilmesiyle, demografisi değişmeye başlamıştır. Ardından adalılar da dışarıya göç etmeleriyle birlikte Rum nüfus azınlık durumuna düşmüştür. 1970 yılında ise Türk Müslüman nüfusun çoğunluk olduğu adanın adı Türkçeleştirilerek Gökçeada olarak değiştirilmiştir" (Münüsoğlu, 2021).

Lozan Antlaşması'na göre İstanbul, Gökçeada ve Bozcaada'da bulunan Rumlar ile Yunanistan'da Batı Trakya'daki Müslümanlar mübadelenin dışında tutulmuştur. Bu bölgelerde yaşayan azınlık halkların kendi anadillerinde eğitim almaları yine bu

antlaşmanın 41. Maddesi³ gereğince karara bağlanmıştır. Bu nedenle İstanbul ve Çanakkale’de Rum ahalisinin eğitim görmesini sağlayacak ilkokul, ortaokul ve lise kademelerindeki okullarda Rum öğrencilere anadillerinde eğitim görme hakkı tanınmıştır. Bu okulların sayısı ve bu okullarda eğitim gören öğrenci sayısı son yüzyılda yaşanan siyasi ve sosyal gelişmelerin etkisiyle azalsa da hala günümüzde Gökçeada’da 3 okul İstanbul’da ise 9 okul eğitim öğretim faaliyetlerine aktif olarak devam etmektedir.

2.5. Türkçe-Yunanca Ortak Söz Varlığı ve İlgili Çalışmalar

Yunanca ve Türkçenin ortak söz varlığı üzerine çeşitli araştırmacılar çalışmalar yapmışlardır. Bu çalışmalarda ulaşılan sonuçları derleyen Karaağaç şu sonuçlara varmıştır: Bu alanda sözcük listelemesine giden önemli bir isim Miklosich’tir. Daha sonra Meyer, Rouzevalle ve Papadopoulos’un çalışmalarına rastlanmaktadır. Türkçedeki Yunanca unsurlar Tietze tarafından 347 kelime incelenilerek araştırılmıştır. Türk aydınlarından Kıbrıslı Hüseyin Şafi Alpay’ın çalışması ise Kıbrıs’taki kargaşadan ötürü tamamlanamamıştır. Kukkidis’in 1960 tarihli çalışmasında 3000 kelimenin varlığından bahsedilir. Daha sonra 1974 yılında Georgidas’ın çalışmasında 1968 kelimeye rastlanmaktadır. Pambukis’in 1988 yılındaki eseri de alana katkı sağlayan önemli bir çalışmadır. Giagkoullis’in 1994 yılındaki etimolojik sözlüğünde ise 1520 Türkçe kelimenin varlığı görülmektedir. Evangelia Ahladi’nin Ankara Üniversitesinde 1998 yılında yaptığı yüksek lisans çalışmasında Yunancadaki Türkçe Unsurlar ve Türkçedeki Yunanca Unsurlar ses ve anlam değişiklikleri açısından ele alınmıştır (Karaağaç, 2004:30).

Sonraki süreçte göze çarpan iki çalışma Maria Dimasi ve Ahmet Nizam tarafından 2004 yılında hazırlanan “Yunanca-Türkçe Ortak Söz Dağarcığı” isimli çalışma ve Herkül Millas tarafından 2012 yılında hazırlanan Türkçe Yunanca Ortak Kelimeler, Terimler ve Atasözleri isimli kitaplardır. Bu iki çalışma bu tezde üzerinde çalışılan ortak söz varlığının da tespitinde de ana kaynaklar olarak kullanılmıştır. Millas (2012) çalışmasının ön sözünde, yaptığı bu derlemeyi Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesinde yürüttüğü Yunanca derslerinde ve Yunanistan’ın Rodos adasında faaliyet gösteren Ege

³Madde 41:Genel eğitim konusunda, Türk Hükümeti, Müslüman olmayan Türk vatandaşlarının önemli oranda oturdukları il ve ilçelerde, bu Türk vatandaşlarının çocuklarının ilkokullarda kendi dilleriyle eğitim yapmalarını sağlamak amacıyla uygun kolaylıklar gösterecektir. Bu hüküm Türk hükümetinin söz konusu okullarda Türk dilinin öğrenimini zorunlu kılmasına engel olmayacaktır (Atıcı Köktaş ve Büyükbay, 2016).

Üniversitesinde yürüttüğü Türkçe derslerinde kullandığını ifade etmiş ve bu kelime listesi sayesinde öğrencilerin binlerce kelimeyi ezberlemeye gerek kalmadan çok kısa sürede öğrenebildiğini dile getirmiştir. Nitekim Boylu ve Başar (2018) da İran’da yaptığı çalışmada bu durumu başka bir coğrafya ve başka bir dil ile sınımış yine benzer tespitlere ulaşmıştır.

Yunanca-Türkçe ortak söz varlığının Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi bağlamında değerlendirildiği ilk ve tek akademik çalışma Christiana İoannidi’nin 2020 yılında tamamladığı “Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Türkçe-Yunanca İnsan Vücudu ile İlgili Deyim ve Atasözlerinde Dilsel ve Kültürel Benzerlikler” isimli yüksek lisans tezidir. İoannidi çalışmasının amacını çalışmaya konu olan benzerlikleri tespit etmek olarak açıklamış ve uygulama boyutunda neler yapılabileceği hususuna yer vermemiştir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

ARAŞTIRMA YÖNTEMİ

3.1. Araştırmanın Modeli

Bu çalışma Türk hukukuna göre “azınlık okulu” statüsü taşıyan Özel Gökçeada Rum Okullarında öğrenim gören öğrencilerin Türkçe ve Yunancada ortak olarak bulunan söz varlığını bilme durumlarını ölçmeyi amaçlamıştır.

Bu çalışmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Nitel araştırma, “gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi nitel veri toplama tekniklerinin kullanıldığı, algıların ve olayların doğal ortamda gerçekçi ve bütüncül bir biçimde ortaya konmasına yönelik nitel bir sürecin izlendiği araştırma” (Yıldırım ve Şimşek, 2008) olarak tanımlanmaktadır. Karasar (2008:77) ise “tarama modeli” olarak isimlendirmeyi tercih ettiği nitel araştırma için “geçmişte ya da halen varolan bir durumu varolduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımı” ifadesini kullanır.

Neuman (2012:228); nitel araştırmaları keşfedici özelliğe sahip araştırmalar olarak tanımlar. Nitel araştırmaların bu özelliğinin üzerinde az çalışılmış konuları aydınlatmada kullanışlı ve yararlı olduğunu ifade eder. Bu çalışmanın özgünlüğü ile nitel araştırma yöntemlerinin bu özelliğinin de örtüştüğünü söylemek mümkündür.

Bu çalışmada ilk olarak Yunanca-Türkçe ortak söz varlığına yönelik çalışmalar incelenerek çalışmamıza kaynak oluşturacak ortak kelimelerin seçimi ile başlanmıştır. Önceki bölümlerde belirtildiği üzere iki dil arasındaki ortak söz varlığını araştıran birden fazla kaynak mevcuttur. Bununla birlikte 2004 yılında Maria Dimasi ve Ahmet Nizam tarafından Yunanistan’da yazılan *ToKinoLeksilogiotisEllinikis ke TurkikisGlossasis* isimli eser bu çalışmalar arasında en güncel çalışma olması sebebiyle tercih edilmiştir. Dimasi ve

Nizam (2004) bu çalışmada sözcük türüne göre 834, kavram alanına göre 906 ortak kelime tespitinde bulunmuştur. Araştırmacı, öğrencilerin yaş grubunun pedagojik özelliklerini, birbirinin tekrarı ya da türetilmiş hali mahiyetindeki kelimeleri dikkate alarak ve geçerlik komitesinin de görüşleri doğrultusunda Dimasi ve Nizam (a.g.e)’ın tespit ettiği bu kelimeler arasından 474 tanesini çalışmasına kaynak olarak belirlemiştir. 474 kelimenin ortak özelliklerinden yola çıkılarak bir eleme daha yapılmış ve nihayetinde 200 kelime öğrencilere üç farklı ölçme aracı olarak sunulmuştur. Nihai olarak belirlenen 200 kelimenin seçilmesinde ölçütler kelimelerin Türkçe ve Yunancada aktif olarak kullanılıyor olması ve kelimelerin katılımcıların tamamının yaşına hitap edebilecek özellikte olmasıdır. Ayrıca bir ada olması sebebiyle Gökçeada’da yaşayan halkın denizcilik ve meteoroloji kavramları hakkında geniş bilgiye sahip olması dikkate alınmış ve bu alanlardan da kelimeler seçilmesine dikkat edilmiştir. Bu ölçütler tez izleme komitesinin önerisi ile belirlenmiş ve seçilen kelimeler de izleme komitesinin onayından geçmiştir.

Araştırma, betimsel bir çalışma olup var olan bir durumu ortaya koymaya yöneliktir. Bu kapsamda öğrencilerin araştırma sorularına uygun olarak hazırlanan ölçme aracındaki ortak sözcüklerle ilgili farklı tipteki testlere verdikleri yazılı yanıtlar, araştırmacı tarafından belirlenen ölçek doğrultusunda tespit edilmeye çalışılmıştır.

3.2.Araştırmanın Çalışma Grubu

Bu çalışmanın çalışma grubu, amaçsal örnekleme yöntemi ile belirlenmiştir. Daha çok nitel araştırmalarda tercih edilen bir yöntem olan (Grix, 2010) belirli kriterleri karşılayan özgün gruplar üzerinde yapılan çalışmalarda sıkça kullanılan bir yöntemdir.

Amaçsal örnekleme, çalışmanın amacına bağlı olarak bilgi açısından zengin durumların seçilerek derinlemesine araştırma yapılmasına olanak sağlar. Belli ölçütleri karşılayan veya belli özelliklere sahip olan bir veya daha fazla özel durumlarda çalışılmak istenildiğinde bu örnekleme yöntemi tercih edilir (Büyüköztürk, Kılıç Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2014:90).

Baltacı (2018) örnek sayısından ziyade örnekten elde edilen verinin zenginliğinin önemli olduğunu, zengin veriye ulaşacak amaçlı örnekler belirlenmesi gerektiğini ve bir

amaç doğrultusunda örneklem belirlemenin büyük ölçüde tecrübeyle kazanıldığını ifade ederken Koçak ve Arun (2006) ise araştırma için hangi örneklemin seçilmesi gerektiğine araştırmacının kendisinin karar vermesi gerektiğini ve araştırmacının uygun gördüğü kümeler, gruplar, birimlerin araştırmanın amacına da uygun olacağını söylemiştir. Bu tespitler ışığında araştırmanın çalışma grubunu Çanakkale ili Gökçeada ilçesinde bulunan Rum okullarında öğrenim gören öğrenciler oluşturmaktadır. Araştırmacının bahsi geçen okullarda iki yıllık öğretmenlik tecrübesi vardır. Araştırmanın konusu da bu iki yıllık öğretmenlik tecrübesi sonucu belirlenmiştir.

Evreni tanımlarken araştırmacının amacının ne olduğu, temel ölçüttür. Araştırmacı, amacına en uygun evreni kestirebilecek yeterlikte olmalıdır. Bunun için ne?, nedir?, ne olur?, sorularına cevap vermek, yani karşılaştığımız fenomeni betimlemek gerekir. Diğer bir deyişle, hipotezimizde var olduğunu iddia ettiğimiz ilişkinin ya da etkinin gerçekten var olup olmadığını gösterebilmek için veya sonunda genel bir yargıya varabilmek için verilerin toplanacağı kaynakla ilgili bazı tanımlamalar yapmak gerekir (Arık, 1992). Bu araştırmada da katılımcılar için araştırma öncesi belirlenen kriter “en az iki yıldır Rum okullarında öğrenim görüyor olmak” şeklinde belirlenmiştir.

Araştırma verilerinin toplanması ile katılımcıların %77,2’sinin Türkiye dışında doğduğu (Tablo 1) ve Türkçeyi Türkiye’ye geldikten sonra öğrendiği sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 1
Araştırmaya katılan öğrencilerin doğduğu ülkeler

Ülke	Kız	Erkek	f	%
Türkiye	3	5	8	22,9
Yunanistan	13	13	26	74,3
Gürcistan	0	1	1	2,9
Toplam	16	19	35	100

Araştırma için belirlenen “en az iki yıldır Rum okullarında öğrenim görüyor olmak” kriteri İstanbul’da faaliyetlerine devam eden okullar için de geçerli olsa da yurt dışında doğup Türkiye’ye yerleşme durumu İstanbul’daki okullar için aynı değildir. İstanbul’da bulunan azınlık okullarında okuyan öğrenciler genellikle uzun yıllardır İstanbul’da ikamet eden ailelerin çocukları iken Gökçeada Rum Okulları öğrencileri yaklaşık 40 yıllık bir aradan sonra 2010 sonrası Türkiye’ye dönen ailelerin çocuklarıdır. Bu nedenle araştırmada elde edilen veriler noktasal olarak Gökçeada Rum Okulları için geçerlidir. Araştırma verilerinin bir evrene genellenemiyor olması sebebiyle örneklem-evren ilişkisi kurmak yerine “çalışma grubu ifadesinin kullanılması tercih edilmiştir.

Araştırma 2021-2022 eğitim öğretim yılında yapılmış olup araştırmaya bahsi geçen okullardan 35 öğrenci katılımcılara dair bilgiler aşağıdaki gibidir.

Tablo 2

Araştırmaya katılan öğrencilerin cinsiyetleri

Cinsiyet	f	%
Kadın	15	42,9
Erkek	20	57,1
Toplam	35	100

Tablo 2’de görüleceği üzere araştırmaya katılan öğrencilerin çoğunluğunu erkek öğrenciler oluşturmaktadır. Araştırmaya katılan öğrencilerin sınıflara göre dağılımı ise Tablo 3’te gösterilmiştir.

Tablo 3

Araştırmaya katılan öğrencilerin sınıfları

Sınıf	Kız	Erkek	f	%
2. Sınıf	1	1	2	5,7
3. Sınıf	2	1	3	8,6
Tablo 3'ün devamı				
4. Sınıf	1	2	3	8,6
5. Sınıf	1	1	2	5,7
6. Sınıf	0	3	3	8,6
7. Sınıf	2	3	5	14,3
8. Sınıf	2	2	4	11,4
9. Sınıf	2	1	3	8,6
10. Sınıf	0	1	1	2,9
11. Sınıf	4	2	6	17,1
12. Sınıf	0	3	3	8,6
Toplam	15	20	35	100

Tablo 3'te görüldüğü üzere araştırmaya ilkökul düzeyinde 8, ortaokul düzeyinde 14 lise düzeyinde ise 13 öğrenci katılmıştır. 1. sınıf dışında tüm sınıf düzeylerinden öğrenci bulunmaktadır. 1. sınıf düzeyinden de araştırma kapsamına giren öğrenciler bulunmasına karşın öğrencilerin uygulama formlarını anlamaya yetecek düzeyde okuma-yazma bilmiyor olması nedeniyle ve ölçme hatası oluşmaması amacıyla 1. sınıf öğrencileri araştırma kapsamına alınmamıştır.

3.3. Geçerlilik Komitesi

Bu tezin geçerlilik komitesi toplam altı kişiden oluşmakta ve iki gruba ayrılmaktadır.

Birinci grup çalışmanın Yunanca ve Türkçe ortak söz varlığına yönelik çalışan gruptur. Bu grupta ana dili Rumca olan ve Rum Azınlık Okullarında halen Rumca dilinde eğitim öğretim faaliyetlerini sürdüren üç öğretmen bulunmaktadır. Bu öğretmenler ile ilk aşamada Yunanca Türkçe ortak söz varlığının tespiti, tespit edilen söz varlığının her iki dilde aynı anlamda, benzer telaffuzda ve güncel olarak var olup olmadığı konularında çalışılmıştır. İkinci aşamada ise bahsi geçen öğretmenlerin öğrencilerin yaş grupları ve kelime hazineleri konusunda donanımlı olmaları sebebiyle ilk etapta belirlenen 474 kelimenin öğrencilerin pedagojik özelliklerine göre 200'e düşürülmesi konusunda yardım alınmıştır. Ayrıca hazırlanan formların uygulama esnasında bu grupta bulunan üç öğretmenden birinin uygulama sınıfında bulunması sağlanmış böylece ölçme esnasında yaşanabilecek hataların en aza indirilmesi amaçlanmıştır.

İkinci grup yine üç kişiden oluşan ve çalışmanın yabancılara Türkçe öğretimi kısmı ile ilgilenen gruptur. Bu grupta yabancılara Türkçe öğretimi alanında tez sahibi olan ve halen yurt dışında yabancılara Türkçe öğretimi üzerine çalışan bir doçent, yabancılara Türkçe öğretimi alanında bir alan uzmanı ve bir Türkçe öğretmeninden oluşmaktadır. Bu grup ile araştırma konusunun ve referans olarak alınacak kaynakların tespiti, uygulama formlarının oluşturulması, uygulama aşamasında dikkat edilecek konuların belirlenmesi gibi alanlarda çalışılmıştır. Bu gruba her aşamada geri bildirim verilmiş ve sürecin sorunsuz işlemesi için işbirliği yapılmıştır.

3.4. Veri Toplama Araçları

Bu çalışmada elde edilen veriler Türkçe ve Yunancada ortak olarak bulunan toplam 200 kelimenin üç farklı etkinlik halinde öğrencilere sorulması ile elde edilmiştir.

Etkinliklerde kullanılan kelimelerin belirlenmesi amacıyla öncelikle literatür taraması yapılmıştır. Bu amaçla ortak söz varlığı üzerine yapılan çalışmalar belirlenmiş ve

en güncel çalışmalar olan Dimasi ve Nizam (2004) ve Millas (2012) eserleri referans olarak alınmıştır. Sonraki aşamada ise bu iki eserde geçen kelimeler arasında birbirinden türemiş kelimeler, güncelliğini yitirmiş kelimeler ile öğrencilerin yaş, eğitim düzeyi ve ilgi alanlarına uygun olmayan kelimeler ayıklanmıştır. Türkçe öğretiminde öğretilen kelimelerin öğrencinin pedagojik özelliklerine uygun olması gerektiği bir gerçektir. Bu hususta Ediger'den(2002) aktaran Özbay ve Melanlıoğlu (2008) çocuğun gelişim düzeyi ile uyumlu, öğrenciyi motive edecek, onun ihtiyaçlarına uygun kelimelerin öğretilmesi gerektiğini dile getirirken, Tağa (2016) da “Kelime seçiminde ilk dikkate alınması gereken öğrencilerdir. Yaş, seviye, sosyal ve kültürel özellikler öğrencilerin söz varlığının gelişiminde önemli bir rol oynar.” ifadeleri ile bu tespiti destekler.

Bu aşamada elde kelimeler ortak kelime sayısı 474'e kadar düşmüştür. Bu kelimelerin belirlenmesi ve Yunanca dilinde karşılıklarının güncel, benzer telaffuzlu ve aynı anlamıyla olup olmadıklarının tespitinde tez geçerlilik komitesinin üyelerinden ana dili Rumca olan ve Rum dilinde eğitim öğretim yürüten üç öğretmen ile birlikte çalışılmıştır.

Belirlenen 474 kelimenin ölçme aracı haline getirilebilmesi için kelimelerin ortak özellikleri üzerinde durulmuştur. Yunanca-Türkçe ortak söz varlığında geçerlilik komitesi ile birlikte belirlenen 457 kelimenin 54 tanesi yiyecek ve içecek isimleri olup hazırlanan ilk etkinlik bu yiyecek ve içecek isimleri üzerine yoğunlaşmıştır. Diğer kelimeler incelendiğinde bu kelimelerin birçoğunun resmi veya tanımıyla eşleştirme için elverişli kelimeler oldukları görülmüştür ve bu amaçlarla iki etkinlik daha hazırlanmıştır. “Türkçeyi yabancı dil olarak öğreten öğretim elemanlarının süreç içinde en çok yazılı sınavları, eşleştirme maddeli soruları ve performans ödevlerini kullanmayı tercih ettikleri görülmektedir” (Şengül ve Durmuş Öz, 2023). Eşleştirme yöntemi kelime öğretiminde sıkça kullanılan bir yöntemdir.

Kelimeler ve anlamları dağınık bir şekilde sıralanır. Anlamla kavram eşleştirilir. Kelimeler sıralanarak eş ya da zıt anlamlı olanların eşleştirilmesi yapılır. Görsel ile kelime eşleştirme de yapılabilir (Çiçek ve Dilekçi, 2022). Yine kelime öğretimi üzerine çalışma yürüten Dilidüzgün (2014) de eşleştirme yönteminin farklı şekillerde kullanılabileceğini ifade etmiştir.

Yabancı dil öğretimindeki amaç anadil öğretimdeki amaçlarla aynıdır ve bunlar okuma, yazma, dinleme ve konuşma olarak dört temel becerinin kazandırılması yönündedir. Bu becerilerin kazandırılması dil öğrenimi açısından çok önemlidir. Dil öğretiminin kültür öğretimi de olduğunu düşünürsek buradaki amaç kültür aktarımı olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu aktarım da ancak doğru teknikleri uygulamakla gerçekleştirilir (Gedik, 2009).

“Yiyecek içecek etkinliği” olarak adlandırılan ilk etkinlik 100 kelimeden oluşmaktadır (Ek 8).100 kelimenin 54’ü iki dilde ortak olduğu tespit edilen yiyecek içecek kelimeleri diğer 46’sı ise yiyecek veya içecek olmadığı bariz biçimde anlaşılabilen ortak kelimelerdir. Katılımcıdan bu etkinlikte yiyecek veya içecek olan kelimeleri işaretlemeleri istenmiştir.

İkinci etkinlik kelimeler ile kelimelerin görsellerinin eşleştirildiği ve “resimle eşleştirme” olarak adlandırılan etkinliktir (Ek 9).Bu etkinlik 50 kelimeden oluşmaktadır.

Üçüncü etkinlik kelimelerin tanımları ile kelimelerin eşleştirildiği ve “tanımla eşleştirme” olarak adlandırılan etkinliktir (Ek 10).Bu etkinlik de 50 kelimeden oluşmaktadır.

Üç etkinlikten oluşan çalışmada katılımcılara toplam 200 kelime sorulmuştur. Etkinliklerin hazırlanma ve sürecinde ve amaca uygunluğunun tespitinde de tez geçerlilik komitesinde bulunan ve Türkçe öğretimi alanında çalışan bir doçent, bir alan uzmanı ve bir Türkçe öğretmeninden görüş alınmış ve etkinlikler bu görüşler çerçevesinde son halini almıştır.

3.5. Uygulama Süreci

Geçerlilik komitesinin onayı alındıktan sonra, hazırlanan formlar öğrencilere iki farklı tarihte uygulanmıştır. İlk olarak öğrencilere Türkçe olarak hazırlanan formlar sunulmuş ve veriler toplanmıştır. Sonrasında ise aynı formlar Yunanca olarak öğrencilere uygulanmış ve veriler kayıt altına alınmıştır.

“Öğretimin öğrenciye uygun olarak yürütülmesi, öğrencinin öğrenmesini engelleyen durumların gözlenmesi ve giderilmeye çalışılması, öğrencilerin ilgi ve ihtiyaçlarının sınıf içi ve sınıf dışı çalışmalarda göz önünde bulundurulması” (Küçükahmet, 2009:49-50) eğitimin temel ilkelerinin başında gelir. Bu çalışmada da bu ilkeler doğrultusunda hareket edilmiş ve özellikle ilkokul düzeyinde birtakım düzenlemelere gidilmiştir. Uygulama formları tüm yaş düzeyleri için ortaktır Araştırma modeli bölümünde anlatılan kriterlerle tüm yaş gruplarında kullanılabilecek kelimelerin kullanılmasına dikkat edilmiştir. Bununla birlikte formların veri kaybı yaşanmadan uygulanabilmesi için de öğrencilerin hem Türkçe dilinde hem de Yunanca dilinde okuma yazma biliyor olmaları gerekir. Nitel temelli araştırmalarda araştırmacıların veri kaybı korkusu yaşadığı (Çepni, Ormancı ve Özen Uyar, 2018) bilinmektedir. “Öncelikle ve üzerinde sıklıkla durulan bir sorun olarak kayıp veriler, istatistiksel kestirimlerde olası bir yanlışlık kaynağıdır” (Demir ve Parlak, 2012). Bu nedenle araştırmanın hedef kitlesine uygun özellikler gösterecek de okuma yazmayı ne kadar bildikleri noktasında tereddüte düşülen 1. sınıf öğrencileri araştırmaya dahil edilmemiştir. Ayrıca uygulama esnasında araştırmacı ile tez geçerlilik komitesi üyelerinden olan ve her iki dili iyi düzeyde bilen öğretmenlerden biri de sınıfta bulunmuş ve gereken durumlarda açıklamalarda bulunmuşlardır.

Bu çalışma uygulandığı okulların idaresinden de rıza beyanı alınarak hayata geçirilmiştir (Ek 3, 4 ve 5). Uygulama saatleri de öğrencilerin normal ders akışlarını aksatmayacak şekilde okul idaresi ile birlikte planlanmış ve yürütülmüştür.

3.6. Verilerin Analizi

Çanakkale ili Gökçeada ilçesinde faaliyet gösteren Rum okullarında öğrenim gören öğrencilerin Türkçe-Yunanca ortak söz varlığını bilme durumlarını ölçen bu araştırmada öğrencilerden elde edilen veriler önce excell dosyalarına işlenmiş ardından bu verilerden hareketle tablolar oluşturulmuştur.

Veriler öncelikle etkinlik bazında değerlendirilmiş ve *Resimle Eşleştirme Etkinliğinde Katılımcıların Sorun Yaşadığı Kelimeler, Tanımla Eşleştirme Etkinliğinde*

Katılımcıların Sorun Yaşadığı Kelimeler, Yiyecek İçecek Etkinliğinde Katılımcıların Sorun Yaşadığı Kelimeler olmak üzere üç kategori halinde sunulmuş ve yorumlanmıştır. Daha sonra aynı verilere sınıf seviyeleri açısından ve öğrenci bazında bakılmıştır. Bunun sonucunda da *Araştırmaya Katılan İlkokul Öğrencilerine Dair Veriler, Araştırmaya Katılan Ortaokul Öğrencilerine Dair Veriler, Araştırmaya Katılan Lise Öğrencilerine Dair Veriler* tablolaştırılarak yorumlanmıştır. Verilerin analizinde betimsel analiz kullanılmıştır.

Betimsel analiz yaklaşımına göre, elde edilen veriler belirlenen temalara göre özetlenir ve yorumlanır (Yıldırım ve Şimşek, 2013: 256). Bu çalışmada da verilerin özetlenmesi, bir anlam bütünlüğü ile sunulması amaçlanmıştır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

ARAŞTIRMA BULGULARI

Bu bölümde yapılan uygulamalar sonucunda elde edilen bulgulara ve bu bulgulara ait yorumlara yer verilmiştir.

4.1. Resimle Eşleştirme Etkinliğinde Katılımcıların Sorun Yaşadığı Kelimelere İlişkin Bulgular ve Yorum

Çalışmanın bu bölümünde çalışmaya katılan öğrencilerin “Resimle Eşleştirme Etkinliği” olarak isimlendirilen formda sorun yaşadığı kelimeler tablolaştırılarak yorumlanmıştır. Bu başlıkta geçen “sorun yaşayan” ifadesi araştırmaya katılan 35 öğrencinin en fazla 31’inin sorulan kelimeyi doğru olarak yanıtladığı anlamına gelmektedir.

Tablo 4

Resimle eşleştirme etkinliğinde katılımcıların sorun yaşadığı kelimeler

Kelime	Katılımcılar			Kız		Erkek		Toplam	
	K	E	Toplam	f	%	f	%	f	%
Tırpan	15	20	35	8	53,3	10	50	18	51,6

Δρεπάνι	15	20	35	14	93,3	20	100	34	97,14
Dünya	15	20	35	10	66,7	18	90	28	80
Ντουνιάς	15	20	35	12	80	20	100	32	91,4
Raf	15	20	35	13	86,7	16	80	29	82,9
Ράφι	15	20	35	15	100	19	95	34	97,14
Kambur	15	20	35	8	53,3	12	60	20	57,1
Καμπούρης	15	20	35	14	93,3	20	100	34	97,14

Tablo 4'ün devamı

Çengel	15	20	35	8	53,3	4	20	12	34,3
Τσιγκέλι	15	20	35	12	80	18	90	30	85,7
Kazan	15	20	35	12	80	13	85	25	71,4
Καζάνι	15	20	35	15	100	20	100	35	100
Balta	15	20	35	9	60	13	65	22	62,9
Μπαλτάς	15	20	35	12	80	19	95	31	88,6
Orkestra	15	20	35	15	100	15	75	30	85,7
Ορχήστρα	15	20	35	15	100	20	100	35	100
Fırça	15	20	35	12	80	15	75	27	62,9
Βούρτσα	15	20	35	14	93,3	20	100	34	97,14
Kona	15	20	35	15	100	15	75	30	85,7
Κουβάς	15	20	35	15	100	20	100	35	100

Fincan	15	20	35	11	73,3	13	65	24	68,6
Φλιτζάνι	15	20	35	15	100	20	100	35	100
Midye	15	20	35	10	66,7	15	75	20	57,1
Μύδι	15	20	35	15	100	20	100	35	100
Huni	15	20	35	10	66,7	14	70	24	68,6
Χωνί	15	20	35	14	93,3	20	100	34	97,14
Cımbız	15	20	35	10	66,7	13	65	23	65,7

Tablo 4'ün devamı

Τσιμπιδακι	15	20	35	15	100	20	100	35	100
Κεçi	15	20	35	15	100	16	80	31	88,6
Κατσίκια	15	20	35	15	100	20	100	35	100
Kazma	15	20	35	9	60	15	75	24	68,6
Κασμάς	15	20	35	12	80	20	100	32	91,4
Bacak	15	20	35	12	80	15	75	27	62,9
Μπατζάκι	15	20	35	12	80	19	95	31	88,6
İskelet	15	20	35	11	73,3	16	80	27	62,9
Σκελετός	15	20	35	14	93,3	20	100	34	97,14
Fırın	15	20	35	14	93,3	15	75	29	82,9
Φούρνος	15	20	35	15	100	20	100	35	100
Kiremit	15	20	35	11	73,3	9	45	20	57,1

καραμίδι	15	20	35	13	86,7	18	90	31	88,6
Kayık	15	20	35	10	66,7	13	65	23	65,7
Καϊκι	15	20	35	14	93,3	20	100	34	97,14
Varil	15	20	35	12	80	14	70	26	74,3
αρέλι	15	20	35	15	100	20	100	35	100

Tablo 4 incelendiğinde katılımcılara sorulan kelimeler hakkında söylenebilecekler şunlardır:

Tırpan kelimesinin katılımcıların %51,6'sı (18 kişi) tarafından doğru olarak bilindiği kelimenin Yunanca karşılığı olan *Δρεπάνι* kelimesinin ise katılımcıların %97,14'ü (34 kişi) tarafından doğru olarak bilindiği görülmüştür. Kelimenin Yunanca hali olan *Δρεπάνι* kelimesinin erkek öğrencilerin tamamı tarafından doğru bilindiği bunun dışında kız ve erkek öğrencilerin verileri arasında dikkat çekici bir fark olmadığı görülmüştür.

Dünya kelimesinin katılımcıların %80'i (28 kişi) tarafından doğru olarak bilindiği kelimenin Yunanca karşılığı olan *Ντουνιά* kelimesinin ise katılımcıların %91,4'ü (32 kişi) tarafından doğru olarak bilindiği görülmüştür. Ayrıca her iki dilin de verilerine bakıldığında kelimeyi daha fazla sayıda erkek öğrencinin bildiği görülmektedir.

Raf kelimesinin katılımcıların %82,9'u (29 kişi) tarafından doğru olarak bilindiği kelimenin Yunanca karşılığı olan *Ράφι* kelimesinin ise katılımcıların %97,14'ü (34 kişi) tarafından doğru olarak bilindiği görülmüştür. Kız ve erkek öğrencilerin verileri arasında dikkat çekici bir fark bulunmamaktadır.

Kambur kelimesinin katılımcıların %57,1'i (20 kişi) tarafından doğru olarak bilindiği kelimenin Yunanca karşılığı olan *Καμπούρη* kelimesinin ise katılımcıların %97,14'i (34 kişi) tarafından doğru olarak bilindiği görülmüştür. Kız ve erkek öğrencilerin

verileri arasında dikkat çekici bir fark bulunmamaktadır. Bu kelime ile ilgili dikkat çekici durum ise araştırmanın yürütüldüğü kurum ile ilgilidir. Araştırmanın yürütüldüğü kurumun müdürü “Kamburopulos” yani “Kamburoğlu” soyadını taşımakta ve bu durum tüm öğrenciler tarafından bilinmektedir. Kelimenin Yunanca halinin neredeyse tüm öğrenciler tarafından (34 kişi) biliniyor olması kelimenin çalışma için uygun bir kelime olduğunu göstermektedir. Buna karşın kelime ile günlük hayatta karşılaşmalarına rağmen Türkçe kullanımının öğrenciler tarafından bilinmiyor olması ortak kelimeler üzerinden yürütülecek bir öğretimin faydalı olacağını düşündürmektedir.

Çengel kelimesinin katılımcıların %34,3’ü (12 kişi) tarafından doğru olarak bilindiği kelimenin Yunanca karşılığı olan *Τσιγκέλι* kelimesinin ise katılımcıların %85,7’si (30 kişi) tarafından doğru olarak bilindiği görülmüştür. Her iki dilde de aynı çengel görseli ile sunulan kelimenin doğru sayıları arasında önemli bir fark olması araştırmacının dikkatini çekmiş ve bu durum tez geçerlilik komitesi üyeleri ile görüşülmüştür. Sonuç olarak *Τσιγκέλι* kelimesinin Yunancada “Bir yere takılmaya, geçirilmeye yarayan eğri ve ucu sivri demir” (TDK Sözlük, Erişim: 28/11/2022 Saat:00.24) anlamında kullanıldığı ancak “dolandırıcı” anlamında da kullanılabildiği, bu nedenle öğrencilerin bir kafa karışıklığı yaşadıkları sonucuna varılmıştır.

Kazan kelimesinin katılımcıların %71,4’ü (25 kişi) tarafından doğru olarak bilindiği kelimenin Yunanca karşılığı olan *Καζάκι* kelimesinin ise katılımcıların tamamı (35 kişi) tarafından doğru olarak bilindiği görülmüştür. Kız ve erkek öğrencilerin verileri arasında dikkat çekici bir fark bulunmamaktadır.

Balta kelimesinin katılımcıların %62,9’u (22 kişi) tarafından doğru olarak bilindiği kelimenin Yunanca karşılığı olan *Μπαλάτσα* kelimesinin ise katılımcıların %88,6’sı (31 kişi) tarafından doğru olarak bilindiği görülmüştür. Her iki dilin de verilerine bakıldığında kelimeyi daha fazla sayıda erkek öğrencinin bildiği görülmektedir. Bu durumun bir iş aleti olan baltanın daha çok erkekler tarafından kullanılması nedeniyle olduğu düşünülmektedir.

Orkestra kelimesinin katılımcıların %85,7’si (30 kişi) tarafından doğru olarak bilindiği kelimenin Yunanca karşılığı olan *Ορχήστρα* kelimesinin ise katılımcıların tamamı

tarafından (35 kişi) tarafından doğru olarak bilindiği görülmüştür. Bu kelimenin Türkçe kullanımını bilmeyen beş öğrencinin tamamının erkek öğrenciler oldukları görülmektedir.

Fırça kelimesinin katılımcıların %62,9'u (27 kişi) tarafından doğru olarak bilindiği kelimenin Yunanca karşılığı olan *Βούρτσα* kelimesinin ise katılımcıların %97,14'ü (34 kişi) tarafından doğru olarak bilindiği görülmüştür. Kız ve erkek öğrencilerin verileri arasında dikkat çekici bir fark bulunmamaktadır.

Kova kelimesinin katılımcıların %85,7'si (30 kişi) tarafından doğru olarak bilindiği kelimenin Yunanca karşılığı olan *Κοβάς* kelimesinin ise katılımcıların tamamı tarafından (32 kişi) tarafından doğru olarak bilindiği görülmüştür. Bu kelimenin Türkçe kullanımını bilmeyen beş öğrencinin tamamının erkek öğrenciler oldukları görülmektedir.

Fincan kelimesinin katılımcıların %68,6'sı (24 kişi) tarafından doğru olarak bilindiği kelimenin Yunanca karşılığı olan *Φλιτζάνι* kelimesinin ise katılımcıların tamamı tarafından (35 kişi) tarafından doğru olarak bilindiği görülmüştür. Kelimenin Türkçe kullanımını bilen öğrencilerin çoğunlukla kız öğrencilerden oluşmasının *fincan* kelimesinin bir mutfak araç gereci olması ile ilgili olduğu düşünülmektedir.

Bu çalışmada elde edilen ilginç verilerden biri *Midye* kelimesi ile ilgilidir. Bir deniz ürünü olan ve yiyecek olarak tüketilen midye ülkemizde çocukların pek aşına olmadıkları bir kelimedir. Buna karşın çoğunluğu Yunanistan'da doğmuş ya da Rum kültürü ile büyümüş olan bu çocukların tamamının kelimeyi bildikleri görülmüştür. Bu durumun kültürel bir veri olduğu söylenebilir zira deniz ürünleri Yunan-Rum mutfağının en önemli bileşenlerindendir (Antoniou, 2016; Nişanyan, 2016; Altan, 2017). Kelimenin Türkçe kullanımının ise öğrenciler tarafından çok daha az bilindiği görülmektedir. Öğrencilerin sadece %57,1'i (20 kişi) kelimenin Türkçe kullanımını bilmektedir. Ortak kelimeler üzerinden yapılacak bir çalışma, kelimenin Türkçe kullanımının da öğrenciler tarafından hızlıca öğrenilmesini sağlayacaktır.

Huni kelimesinin katılımcıların %68,6'sı (24 kişi) tarafından doğru olarak bilindiği kelimenin Yunanca karşılığı olan *Χωνί* kelimesinin ise katılımcıların %97,14'ü (34 kişi)

tarafından doğru olarak bilindiği görülmüştür. Kız ve erkek öğrencilerin verileri arasında dikkat çekici bir fark bulunmamaktadır.

Cımbız kelimesinin katılımcıların %65,7'si (23 kişi) tarafından doğru olarak bilindiği kelimenin Yunanca karşılığı olan *Τσιμπίδακι* kelimesinin ise katılımcıların tamamı tarafından (35 kişi) tarafından doğru olarak bilindiği görülmüştür. Kız ve erkek öğrencilerin verileri arasında dikkat çekici bir fark bulunmamaktadır.

Keçi kelimesinin katılımcıların %88,6'sı (31 kişi) tarafından doğru olarak bilindiği kelimenin Yunanca karşılığı olan *Κατσίκα* kelimesinin ise katılımcıların tamamı tarafından (35 kişi) tarafından doğru olarak bilindiği görülmüştür. Kelimenin Türkçe kullanımını bilmeyen dört öğrencinin tamamı erkek öğrencidir.

Kazma kelimesinin katılımcıların %68,6'sı (24 kişi) tarafından doğru olarak bilindiği kelimenin Yunanca karşılığı olan *Κασμάτς* kelimesinin ise katılımcıların %91,4'ü (32 kişi) tarafından doğru olarak bilindiği görülmüştür. Her iki dilin de verilerine bakıldığında kelimeyi daha fazla sayıda erkek öğrencinin bildiği görülmektedir. Bu durumun bir iş aleti olan kazmanın daha çok erkekler tarafından kullanılması nedeniyle olduğu düşünülmektedir.

Bacak kelimesinin katılımcıların %62,9'u (27 kişi) tarafından doğru olarak bilindiği kelimenin Yunanca karşılığı olan *Μπατζάκι* kelimesinin ise katılımcıların %88,6'sı (31 kişi) tarafından doğru olarak bilindiği görülmüştür. Kız ve erkek öğrencilerin verileri arasında dikkat çekici bir fark bulunmamaktadır.

İskelet kelimesinin katılımcıların %62,9'u (27 kişi) tarafından doğru olarak bilindiği kelimenin Yunanca karşılığı olan *Σκελετός* kelimesinin ise katılımcıların %97,14'ü (34 kişi) tarafından doğru olarak bilindiği görülmüştür. Kelimenin Yunanca kullanımını erkek öğrencilerin tamamının bildiği kız ve erkek öğrencilerin diğer veriler arasında dikkat çekici bir fark bulunmamaktadır.

Fırın kelimesinin katılımcıların %82,9'u (29 kişi) tarafından doğru olarak bilindiği kelimenin Yunanca karşılığı olan *Φούρνος* kelimesinin ise katılımcıların tamamı (35 kişi)

tarafından doğru olarak bilindiği görülmüştür. Kelimenin Türkçe kullanımını bilen kız öğrenci sayısı daha fazladır.

Kiremit kelimesinin katılımcıların %57,1'i (20 kişi) tarafından doğru olarak bilindiği kelimenin Yunanca karşılığı olan *καραμίδα* kelimesinin ise katılımcıların %88,6'ü (31 kişi) tarafından doğru olarak bilindiği görülmüştür. Kelimenin Türkçe kullanımı kız öğrenciler tarafından daha yüksek oranda bilinmektedir.

Kayıkk kelimesinin katılımcıların %65,7'si (23 kişi) tarafından doğru olarak bilindiği kelimenin Yunanca karşılığı olan *Καϊκή* kelimesinin ise katılımcıların %97,14'ü (34 kişi) tarafından doğru olarak bilindiği görülmüştür. Kız ve erkek öğrencilerin verileri arasında dikkat çekici bir fark bulunmamaktadır.

Varil kelimesinin katılımcıların %74,3'ü (26 kişi) tarafından doğru olarak bilindiği kelimenin Yunanca karşılığı olan *αρέλι* kelimesinin ise katılımcıların tamamı (35 kişi) tarafından doğru olarak bilindiği görülmüştür. Bu durum kelimenin öğrencilere uygun olarak seçildiğini ve ortak kelimeler üzerinden yapılacak bir çalışmanın bu kelimelerinin Türkçe olarak öğretiminde faydalı olabileceğini düşündürmektedir.

Uygulanan etkinlikte öğrencilerin Türkçe dilinde en zorlandıkları kelimeler *Çengel* (34,3), *Tırpan* (%51,6), *Kambur* (57,1), *Kiremit* (57,1) ve *Midye* (57,1) iken Yunanca dilinde en zorlandıkları kelimeler *Τσιγκέλι* (85,7), *Μπαλτάς* (88,6), *καραμίδα* (88,6), *Ντουviάς* (91,4) ve *Κασμάς* (91,4) olmuştur. Kelimelerin Yunanca kullanımları öğrencilerin tamamına yakını tarafından bilinmekte buna karşın Türkçe kullanımları bilme oranı daha düşük kalmaktadır. Bu durum seçilen kelimelerin öğrencilerin gelişimsel özelliklerine uygun olduğunu ve ortak kelimeler üzerinden yürütülecek bir çalışmanın Türkçe öğretimini kolaylaştırabileceğini düşündürmektedir.

4.2. Tanımla Eşleştirme Etkinliğinde Katılımcıların Sorun Yaşadığı Kelimelere İlişkin Bulgular ve Yorum

Çalışmanın bu bölümünde çalışmaya katılan öğrencilerin “Tanımla Eşleştirme Etkinliği” olarak isimlendirilen formda sorun yaşadığı kelimeler tablolaştırılarak yorumlanmıştır. Bu başlıkta geçen “sorun yaşayan” ifadesi araştırmaya katılan 35

öğrencinin en fazla 31'inin sorulan kelimeyi doğru olarak yanıtladığı anlamına gelmektedir.

Tablo 5

Tanımla Eşleştirme Etkinliğinde Katılımcıların Sorun Yaşadığı Kelimeler

Kelime	Katılımcılar			Kız		Erkek		Toplam	
	K	E	Toplam	f	%	f	%	f	%
Menekşe	15	20	35	11	73,3	14	70	25	71,4
Μενεξές	15	20	35	14	93,3	20	100	34	97,1
Tablo 5'in devamı									
Ekonomik	15	20	35	7	46,7	15	75	22	62,9
Οικονομικός	15	20	35	12	80	18	90	30	85,7
Avlu	15	20	35	7	46,7	9	45	16	45,7
Αυλή	15	20	35	11	73,3	17	85	28	80
Kiler	15	20	35	2	13,3	5	25	7	20
Κελάρι	15	20	35	11	73,3	18	90	29	82,9
Kardiyolog	15	20	35	11	73,3	11	55	22	62,9
καρδιολόγος	15	20	35	14	93,3	18	90	32	91,4
Meteoroloji	15	20	35	9	60	13	65	22	62,9
Μετεωρολογία	15	20	35	10	66,7	17	85	27	77,1

Litre	15	20	35	7	46,7	11	55	18	51,6
Λίτρο	15	20	35	11	73,3	19	95	30	85,7
Tema	15	20	35	9	60	5	25	14	40
Θέμα	15	20	35	12	80	14	70	26	74,3
Akustik	15	20	35	4	26,7	4	20	8	22,9
Ακουστικός	15	20	35	12	80	18	90	30	85,7
Sakat	15	20	35	6	40	11	55	17	48,6
Σακάτης	15	20	35	11	73,3	18	90	29	82,9

Tablo 5'in devamı

Kronometre	15	20	35	11	73,3	13	65	24	68,6
Χρονόμετρο	15	20	35	14	93,3	19	95	33	94,3
Bakkal	15	20	35	9	60	18	90	27	77,1
Μπακάλης	15	20	35	14	93,3	19	95	33	94,3
Palamut	15	20	35	7	46,7	14	70	21	60
Παλαμίδα	15	20	35	13	86,7	18	90	31	88,6
Müze	15	20	35	8	53,3	16	80	24	68,6
Μουσείο	15	20	35	13	86,7	19	95	32	91,4
Miknatis	15	20	35	7	46,7	13	65	20	57,1
Μαγνήτης	15	20	35	12	80	19	95	31	88,6

Mitoloji	15	20	35	7	46,7	13	65	20	57,1
Μυθολογία	15	20	35	11	73,3	17	85	28	80
Organ	15	20	35	10	66,7	16	80	26	74,3
Όργανο	15	20	35	13	86,7	18	90	31	88,6
Ayaz	15	20	35	3	20	9	45	12	34,3
Αγιάζι	15	20	35	10	66,7	18	90	28	80
Fobi	15	20	35	9	60	12	60	21	60
Φοβία	15	20	35	13	86,7	19	95	32	91,4

Tablo 5'in devamı

Atmosfer	15	20	35	11	73,3	16	80	27	77,1
Ατμόσφαιρα	15	20	35	11	73,3	19	95	30	85,7
Astım	15	20	35	8	53,3	13	65	21	60
Ασθμα	15	20	35	13	86,7	15	75	28	80
Coğrafya	15	20	35	8	53,3	13	65	21	60
γεωγραφία	15	20	35	13	86,7	15	75	28	80
Bayat	15	20	35	10	66,7	14	70	24	68,6
Μπαγιάτικο	15	20	35	11	73,3	18	90	29	82,9
Нар	15	20	35	11	73,3	15	75	26	74,3
Χάπι	15	20	35	12	80	18	90	30	85,7

Lodos	15	20	35	4	26,7	5	25	9	25,7
Nότος	15	20	35	12	80	14	70	26	74,3
Karakol	15	20	35	8	53,3	11	55	19	54,3
Καραούλι	15	20	35	9	60	17	85	26	74,3
Filozof	15	20	35	9	60	11	55	20	57,1
Φιλόσοφος	15	20	35	12	80	19	95	31	88,6

Menekşe kelimesinin katılımcıların %71,4'ü (25 kişi) tarafından doğru olarak bilindiği kelimenin Yunanca karşılığı olan Μενεξές kelimesinin ise katılımcıların %97,14'ü (34 kişi) tarafından doğru olarak bilindiği görülmüştür. Kız ve erkek öğrencilerin verileri arasında dikkat çekici bir fark bulunmamaktadır.

Ekonomik kelimesinin katılımcıların %62,9'u (22 kişi) tarafından doğru olarak bilindiği kelimenin Yunanca karşılığı olan Οικονομικός kelimesinin ise katılımcıların %85,7'si (30 kişi) tarafından doğru olarak bilindiği görülmüştür. Kız ve erkek öğrencilerin verileri arasında dikkat çekici bir fark bulunmamaktadır. Kelimenin Türkçe kullanımı erkek öğrenciler tarafından daha yüksek oranda bilinmektedir.

Avlu kelimesinin katılımcıların %45,7'si (16 kişi) tarafından doğru olarak bilindiği kelimenin Yunanca karşılığı olan Αυλή kelimesinin ise katılımcıların %80'i (28 kişi) tarafından doğru olarak bilindiği görülmüştür. Kız ve erkek öğrencilerin verileri arasında dikkat çekici bir fark bulunmamakta ayrıca kelimenin Türkçe kullanımı Yunanca kullanımına oranla çok daha az sayıda kişi tarafından bilinmektedir. Ortak kelimeler üzerinden yapılacak bir çalışma, kelimenin Türkçe kullanımının da öğrenciler tarafından hızlıca öğrenilmesini sağlayacaktır.

Kiler kelimesinin katılımcıların %20'si (7 kişi) tarafından doğru olarak bilindiği kelimenin Yunanca karşılığı olan Κελάρι kelimesinin ise katılımcıların %82,9'u (29 kişi)

tarafından doğru olarak bilindiği görülmüştür. Kız ve erkek öğrencilerin verileri arasında dikkat çekici bir fark bulunmamaktadır. Bununla birlikte kelimenin Yunanca kullanımının çok yüksek oranda bilindiği fakat Türkçe kullanımının bilinme oranının çok düşük kaldığı görülmüştür. Bu durum kelimenin öğrencilere uygun olarak seçildiğini ve ortak kelimeler üzerinden yapılacak bir çalışmanın bu kelimelerinin Türkçe olarak öğretiminde faydalı olabileceğini düşündürmektedir.

Kardiyolog kelimesinin katılımcıların %62,9'si (22 kişi) tarafından doğru olarak bilindiği kelimenin Yunanca karşılığı olan καρδιολόγος kelimesinin ise katılımcıların %91,4'ü (32 kişi) tarafından doğru olarak bilindiği görülmüştür. Kız ve erkek öğrencilerin verileri arasında dikkat çekici bir fark bulunmamaktadır. Bu durum kelimenin öğrencilere uygun olarak seçildiğini ve ortak kelimeler üzerinden yapılacak bir çalışmanın bu kelimelerinin Türkçe olarak öğretiminde faydalı olabileceğini düşündürmektedir.

Meteoroloji kelimesinin katılımcıların %62,9'u (22 kişi) tarafından doğru olarak bilindiği kelimenin Yunanca karşılığı olan Μετεωρολογία kelimesinin ise katılımcıların %77,1'i (27 kişi) tarafından doğru olarak bilindiği görülmüştür. Kız ve erkek öğrencilerin verileri arasında dikkat çekici bir fark bulunmamaktadır.

Litre kelimesinin katılımcıların %51,6'sı (18 kişi) tarafından doğru olarak bilindiği kelimenin Yunanca karşılığı olan Λίτρο kelimesinin ise katılımcıların %85,7'si (30 kişi) tarafından doğru olarak bilindiği görülmüştür. Kelimenin erkek öğrenciler tarafından daha yüksek oranda bilindiği görülmektedir.

Tema kelimesinin katılımcıların %40'ı (14 kişi) tarafından doğru olarak bilindiği kelimenin Yunanca karşılığı olan Θέμα kelimesinin ise katılımcıların %74,3'ü (26 kişi) tarafından doğru olarak bilindiği görülmüştür. Öğrencilerin sadece %40'ı (14 kişi) kelimenin Türkçe kullanımını bilmektedir. Ortak kelimeler üzerinden yapılacak bir çalışma, kelimenin Türkçe kullanımının da öğrenciler tarafından hızlıca öğrenilmesini sağlayabilir.

Akustik kelimesinin katılımcıların %22,9'u (8 kişi) tarafından doğru olarak bilindiği kelimenin Yunanca karşılığı olan Ακουστικός kelimesinin ise katılımcıların

%85,7'si (30 kişi) tarafından doğru olarak bilindiği görülmüştür. Kız ve erkek öğrencilerin verileri arasında dikkat çekici bir fark bulunmamakta buna karşın kelimenin Türkçe kullanımının Yunanca kullanımına oranla çok daha az bilindiği dikkat çekmektedir. Ortak kelimelerin öğretime yönelik bir çalışma bu farkın hızla kapanmasını sağlayabilir.

Sakat kelimesinin katılımcıların %48,6'sı (17 kişi) tarafından doğru olarak bilindiği kelimenin Yunanca karşılığı olan Σακάτης kelimesinin ise katılımcıların %82,9'u (29 kişi) tarafından doğru olarak bilindiği görülmüştür. Her iki dilde de kelimeyi bilen erkek öğrenci sayısı daha fazladır. Ayrıca kelimenin Yunanca kullanımı Türkçe kullanımına oranda daha fazla kişi tarafından bilinmektedir.

Kronometre kelimesinin katılımcıların %68,6'sı (24 kişi) tarafından doğru olarak bilindiği kelimenin Yunanca karşılığı olan Χρονόμετρο kelimesinin ise katılımcıların %94,3'ü (33 kişi) tarafından doğru olarak bilindiği görülmüştür. Kız ve erkek öğrencilerin verileri arasında dikkat çekici bir fark bulunmamakta buna karşın kelimenin Türkçe kullanımının Yunanca kullanımına oranla çok daha az bilindiği dikkat çekmektedir. Ortak kelimelerin öğretime yönelik bir çalışma bu farkın hızla kapanmasını sağlayabilir.

Bakkal kelimesinin katılımcıların %77,1'i (27 kişi) tarafından doğru olarak bilindiği kelimenin Yunanca karşılığı olan Μπακάλης kelimesinin ise katılımcıların %94,3'ü (33 kişi) tarafından doğru olarak bilindiği görülmüştür. Kelimenin Yunanca kullanımının yüksek oranda biliniyor olmasına rağmen kız öğrencilerin Türkçe kullanım olan "Bakkal" kelimesini sadece %60 oranında bilmesi dikkat çekicidir.

Palamut kelimesinin katılımcıların %60'ı (21 kişi) tarafından doğru olarak bilindiği kelimenin Yunanca karşılığı olan Παλαμίδα kelimesinin ise katılımcıların %88,6'sı (31 kişi) tarafından doğru olarak bilindiği görülmüştür. Bakkal kelimesinde görülen durumu bu kelimede de görmek mümkündür. Kelimenin Türkçe kullanımı kız öğrenciler tarafından daha az oranda bilinmektedir.

Müze kelimesinin katılımcıların %68,6'sı (24 kişi) tarafından doğru olarak bilindiği kelimenin Yunanca karşılığı olan Μουσείο kelimesinin ise katılımcıların %91,4'ü (32 kişi)

tarafından doğru olarak bilindiği görülmüştür. Kelimenin her iki dilde de kız öğrenciler tarafından daha az bilindiği gözlemlenmiştir.

Kız öğrencilerin daha az başarılı olmasına ilişkin durum tabloda sıradaki kelimeler olan Mıknatıs (Μαγνήτης), Mitoloji (Μυθολογία), Organ (Όργανο), Ayaz (Αγιάζι) kelimelerinde de görülmektedir. Okuduğunu doğru bir şekilde anlamayı gerektiren bu etkinlikte oluşan farkın çalışma grubunda bulunan kız öğrencilerin okuduğunu anlama becerisinin daha düşük olması, hazırbulunuşluklarının yeterli olmaması veya bireysel farklılıklar ile açıklanması mümkündür.

Fobi kelimesinin katılımcıların %60'ı (21 kişi) tarafından doğru olarak bilindiği kelimenin Yunanca karşılığı olan Φοβία kelimesinin ise katılımcıların %91,4'ü (32 kişi) tarafından doğru olarak bilindiği görülmüştür. Kız ve erkek öğrencilerin verileri arasında dikkat çekici bir fark bulunmamaktadır. Ortak kelimeler üzerinden yapılacak bir çalışma, kelimenin Türkçe kullanımının da öğrenciler tarafından hızlıca öğrenilmesini sağlayacaktır.

Atmosfer kelimesinin katılımcıların %77,1'i (27 kişi) tarafından doğru olarak bilindiği kelimenin Yunanca karşılığı olan Ατμόςφαιρα kelimesinin ise katılımcıların %85,7'si (30 kişi) tarafından doğru olarak bilindiği görülmüştür. Kız ve erkek öğrencilerin verileri arasında dikkat çekici bir fark bulunmamaktadır.

Sıradaki iki kelime olan Astım (Ασθμα) ve Coğrafya (γεωγραφία) istatistiksel olarak tablodaki diğer kelimelerden farklı bir özellik göstermektedir. Bu iki kelimenin Türkçe kullanımı Yunanca kullanımından daha az bilinmekte olup bu durum çalışmanın genelinde de aynıdır. Bununla birlikte bu iki kelimenin Yunanca kullanımının kız öğrenciler, Türkçe kullanımının ise erkek öğrenciler tarafından daha yüksek frekansta bilindiği görülmüştür. Etkinliğin okuduğunu anlama becerisi gerektirmesi öğrencilerin Yunanca ve Türkçe okuduğunu anlama becerilerinde farklılıklar olduğunu, her iki dilde aynı derecede okuma-anlama becerisine sahip olmadıklarını düşündürmektedir.

Bayat kelimesinin katılımcıların %71,4'si (25 kişi) tarafından doğru olarak bilindiği kelimenin Yunanca karşılığı olan Μπαγιάτικο kelimesinin ise katılımcıların %97,14'ü (34

kişi) tarafından doğru olarak bilindiği görölmüştür. Kız ve erkek öğrencilerin verileri arasında dikkat çekici bir fark bulunmamaktadır.

Hap kelimesinin katılımcıların %74,3'ü (26 kişi) tarafından doğru olarak bilindiği kelimenin Yunanca karşılığı olan Χάπι kelimesinin ise katılımcıların %85,7'si (30 kişi) tarafından doğru olarak bilindiği görölmüştür. Kız ve erkek öğrencilerin verileri arasında dikkat çekici bir fark bulunmamaktadır.

Çalışmanın bir sonraki kelimesi olan Lodos (Νότος) iki dilde bilinme oranları bakımından en büyük farkın olduğu kelimedir. Kelime Türkçe Lodos kullanımı ile %25 (9 kişi), Yunanca Νότος kullanımı ile %74,3 (26 kişi) tarafından bilinmektedir. Bu durum kelimenin öğrencilere uygun olarak seçildiğini ve ortak kelimeler üzerinden yapılacak bir çalışmanın bu kelimelerinin Türkçe olarak öğretiminde faydalı olabileceğini düşündürmektedir. Etkinlikteki son iki kelime olan *Karakol* (Καραούλι) ve *Filozof* (Φιλόσοφος) kelimelerinde de Yunanca kullanımın Türkçe kullanımdan daha yüksek frekansta bilindiği görölmektedir. Etkinliğin genelinde görölen bu durum, öğrencilerin Yunanca kelime hazinesinin daha iyi olduğunu gösterir.

Uygulanan etkinlikte öğrencilerin Türkçe dilinde en zorlandıkları kelimeler Kiler (%20), Akustik (%22,9), Lodos (%25,7), Ayaz (%34,3) ve Tema (%40) iken Yunanca dilinde en zorlandıkları kelimeler Θέμα (%74,3), Νότος (%74,3), Καραούλι (%74,3) ve Μετεωρολογία (%77,1) olmuştur. Kelimelerin Yunanca kullanımları öğrencilerin çoğunluğu tarafından bilinmekte buna karşın Türkçe kullanımları bilme oranı daha düşük kalmaktadır. Bu durum seçilen kelimelerin öğrencilerin gelişimsel özelliklerine uygun olduğunu ve ortak kelimeler üzerinden yürütölecek bir çalışmanın Türkçe öğretimini kolaylaştırabileceğini düşündürmektedir.

4.3. Yiyecek-İçecek Etkinliğinde Katılımcıların Sorun Yaşadığı Kelimelere İlişkin Bulgular ve Yorum

Çalışmanın bu bölümünde çalışmaya katılan öğrencilerin “Yiyecek-İçecek Etkinliği” olarak isimlendirilen formda sorun yaşadığı kelimeler tablolaştırılarak yorumlanmıştır. Bu başlıkta geçen “sorun yaşayan” ifadesi araştırmaya katılan 35

öğrencinin en fazla 31'inin sorulan kelimeyi doğru olarak yanıtladığı anlamına gelmektedir.

Tablo 6

Yiyecek-içecek etkinliğinde katılımcıların sorun yaşadığı kelimeler

Kelime	Katılımcılar			Kız		Erkek		Toplam	
	K	E	Toplam	f	%	f	%	f	%
Lapa	15	20	35	9	60	9	45	18	51,6
Λαπάς	15	20	35	12	80	15	75	27	77,1
Ρίγασα	15	20	35	7	46,7	11	55	18	51,6
Πράσο	15	20	35	15	100	19	95	34	97,1
Ρατlıcan	15	20	35	12	80	16	80	28	80
Μελιτζάνα	15	20	35	15	100	19	95	34	97,1

Tablo 6'nın devamı

Bamya	15	20	35	14	93,3	14	70	28	80
Μπάμια	15	20	35	15	100	19	95	34	97,1
Fasulye	15	20	35	13	86,7	14	70	27	77,1
Φασόλι	15	20	35	15	100	19	95	34	97,1
Börek	15	20	35	15	100	18	90	33	94,3
Μπουρί	15	20	35	3	20	9	45	12	34,3
Kestane	15	20	35	10	66,7	12	60	22	62,9

κάστανο	15	20	35	13	86,7	15	75	28	80
Pekmez	15	20	35	7	46,7	12	60	19	54,3
Πετιμεζί	15	20	35	9	60	14	70	23	65,7
Bulgur	15	20	35	8	53,3	15	75	23	65,7
Πλιγούρι	15	20	35	13	86,7	18	90	33	94,3
Kıyma	15	20	35	8	53,3	12	60	20	57,1
Κιμάς	15	20	35	15	100	17	85	32	91,4
Meze	15	20	35	11	73,3	12	60	23	65,7
Μεζές	15	20	35	14	93,3	17	85	31	88,6
Leblebi	15	20	35	3	20	10	50	13	37,1
Λεμπλεμπι	15	20	35	6	40	16	80	22	62,9
Şerbet	15	20	35	4	26,7	5	25	9	25,7

Tablo 6'nın devamı

Σερμπέτι	15	20	35	6	40	11	55	17	48,6
Muşmula	15	20	35	7	46,7	7	35	14	40
Μούσμουλο	15	20	35	10	66,7	14	70	24	68,6
Kimyon	15	20	35	4	26,7	6	30	10	28,6
Κύμινο	15	20	35	7	46,7	9	45	16	45,7
Pide	15	20	35	12	80	13	65	25	71,4
Πίτα	15	20	35	15	100	18	90	33	94,3

Revani	15	20	35	11	73,3	10	50	21	60
Ρεβάνη	15	20	35	11	73,3	14	70	25	71,4
Enginar	15	20	35	5	33,3	8	40	13	37,1
αγκινάρα	15	20	35	13	86,7	18	90	31	88,6
Marmelat	15	20	35	13	86,7	14	70	27	77,1
Μαρμελάδα	15	20	35	14	93,3	19	95	34	97,1
Tahin	15	20	35	13	86,7	14	70	27	77,1
Ταχίνι	15	20	35	13	86,7	19	95	32	91,4
Peksimet	15	20	35	5	33,3	5	25	10	28,6
Παξιμάδια	15	20	35	14	93,3	18	90	33	94,3
Kadayıf	15	20	35	13	86,7	14	70	27	77,1
κανταΐφ	15	20	35	13	86,7	18	90	31	88,6

Lapa kelimesinin katılımcıların %51,6'sı (18 kişi) tarafından doğru olarak bilindiği kelimenin Yunanca karşılığı olan Λαπάς kelimesinin ise katılımcıların %77,1'i (27 kişi) tarafından doğru olarak bilindiği görülmüştür.

Pırasa ise kelimesinin katılımcıların %51,6'sı (18 kişi) tarafından doğru olarak bilindiği kelimenin Yunanca karşılığı olan Πράσο kelimesinin ise katılımcıların %97,14'ü (34 kişi) tarafından doğru olarak bilindiği görülmüştür.

Lapa (Λαπάς) ve Pırasa (Πράσο) kelimeleri incelendiğinde bu iki kelime kızı ve erkek öğrencilerin verileri arasında dikkat çekici bir fark bulunmadığı bununla birlikte kelimelerin Türkçe kullanımlarının her iki kelime de düşük kaldığı görülmüştür. Lapa kelimesinin öğrencileri zorlayan bir kelime olması mümkün olsa da iki dilde kelimenin

bilinmesi oranının farklı olması ortak kelimelere ilişkin bir çalışmanın faydalı olabileceğini düşündürmektedir.

Patlıcan (Μελιτζάνα) ve Bamya (Μπάμια) kelimelerinin toplam verilerinin aynı olduğu, kız-erkek verileri arasında ise küçük farklar olduğu görülmüştür. Her iki kelime de Türkçe kullanımları ile %80 (28 kişi), Yunanca kullanımları ile ise %97,1 (34 kişi) tarafından bilinmektedir.

Fasulye kelimesinin katılımcıların %77,1'i (27 kişi) tarafından doğru olarak bilindiği kelimenin Yunanca karşılığı olan Φασόλι kelimesinin ise katılımcıların %97,1'i (34 kişi) tarafından doğru olarak bilindiği görülmüştür. Kız ve erkek öğrencilerin verileri arasında dikkat çekici bir fark bulunmamaktadır.

Çalışmanın bir sonraki kelimesi olan Börek (Μπουρί) çalışmada uygulanan diğer 199 kelimenin verileri ile çelişen sonuçlara sahiptir. Diğer kelimelerin Yunanca kullanımlarının bilinme oranı Türkçe kullanımlarının bilinmesi oranından her zaman daha fazladır. Börek (Μπουρί) kelimesinin Türkçe kullanımı %94,3 (33 kişi) oranında bilinirken Yunanca kullanımı %34,3 (12 kişi) oranında bilinmektedir. Bu kelimenin verdiği tezin geneli ile çelişen sonuç, tez izleme komitesi ile paylaşılmıştır. Tez izleme komitesi üyelerine göre bu durum kelimenin Yunan dilindeki güncel kullanımı ile alakalıdır. Yunancada “Börek” kelimesi “zými” ya da “píta” şeklinde de günlük hayatta kullanılmaktadır. Bu durum Μπουρίkelimesinin doğru kullanılmadığı anlamına gelmemektedir. Buna karşın birden fazla kelimenin öğrencinin zihninde bir kafa karışıklığı yaratmış olması mümkündür.

Kestane kelimesinin katılımcıların %62,9'u (22 kişi) tarafından doğru olarak bilindiği kelimenin Yunanca karşılığı olan κάστανο kelimesinin ise katılımcıların %80'i (28 kişi) tarafından doğru olarak bilindiği görülmüştür. Kız ve erkek öğrencilerin verileri arasında dikkat çekici bir fark bulunmamaktadır.

Pekmez kelimesinin katılımcıların %54,3'ü (19 kişi) tarafından doğru olarak bilindiği kelimenin Yunanca karşılığı olan Πετμεζί kelimesinin ise katılımcıların %65,7'si (23 kişi) tarafından doğru olarak bilindiği görülmüştür. Kız ve erkek öğrencilerin verileri

arasında dikkat çekici bir fark bulunmamaktadır. Bununla birlikte kelimenin iki dilde de düşük oranda bilindiği fark edilmiş ve bu durum tez geçerlilik komitesindeki ilgili kişilere danışılmıştır. Sonuç olarak pekmez kelimesinin Yunanca başka bir karşılığı (μελάσα σταφυλίου) olduğu bununla birlikte çalışmada tercih edilen Πετιμεζί kelimesinin de yaygın olarak kullanıldığı görülmüştür. Pekmez (Πετιμεζί) kelimesinin iki dilde de düşük oranda bilinmesi kelimenin uygulandığı yaş grubunda sıkça kullanılmayan bir kelime olmaması ile alakalı olabilir.

Bulgur kelimesinin katılımcıların %65,7'si (23 kişi) tarafından doğru olarak bilindiği kelimenin Yunanca karşılığı olan Πλγούρι kelimesinin ise katılımcıların %94,3'ü (33 kişi) tarafından doğru olarak bilindiği görülmüştür. Kelimenin Türkçe kullanımı erkek öğrencilerin daha yüksek oranda bildiği görülmüştür.

Kıyma kelimesinin katılımcıların %57,1'i (20 kişi) tarafından doğru olarak bilindiği kelimenin Yunanca karşılığı olan Κιμάς kelimesinin ise katılımcıların %91,4'ü (32 kişi) tarafından doğru olarak bilindiği görülmüştür. Kız ve erkek öğrencilerin verileri arasında dikkat çekici bir fark bulunmamaktadır.

Meze kelimesinin katılımcıların %65,7'si (23 kişi) tarafından doğru olarak bilindiği kelimenin Yunanca karşılığı olan Μεζές kelimesinin ise katılımcıların %88,6'sı (31 kişi) tarafından doğru olarak bilindiği görülmüştür. Kız ve erkek öğrencilerin verileri arasında dikkat çekici bir fark bulunmamaktadır.

Kıyma (Κιμάς) ve Meze (Μεζές) kelimeleri incelendiğinde her iki kelimenin de Yunanca kullanımları ile yüksek oranda bilindiği, Türkçe kullanımlarının bilinme oranının ise düşük kaldığı görülecektir. Bu durum ortak kelimelere ilişkin bir çalışmanın faydalı sonuçlar vereceğini düşündürmektedir.

Leblebi kelimesinin katılımcıların %37,1 'i (13 kişi) tarafından doğru olarak bilindiği kelimenin Yunanca karşılığı olan Λεμπλεμπι kelimesinin ise katılımcıların %62,9'u (22 kişi) tarafından doğru olarak bilindiği görülmüştür. Erkek öğrencilerin bu kelimeyi her iki dildeki kullanımıyla da bilme oranı kız öğrencilerin oranının iki katından fazladır.

Şerbet kelimesinin katılımcıların %25,7'si (9 kişi) tarafından doğru olarak bilindiği kelimenin Yunanca karşılığı olan Σερμπέτι kelimesinin ise katılımcıların %48,6'sı (17 kişi) tarafından doğru olarak bilindiği görülmüştür. Kız ve erkek öğrencilerin verileri arasında dikkat çekici bir fark bulunmamaktadır.

Muşmula kelimesinin katılımcıların %40'ı (14 kişi) tarafından doğru olarak bilindiği kelimenin Yunanca karşılığı olan Μούσμουλο kelimesinin ise katılımcıların %68,6'sı (24 kişi) tarafından doğru olarak bilindiği görülmüştür. Kız ve erkek öğrencilerin verileri arasında dikkat çekici bir fark bulunmamaktadır.

Kimyon kelimesinin katılımcıların %28,6'sı (10 kişi) tarafından doğru olarak bilindiği kelimenin Yunanca karşılığı olan Κύμνο kelimesinin ise katılımcıların %45,7'si (16 kişi) tarafından doğru olarak bilindiği görülmüştür. Kız ve erkek öğrencilerin verileri arasında dikkat çekici bir fark bulunmamaktadır.

Çalışmada verileri üzerinde durulan son dört kelime olan Leblebi (Λεμπλεμπι), Şerbet (Σερμπέτι), Muşmula (Μούσμουλο) ve Kimyon (Κύμνο) ortak verilere sahiptir. Çalışmanın genelinde kelimelerin Yunanca kullanımları %80'in üzerinde bilinme oranına sahiptir. Buna karşın bu kelimeler ise Yunanca dilinde %70'in altında bilinmiştir. Türkçe kullanımların bilinme oranı ise daha da düşük olup %40'ı geçememiştir. Leblebi (Λεμπλεμπι) bir kuruyemiş, Şerbet (Σερμπέτι) geleneksel bir içecek, Muşmula (Μούσμουλο) az tüketilen bir meyve, Kimyon (Κύμνο) ise bir baharattır. Bu kelimeler her iki dilde de güncel olarak kullanıldığı bilinse de bilinme oranlarının düşük kalması kelimelerin öğrencilerin yaş gruplarına ya da ilgi alanlarına hitap etmemesi ile alakalı olabilir.

Pide kelimesinin katılımcıların %71,4'ü (25 kişi) tarafından doğru olarak bilindiği kelimenin Yunanca karşılığı olan Πίτα kelimesinin ise katılımcıların %94,3'ü (33 kişi) tarafından doğru olarak bilindiği görülmüştür. Kız ve erkek öğrencilerin verileri arasında dikkat çekici bir fark bulunmamaktadır.

Revani kelimesinin katılımcıların %60'ı (21 kişi) tarafından doğru olarak bilindiği kelimenin Yunanca karşılığı olan Ρεβάνη kelimesinin ise katılımcıların %71,4 (25 kişi) tarafından doğru olarak bilindiği görülmüştür. Kız öğrencilerin Türkçe kullanımı erkek öğrencilere göre daha yüksek oranda bildiği görülmüştür. Bu durum Revani (Ρεβάνη) kelimesinin mutfakla alakalı bir kelime olmasından kaynaklanıyor olabilir.

Enginar kelimesinin katılımcıların %37,1'i (13 kişi) tarafından doğru olarak bilindiği kelimenin Yunanca karşılığı olan αγκινάρα kelimesinin ise katılımcıların %88,6'sı (31 kişi) tarafından doğru olarak bilindiği görülmüştür. Kız ve erkek öğrencilerin verileri arasında dikkat çekici bir fark bulunmamaktadır. Kelimenin Yunanca kullanımı ile yüksek oranda bilinmesine karşın Türkçe kullanımının bilinme oranının çok düşük kaldığı görülmüştür. Ortak kelimelerin öğretilmesine odaklanan bir çalışma ile bu fark hızlıca kapanabilir.

Marmelat (Μαρμελάδα) ve Tahin (Ταχίνι) kelimeleri tamamiyle aynı verilere sahiptir. Her iki kelimenin de Türkçe kullanımı ile %77,1 (27 kişi), Yunanca kullanımı ile %97,1 (34 kişi) tarafından bilinmiştir. Her iki kelimede de kız ve erkek öğrencilerin verileri arasında dikkat çekici bir fark bulunmamaktadır.

Peksimet (Παξιμάδια) kelimesi bu çalışmada dikkat çeken kelimelerden biridir. Kelime Türkçe kullanımı ile %94,3 (33 kişi) oranında, Yunanca kullanımı ile ise sadece %28,6 (10 kişi) oranında bilinmektedir. Kız ve erkek öğrencilerin verileri arasında dikkat çekici bir fark bulunmamaktadır. Ortak kelimeler üzerinden yapılacak bir çalışma ile kelimenin Türkçe kullanımının da hızlıca öğrenilmesi mümkündür.

Çalışmanın son kelimesi olan Kadayıf kelimesinin katılımcıların %77,1 (27 kişi) tarafından doğru olarak bilindiği kelimenin Yunanca karşılığı olan Μπαγιάτικο kelimesinin ise katılımcıların %88,6'sı (31 kişi) tarafından doğru olarak bilindiği görülmüştür. Kız ve erkek öğrencilerin verileri arasında dikkat çekici bir fark bulunmamaktadır.

Uygulanan etkinlikte öğrencilerin Türkçe dilinde en zorlandıkları kelimeler Şerbet (%25,7), Kimyon (%28,6), Peksimet (%28,6), Leblebi (%37,1) ve Enginar (%37,1) iken

Yunanca dilinde en zorlandıkları kelimeler Μπουρί (%34,3), Κύμνο (%45,7), Σερμπέτι (%48,6), Λεμπλεμπι (%62,9) ve Μούσμουλο (%68,6) olmuştur. Kelimelerin Yunanca kullanımları öğrencilerin çoğunluğu tarafından bilinmekte buna karşın Türkçe kullanımları bilme oranı daha düşük kalmaktadır. Bu durum seçilen kelimelerin öğrencilerin gelişimsel özelliklerine uygun olduğunu ve ortak kelimeler üzerinden yürütülecek bir çalışmanın Türkçe öğretimini kolaylaştırabileceğini düşündürmektedir.

4.4. Ortak Söz Varlığından Seçilen Kelimelere İlişkin Bulgular ve Yorum

Bu çalışmaya konu olan 200 kelime, alanda daha önce yapılan çalışmalarla tespit edilen 474 kelime arasından seçilmiştir. Kelime seçiminde tez geçerlilik komitesinin görüşlerine başvurulmuş ve kelimeler çocukların yaş özelliklerine ve eğitimsel amaçlara uygun olarak seçilmiştir. Kelimelerin her iki dilde de güncel olarak kullanılması ve aynı veya benzer telaffuza sahip olması da bir başka dikkat edilen noktadır. Bununla birlikte kelime seçimine ilişkin uygulama sonrası bir değerlendirme, çalışmanın amaca uygunluğunu ölçme açısından da önemlidir. Buna göre;

Araştırmaya konu olan kelimelerden her iki dilden birinde %70'ten daha az oranda bilinen dört kelime bulunmaktadır. Bunlar Pekmez-Πετιμεζί (%65,7), Leblebi-Πετιμεζί (%62,9), Muşmula-Μούσμουλο (%62,9) ve Kimyon-Κύμνο (%45,7)'dur.

Araştırmaya konu olan kelimelerden her iki dilden birinde %80'den daha az oranda bilinen altı kelime bulunmaktadır. Bunlar Lapa-Λαπάς (%77,1), Revani-Ρεβάνη (%71,4), Meteoroloji-Μετεωρολογία (%77,1), Tema-Θέμα (%74,3), Lodos-Nότος (%74,3) ve Karakol- Καραούλι (%74,3)'dur.

Araştırmaya konu olan kelimelerden her iki dilden birinde %85'den daha az oranda bilinen yedi kelime bulunmaktadır. Bunlar Avlu-Aυλή (%80), Kiler-Κελάρι (82,9), Sakat-Σακάτης (82,9), Mitoloji-Μυθολογία (%80), Ayaz-Αγιάζι (%80), Astım-Ασθμα (%80) ve Bayat-Μπαγιάτικο (%82,9)'tır.

Bunların dışında kalan 183 kelime en az bir dilde %90 ve daha fazla oranda bilinmektedir. Bu sayı da uygulamada sorulan 200 kelimenin %91,5 oranına tekabül etmektedir.

Çalışmada seçilen iki kelimenin Yunanca kullanımları sebebiyle sorun yarattığı ve öğrencilerde kafa karışıklığına sebep olduğu görülmüştür. Çengel (Τσιγκέλι) kelimesi bilinen anlamı dışında Yunancada “dolandırıcı” anlamına da gelmektedir. Börek kelimesi Türkçe kullanımı ile çok yüksek oranda bilinirken Yunanca karşılığı olan Μπουρί kelimesi de Yunanca yine “börek” anlamına gelen “zými” ve “píta” kelimeleri ile karışmıştır.

Genel bir değerlendirme yapacak olursak yukarıda verilen aksi yönde örneklerle rağmen kelime seçiminde yüksek bir başarı elde edildiğini söylemek mümkündür.

4.5. Araştırmaya Katılan İlkokul Öğrencilerinin Doğru Sayılarına İlişkin Bulgular ve Yorum

Tablo 7

Araştırmaya katılan ilkokul öğrencilerine dair veriler

Kodu	Sınıfı	Cinsiyeti	Doğum Yeri	Türkçe Etkinliklerde Doğru Sayıları		Yunanca Etkinliklerde Doğru Sayıları	
				f	%	f	%
Ö.1	2. Sınıf	E	Türkiye	160	80	191	95,5
Ö.2	2. Sınıf	K	Türkiye	166	83	144	72
Ö.3	3. Sınıf	E	Türkiye	115	57,5	118	59
Tablo 7'nin devamı							
Ö.4	3. Sınıf	K	Yunanistan	154	77	170	85
Ö.5	3. Sınıf	K	Türkiye	138	69	147	73,5

Ö.6	4. Sınıf	E	Türkiye	153	76,5	188	94
Ö.7	4. Sınıf	E	Yunanistan	125	62,5	188	94
Ö.8	4. Sınıf	K	Yunanistan	157	78,5	187	93,5

Araştırmanın yürütüldüğü okullardan biri olan Özel Gökçeada Rum İlkokulu 2013 yılında açılmıştır. Bu tarihten önce yaklaşık 40 yıllık bir süre boyunca Gökçeada’da bir okul bulunmamaktadır. Okul çağındaki öğrenci sayısı ise sadece 1’dir. 2012 yılında okulun açılması ile Gökçeada’ya Yunanistan’dan kesin dönüşler olmuş ve adadaki Rum nüfus da artmıştır. Buna bağlı olarak çalışmaya katılan 8 ilkokul öğrencisinin 5’inin Türkiye’de doğduğu görülecektir. Çoğunluğun Türkiye’de doğması elde edilen verileri de etkilemiştir.

Çalışmaya katılan ilkokul öğrencilerinden 3’ü Yunanistan’da doğup sonradan Türkiye’ye yerleşen öğrencilerdir. Bu öğrencilere ilişkin veriler şu şekildedir:

Ö.4 isimli kız öğrenci 3. sınıf öğrencisidir. Toplam 200 kelimeden oluşan çalışmada kelimelerin Türkçe kullanımlarını bilme oranı %77 (154 kelime), Yunanca kullanımlarını bilme oranı ise %85 (170 kelime)’tir.

Ö.7 isimli erkek öğrenci 4. Sınıf öğrencisidir. Toplam 200 kelimeden oluşan çalışmada kelimelerin Türkçe kullanımlarını bilme oranı %62,5 (125 kelime), Yunanca kullanımlarını bilme oranı ise %94 (188 kelime)’tür.

Ö.8 isimli kız öğrenci 4. sınıf öğrencisidir. Toplam 200 kelimeden oluşan çalışmada kelimelerin Türkçe kullanımlarını bilme oranı %78,5 (157 kelime), Yunanca kullanımlarını bilme oranı ise %93,5’tir (187 kelime).

Yukarıdaki 3 öğrenci en az iki yıldır Türkiye’de bulunmaktadır. Buna karşın hayatlarının ilk bölümünü Yunanistan’da geçirmiş ve gerek ailelerinde gerekse günlük hayatlarında daha çok Yunancaya maruz kalmışlardır. Bu nedenle Yunanca bilme oranının daha yüksek olması doğaldır.

Çalışmaya katılan ilkokul öğrencilerinden 5'i Türkiye'de doğmuş, okula da Rum İlkokulunda başlamış öğrencilerdir. Bu öğrencilere ilişkin veriler şu şekildedir:

Ö.1 isimli erkek öğrenci 2. Sınıf öğrencisidir. Toplam 200 kelimeden oluşan çalışmada kelimelerin Türkçe kullanımlarını bilme oranı %80 (160 kelime), Yunanca kullanımlarını bilme oranı ise %95,5 (191 kelime)'tir.

Ö.2 isimli kız öğrenci 2. Sınıf öğrencisidir. Toplam 200 kelimeden oluşan çalışmada kelimelerin Türkçe kullanımlarını bilme oranı %83 (166 kelime), Yunanca kullanımlarını bilme oranı ise %72 (144 kelime)'tir.

Ö.3 isimli erkek öğrenci 3. Sınıf öğrencisidir. Toplam 200 kelimeden oluşan çalışmada kelimelerin Türkçe kullanımlarını bilme oranı %57,5 (115 kelime), Yunanca kullanımlarını bilme oranı ise %59 (118 kelime)'tir.

Ö.5 isimli kız öğrenci 3. Sınıf öğrencisidir. Toplam 200 kelimeden oluşan çalışmada kelimelerin Türkçe kullanımlarını bilme oranı %69 (138 kelime), Yunanca kullanımlarını bilme oranı ise %73,5 (147 kelime)'tir.

Ö.6 isimli erkek öğrenci 4. Sınıf öğrencisidir. Toplam 200 kelimeden oluşan çalışmada kelimelerin Türkçe kullanımlarını bilme oranı %76,5 (153 kelime), Yunanca kullanımlarını bilme oranı ise %94 (188 kelime)'tir.

Türkiye'de doğan bu öğrencilerin verilerinin Yunanistan'da doğmuş olan diğer öğrencilere göre çok farklı verilere sahip olmadığı görülmektedir. Örneğin Ö.1 ve Ö.6 isimli öğrencilerin kelimelerin Yunanca kullanımlarını çok yüksek oranda bildikleri buna karşın kelimelerin Türkçe kullanımlarını bilme oranlarının düşük kaldığı görülmüştür. Ö.3 ve Ö.5 isimli öğrencilerin iki dildeki performansları çok yakın iken sadece Ö.2. isimli öğrencinin kelimelerin Türkçe kullanımlarını Yunanca kullanımlarına göre daha yüksek oranda bildiği tespit edilmiştir. Bu verinin beklenti ile çelişmesi nedeniyle tez izleme komitesinin çalışmanın yapıldığı kurumlarda çalışan üyeleri ile görüşülmüştür. Alınan bilgiye göre bu öğrenciler her ne kadar Türkiye'de doğmuş olsa da sadece azınlık okulunda

öğrenim görmüş, Türkçe dersi haricinde diğer derslerini Rumca olarak işlemiş, kapalı Rum toplumundan ve çekirdek ailelerinden hiç uzaklaşmamış ve hiç Türk arkadaş edinmemiş öğrencilerdir. Doğal ortamlarında da genellikle Rumca konuşmaktadırlar. Bu sebeplerle veriler de Yunanistan’da doğan öğrenciler ile yakın sonuçlar vermektedir.

4.6. Araştırmaya Katılan Ortaokul Öğrencilerinin Doğru Sayılarına İlişkin Bulgular ve Yorum

Tablo 8

Araştırmaya katılan ortaokul öğrencilerine dair veriler

Kodu	Sınıfı	Cinsiyeti	Doğum Yeri	Türkçe Etkinliklerde Doğru Sayıları		Yunanca Etkinliklerde Doğru Sayıları	
				f	%	f	%
Ö.9	5. Sınıf	K	Yunanistan	180	90	159	79,5
Ö.10	5. Sınıf	E	Yunanistan	169	84,5	184	92
Ö.11	6. Sınıf	E	Yunanistan	164	82	180	90
Ö.12	6. Sınıf	E	Yunanistan	145	72,5	184	92
Ö.13	6. Sınıf	E	Gürcistan	146	73	197	98,5
Ö.14	7. Sınıf	E	Yunanistan	177	88,5	170	85
Ö.15	7. Sınıf	K	Yunanistan	159	79,5	188	94
Tablo 8’in devamı							
Ö.16	7. Sınıf	K	Yunanistan	177	88,5	187	93,5

Ö.17	7. Sınıf	E	Türkiye	198	99	188	94
Ö.18	7. Sınıf	E	Yunanistan	132	66	197	98,5
Ö.19	8. Sınıf	E	Yunanistan	165	82,5	191	95,5
Ö.20	8. Sınıf	E	Yunanistan	155	77,5	185	92,5
Ö.21	8. Sınıf	K	Yunanistan	151	75,5	162	81
Ö.22	8. Sınıf	K	Türkiye	198	99	193	96,5

Araştırmanın yürütüldüğü bir diğer kurum olan Özel Gökçeada Rum Ortaokulu 2015 yılında eğitim öğretime açılmıştır. Okulun öğrencilerinin hiçbiri Gökçeada'da doğmamış, tamamı Gökçeada dışından gelmiş öğrencilerdir.

Çalışmaya katılan 14 ortaokul öğrencisi bulunmaktadır. Bu öğrencilerin 11'i Yunanistan doğumludur. 1 öğrenci Gürcistan'da, 2 öğrenci ise Türkiye'de dünyaya gelmiştir.

Çalışmaya katılan Yunanistan doğumlu öğrenciler en az iki yıldır Gökçeada azınlık okullarında öğrenim görmektedir. Bu öğrencilere yönelik veriler şu şekildedir:Ö.9 isimli kız öğrenci 5. Sınıf öğrencisidir. Toplam 200 kelimeden oluşan çalışmada kelimelerin Türkçe kullanımlarını bilme oranı %90 (180 kelime), Yunanca kullanımlarını bilme oranı ise %79,5 (159 kelime)'tir.

Ö.9 isimli öğrenci çalışmaya katılan diğer öğrencilerden daha farklı bir geçmişe sahiptir.Öğrenci Yunanistan'da doğmasına rağmen hayatının büyük bölümünü, öğrenim hayatının tamamını Türkiye'de geçirmiştir. Annesi Rum babası Türk olan Ö.9'un iki de kardeşi bulunmakta olup aile günlük hayatta kendi içlerinde de Türkçe konuşmaktadır. Öğrencinin kelimelerin Türkçe kullanımlarını daha yüksek oranda bilmesi bu etmenler nedeniyledir.

5. Sınıf öğrencisi Ö.10 ile 6. Sınıf öğrencileri Ö.11 ve Ö.12 çalışmaya katılan erkek öğrencilerdendir. Bu öğrencilerin sorulan kelimeleri Türkçe olarak bilme oranları Ö.10 için %84,5 (169 kelime), Ö.11 için %82 (164 kelime), Ö.12 için %72,5 (145 kelime)'tir. Sorulan kelimeleri Yunanca kullanımları ile bilme oranı ise Ö.10 için %92 (184 kelime), Ö.11 için %90 (180 kelime), Ö.12 için %92 (184 kelime)'dir. Üç öğrencinin de sorulan kelimeleri Yunanca kullanımları ile daha yüksek oranda bildikleri görülmüştür.

Ö.14 isimli erkek öğrenci 7. Sınıf öğrencisidir. Toplam 200 kelimedenden oluşan çalışmada kelimelerin Türkçe kullanımlarını bilme oranı %88,5 (177 kelime), Yunanca kullanımlarını bilme oranı ise %85 (170 kelime)'tir.

Çalışmaya katılan ve Yunanistan doğumlu olan diğer 7. Sınıf öğrencileri Ö.15, Ö.16 ve Ö.18'dir. Ö.15 ve Ö.16 kız, Ö.18 ise erkektir. Yunanca kelimelerin bilinme oranları Ö.15 için %79,5 (159 kelime), Ö.16 için %88,5 (177 kelime), Ö.18 için %66 (132 kelime)'dir. Türkçe kelimelerin bilinme oranları Ö.15 için %94 (188 kelime), Ö.16 için %93,5 (187 kelime), Ö.18 için %98,5 (197 kelime)'tir. Üç öğrencinin de kelimeleri Yunanca kullanımları ile daha yüksek oranda bilinmektedir.

Çalışmaya katılan ve Yunanistan doğumlu olan 8. Sınıf öğrencileri Ö.19, Ö.20 ve Ö.21'dir. Ö.19 ve Ö.20 erkek, Ö.21 ise kızdır. Yunanca kelimelerin bilinme oranları Ö.19 için %82,5 (165 kelime), Ö.20 için %77,5 (155 kelime), Ö.21 için %75,5 (151 kelime)'tir. Türkçe kelimelerin bilinme oranları Ö.19 için %95,5 (191 kelime), Ö.20 için %92,5 (185 kelime), Ö.21 için %81 (162 kelime)'tir. Üç öğrencinin de kelimeleri Yunanca kullanımları ile daha yüksek oranda bilinmektedir.

Çalışmaya katılan ortaokul öğrencileri arasında Türkiye doğumlu 2 öğrenci (Ö.17 ve Ö.22) bulunmaktadır. Bu öğrencilerin ikisi de İstanbul doğumlu olup öğrenim

hayatlarına İstanbul'da başlamış, ortaokul yıllarında Gökçeada Rum Ortaokuluna geçmişlerdir. Gerek aile içinde gerekse günlük hayatlarında Türkçe konuşmaya alışkın öğrencilerdir. Ö.17 isimli öğrencinin kelimelerin Türkçe kullanımlarını bilme oranı %99 (198 kelime), kelimelerin Yunanca kullanımlarını bilme oranı ise %94 (188 kelime)'tür. Ö.22 isimli öğrencinin ise kelimelerin Türkçe kullanımlarını bilme oranı %99 (198 kelime), kelimelerin Yunanca kullanımlarını bilme oranı ise %96,5 (193 kelime)'tir. Bu iki öğrencinin ortak söz varlığını her iki dilde de iyi düzeyde bildiğini bilmek mümkündür.

Bu çalışmaya katılan öğrenciler arasında Türkiye ya da Yunanistan doğumlu olmayan tek öğrenci 6. sınıfta öğrenim gören Ö.13 isimli erkek öğrencidir. Öğrencinin babası Rum, annesi ise Gürcü kökenlidir. Öğrencinin Gürcistan doğumlu olmasının sebebi de annesinin kökenidir. Gürcistan doğumlu olmakla birlikte öğrenci, hayatının önemli bölümünü Yunanistan'da geçirmiştir. Öğrenci aile içinde ve günlük hayatında çoğunlukla Rumca diline maruz kalmaktadır. Ö.13 isimli öğrencinin verilerine bakıldığında kelimelerin Türkçe kullanımlarını bilme oranlarının %73 (146 kelime), Yunanca kullanımlarını bilme oranı ise %98,5 (197 kelime) olduğu görülmektedir.

Çalışmaya katılan ortaokul öğrencilerinin verileri incelendiğinde sadece Türkiye'de yaşamış ve sadece Türkiye'deki okullarda öğrenim görmüş öğrencilerin ortak söz varlığını her iki dilde de iyi düzeyde bildiği görülmektedir. Türkiye dışında doğmuş öğrencilerin ise kelimelerin Yunanca kullanımlarını bilme oranının Türkçe diline göre daha yüksek düzeyde olduğunu söylemek mümkündür. Ortak kelimeler üzerinden yürütülecek bir çalışma Türkçe kullanım oranını da kısa sürede yükseltebilir.

4.7. Araştırmaya Katılan Lise Öğrencilerinin Doğru Sayılarına İlişkin Bulgular ve Yorum

Tablo 9

Araştırmaya Katılan Lise Öğrencilerine Dair Veriler

Kodu	Sınıfı	Cinsiyeti	Doğum Yeri	Türkçe Etkinliklerde Doğru Sayıları		Yunanca Etkinliklerde Doğru Sayıları	
				f	%	f	%
Ö.23	9. Sınıf	K	Yunanistan	181	90,5	194	97
Ö.24	9. Sınıf	E	Yunanistan	175	87,5	191	95,5
Ö.25	9. Sınıf	K	Yunanistan	169	84,5	195	97,5
Ö.26	10. Sınıf	E	Yunanistan	174	87	193	96,5
Ö.27	11. Sınıf	K	Yunanistan	144	72	195	97,5
Ö.28	11. Sınıf	E	Yunanistan	185	92,5	195	97,5
Ö.29	11. Sınıf	K	Yunanistan	166	83	195	97,5
Ö.30	11. Sınıf	K	Yunanistan	178	89	200	100
Ö.31	11. Sınıf	E	Yunanistan	192	96	199	99,5
Ö.32	11. Sınıf	K	Yunanistan	172	86	197	98,5
Ö.33	12. Sınıf	E	Yunanistan	102	51	196	98
Ö.34	12. Sınıf	E	Türkiye	199	99,5	200	100
Ö.35	12. Sınıf	E	Yunanistan	177	88,5	200	100

Araştırmanın yürütüldüğü bir diğer kurum olan Özel Gökçeada Rum Lisesi de 2015 yılında eğitim öğretime açılmıştır. Okul öğrencilerinden 13'ü bu çalışmaya katılmıştır. Çalışmaya katılan 13 öğrencinin 1'i Türkiye'de doğmuştur. Diğer 12 öğrenci ise Yunanistan'da doğmuş, Gökçeada dışından gelmiş öğrencilerdir.

Yunanistan doğumlu öğrenciler araştırmada belirlenen kriter gereğince en az iki yıldır Gökçeada Rum okullarında öğrenim görmektedir. Bu öğrencilere ilişkin veriler şu şekildedir:

Ö.23, Ö.24 ve Ö.25 çalışmaya katılan ve Yunanistan doğumlu olan 9. sınıf öğrencileridir. Ö.23 ve Ö.25 kız, Ö.24 ise erkektir. Bu öğrencilerin sorulan kelimeleri Türkçe olarak bilme oranları Ö.23 için %90,5 (181 kelime), Ö.24 için %87,5 (175 kelime), Ö.25 için %84,5 (169 kelime)'tir. Sorulan kelimeleri Yunanca kullanımları ile bilme oranı ise Ö.23 için %97 (194 kelime), Ö.24 için %95,5 (191 kelime), Ö.25 için %97,5 (195 kelime)'tir. Üç öğrencinin de sorulan kelimeleri Yunanca kullanımları ile daha yüksek oranda bildikleri görülmüştür.

Çalışmaya katılan tek 10. sınıf öğrencisi Ö.26'dır. Erkek bir öğrenci olan Ö.26, 6. sınıfa kadar Yunanistan'da öğrenim görmüştür, son dört yıldır ise Gökçeada Rum Okullarında öğrenim görmektedir. Öğrencinin ailesi resmi görevleri sebebiyle Gökçeada'da bulunan Yunan bir ailedir ve aile içinde sadece Yunanca konuşulmaktadır. Bu öğrencinin verileri incelendiğinde de diğer öğrenciler ile benzer veriler görülecektir. Ö.26 isimli öğrencinin çalışmada sorulan kelimelerin Türkçe kullanımlarını bilme oranı %87 (174 kelime) iken Yunanca kullanımlarını bilme oranı %95,5 (193 kelime)'tir.

Çalışmaya katılan en kalabalık grup 11. sınıf öğrencileridir. Toplam altı 11. sınıf öğrenci bu çalışmaya katkı vermiştir. Bu öğrencilere ilişkin veriler aşağıdaki gibidir:

Ö.27 ve Ö.29 kız Ö.28 ise erkek öğrencidir. Bu öğrencilerin sorulan kelimeleri Türkçe olarak bilme oranları Ö.27 için %72 (144 kelime), Ö.28 için %92,5 (185 kelime), Ö.29 için %83 (166 kelime)'tür. Bu üç öğrenci için kelimelerin Yunanca kullanımlarını bilme oranı ise yüksek ve eşit olup %97,5 (195 kelime)'tir.

Ö.30, Ö.31 ve Ö.32 çalışmaya katılan diğer 11. sınıf öğrencileridir. Ö.30 ve Ö.32 kız, Ö.31 ise erkek öğrencidir. Yunanca kelimelerin bilinme oranları Ö.30 için %89 (178 kelime), Ö.31 için %96 (192 kelime), Ö.32 için %86 (172 kelime)'tir. Türkçe kelimelerin bilinme oranları ise Ö.31 için %99,5 (199 kelime), Ö.32 için %98,5 (197 kelime) iken Ö.30 ise bu çalışmada kelimelerin Türkçe kullanımlarını eksiksiz olarak bilen üç öğrenciden biridir.

Çalışmaya katılan Yunanistan doğumlu 12. sınıf öğrencileri iki kişi olup Ö.33 ve Ö.34 şeklinde isimlendirilmişlerdir. Bu öğrencilerden Ö.33 iki yıldır Türkiye'de öğrenim gören ve ailesinde de yalnızca Rumca konuşulan bir öğrencidir. Öğrencinin ortak kelimelerin Türkçe kullanımlarını bilme oranının hayli düşük kaldığı (%51 - 102 kelime) görülecektir. Öğrencinin ortak kelimelerin Yunanca kullanımlarını bilme oranı ise %98 (196 kelime)'tir.

Çalışmaya katılan Yunanistan doğumlu son lise öğrencisi Ö.35 isimli öğrencidir. Bu öğrencinin ise ortak söz varlığını Türkçe olarak bilme oranı %88,5 (177 kelime) iken Yunanca kullanımların tamamına (200 kelime) doğru cevap verdiği tespit edilmiştir.

Yunanistan doğumlu lise öğrencilerinin verilerinin genel bir değerlendirmesini yaparsak şu yorumları yapmak mümkün olur:

Bu çalışmaya katılan öğrenci grubunun seçilme kriterleri arasında en az son iki yıldır çalışmanın yapıldığı okullarında öğrenim görme şartı bulunmaktadır. Bu çalışmanın yapıldığı lise öğrencileri arasında iki öğrenci (Ö.27 ve Ö.33) son iki yıldır bu okullarda öğrenim görmekte iken diğer lise öğrencileri en az dört yıldır Gökçeada'da yaşamakta ve bu okullarda öğrenim görmektedir. Yalnızca iki yıldır bu okulda bulunan Ö.27 ve Ö.33 aynı zamanda en düşük Türkçe uygulama verilerine sahip (%72 ve %51) lise öğrencileridir.

Bu çalışmaya katılan Türkiye doğumlu tek lise öğrencisi Ö.34'tür. Öğrenci aynı zamanda Gökçeada Rum okulları açılmadan önce adada bulunan ve Gökçeada'daki diğer okullarda öğrenim görmüş tek öğrencidir.

Ö.34'ün öğrenim hayatının tamamı Gökçeada'da geçmiştir. Ö.35 bu özelliklerin getirdiği avantajlar sayesinde iki dile birden hakim olabilmektedir. Nitekim Ö.35 kelimelerin Türkçe kullanımlarında tek bir hata yapmış (%99,5 - 199 kelime), Yunanca kullanımlarının ise tamamını bilmiştir.

4.8. Öğrencilerin Yaş Grupları ve Diğer Kişisel Özelliklerine İlişkin Bir Değerlendirme

Çalışmaya katılan öğrenciler en küçüğü 2. Sınıf olmak üzere 12. Sınıfa kadar uzanan geniş bir yaş aralığında bulunmaktadır. Bu nedenle katılımcıların yaş gruplarına göre de değerlendirilmesi yerinde olacaktır.

Öğrencilerin verileri değerlendirildiğinde Türkiye'de bulunma süresi ile kelimelerin Türkçe kullanımlarını bilme oranı arasında çoğunlukla doğrusal bir ilişki olduğu görülmektedir. Yani kelimeleri Türkçe olarak daha yüksek oranda bilenler genellikle daha uzun süredir Türkiye'de bulunan öğrencilerdir. Bunun en somut örneği lise çağındaki öğrencilerdir. Araştırmaya katılan on üç lise öğrencisinden on biri en az dört yıldır Türkiye'de öğrenim görmektedir. Bu öğrencilerin hepsinde kelimeleri Türkçe kullanımları ile bilme oranı %80'in üzerindedir. Lise grubundaki öğrencilerden kelimeleri Türkçe kullanımları ile bilme oranı en düşük öğrenciler %72 ile Ö.27 ve %51 ile Ö.33'tür. İki öğrenci de diğer arkadaşlarından farklı olarak yalnızca iki yıldır Türkiye'de öğrenim görmektedirler.

Lise öğrencilerinde Türkiye'de kalma süresi ile kelimeleri Türkçe olarak bilme oranı arasındaki bu doğrusal ilişki ortaokulda benzer olsa da ilkokul özelinde bazı istisnalar bulunmaktadır. Örneğin Ö.6 isimli öğrenci Türkiye'de doğmuş ve on yıldır Türkiye'de yaşayan bir 4. Sınıf öğrencisidir. Buna rağmen kelimeleri Türkçe kullanımları ile bilme oranı Yunanistan'dan kısa süre önce gelmiş yaşlıları ile aynı ya da onlardan daha düşüktür. Araştırmacının ve tez geçerlilik komitesinin görüşüne göre bu durum bahsi geçen istisnai öğrencilerin sosyal hayattan toplumundan izole bir biçimde ve sadece Rumca konuşulan bir ortamda olmaları ile ilgilidir. Bu durumun lise öğrencilerinde görülmemesi ise bu öğrencilerinin büyük çoğunluğunun Türk yaşlıları ile arkadaşlık etmeleri, sosyal hayatta var olmaları ile ilgili olabilir.

Veriler öğrencilerin cinsiyetleri üzerinden değerlendirildiğinde birkaç kelimedede öğrencilerin cinsiyetleri ile bağlantılı ilgi alanlarının etkili olduğunu söylemek mümkün olabilir.Örneğin Balta, Kazma gibi iş aletleri erkek öğrencilerin daha yüksek oranda;Fincan, Fırın gibi mutfak gereçleri ise kız öğrenciler tarafından daha yüksek oranda bilinmiştir.

Ayrıca okuduğunu anlama becerisi gerektiren tanımla eşleştirme etkinliğince erkek öğrencilerin daha başarılı olduğu görülmüştür. Bunun dışında cinsiyetin araştırma sonuçlarını etkilediğini söylemek mümkün değildir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

Çalışmanın bu bölümünde benzer çalışmalara yönelik veriler tartışılmış, ardından çalışmanın verilerine yönelik sonuçlar özetlenerek yorumlanmıştır.

5.1. Tartışma ve Sonuç

Dil bilgisi derslerinde verilen örneklerin kültürle ilişkilendirilmesi dil bilgisi öğretimini sıkıcılıktan kurtarıp daha anlamlı bir hâle getirebilir (Alyılmaz ve Er, 2016). Özellikle verilen örnekler iki dil için de ortak kelimelerden olursa önbilgiler yeni bilgiler için bir basamak oluşturacaktır.

Kelimeler dilleri meydana getiren yapı taşlarıdır. Dil öğrenen bir bireyin kelime dağarcığını geliştirmeden o dili akıcı bir şekilde konuşabilmesi ya da bir metni tam anlamıyla anlayarak okuyabilmesi mümkün olamayacaktır. “Kelime dağarcığının, dil ile ilgili olan gramer, fonoloji, morfoloji vb., konuların öğretilmesinde de önemli bir yeri vardır” (Karatay, 2007). Karatay (a.g.e)’ın belirttiği bu ilke her dilin öğretiminde olduğu gibi dilimizin öğretiminde de geçerlidir. “Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi yapılırken üzerinde durulması gereken önemli konulardan biri de sözcük öğretimidir” (Saydam, 2018). Bu nedenle dil öğretim süreçlerinde kelime öğretiminin önemli bir yer tutması kaçınılmazdır. Kelime öğretim yöntemleri üzerine de geniş bir literatür oluştuğunu söylemek de mümkündür. Bu yöntem ve teknikleri inceleyen Çiçek ve Dilekçi (2022) çalışmalarında otuz yedi kelime öğretim yöntem ve tekniği tespit etmişlerdir.

Tarihi süreçte geniş bir coğrafyaya yayılmış ve birçok millet ve dille etkileşim yaşamış Türkçe birçok dille de ortak kelime hazinesine sahiptir. Türkçenin başka dillerle kelime ortaklıkları üzerine yapılan çalışmalar incelendiğinde Türkçe hakkında söylenen “geniş bir coğrafyaya yayılmış” ifadesinin de haklılığı anlaşılabacaktır.

Bahsedeceğimiz çalışmalardan ilki Abidin Karasu’nun “Çağdaş Bulgar dilindeki Türkçe kelimeler Bulgarca-Türkçe ortak söz varlığı” isimli çalışmasıdır. Karasu (2010) güncel Bulgarca sözlükler üzerinden yaptığı çalışmada Bulgarca ve Türkçe arasında

1443 kelime ortaklığı tespit etmiştir. Karasu (a.g.e) Bulgarcadaki Türkçe kelimelerin sayılarında belirgin ölçüde bir azalma olsa da bu kelimelerin günümüzde hâlâ kullanıldığını, Türkçe kelimelerin bugünkü oranını dikkate aldığımızda, bu kelimelerin gelecekte daha uzun süre Bulgarca içindeki varlığını sürdüreceğini ifade etmektedir.

Bir diğer çalışma Burak Toker'in 2009 tarihli "Türkçe ve İspanyolcanın ortak söz varlığı üzerine bir inceleme" isimli çalışmasıdır. Toker (2009) çalışmasında Türkçe ve İspanyolcanın ortak söz varlığını tespit ederek, geçişler sırasında alıntı ve verinti kelimelerde oluşan ses, yapı ve anlam değişikliklerini incelemeyi amaçlamış ve İspanyolcaya Türkçeden geçmiş olan 45, Türkçeye İspanyolcadan geçmiş olan 34 ve her iki dile Arapça ve Farsçadan geçmiş olan 386 adet kelime tespit etmiştir.

Karasu (2010) ve Toker'in (2009) yaptığı çalışmalar daha çok kelime tespiti üzerinedir. Ortak söz varlığının dil öğretiminde kullanımına odaklanan çalışmaların da sınırlı sayıda olduğunu söylemek mümkündür.

Dehcheshmeh (2021) Türkçe ve Farsça üzerine yaptığı çalışmada iki dilin farklı dil ailelerine ait olmasına rağmen komşu ülke olmalarından dolayı bu alanda dilsel ve kültürel açıdan birçok benzerlik ve aynılık tespit ettiğini ifade eder. Dehcheshmeh'e göre bu konu alanı ana dili Farsça olan Türkçe öğrenenlere ve öğretmenlere kolaylık sağlamaktadır. İran'da Türk dili öğrenenlerin gönüllüleri gün geçtikçe artmakta, İranlılar eğitim, ticaret, yaşamak, evlenmek gibi durumlarda Türkçe öğrenmeye rağbet göstermektedirler. Bu nedenle yabancı dil olarak Türkçe bölümünde dil ve kültür öğretimi açısından daha fazla karşılaştırmalı araştırmalara ihtiyaç duyulmaktadır (Dehcheshmeh, a.g.e.).

Tursum (2019) Boşnakçaya Türkçeden geçmiş kelimeler ile ilgili yaptığı çalışmasında toplam 2102 kelimeye ulaşmıştır. Tursum (a.g.e.) çalışmasının görünüşte bir filoloji tezi olmakla birlikte tezin YDT alanındaki çalışmalara, özelde de Boşnaklara tek dilli sınıflarda Türkçe öğretimi uygulamalarına temel düzeyde katkısının olacağına inanıldığını ifade etmektedir.

Farsça ve Boşnakça üzerine yapılan bu çalışmalarda ulaşılan sonuçlar başka coğrafyalarda da benzer şekilde tezahür ettiği görülür. İltar'ın (2014) Mısır'da Türkçe

öğrenen ve ana dili Arapça olan öğrencilerle yaptığı çalışma da bunlardan biridir. İltar (a.g.e.) Arap coğrafyasında yabancılara Türkçe öğretiminde kültürümüzün en önemli unsuru olan dilimizin her iki dilde de yer alan ortak kelimelerinden yararlanmanın oldukça önemli olduğunu, öğrencilerin bu kelimeler sayesinde çok hızlı bir şekilde ve eğlenerek kelime hazinelerini geliştirebildiklerini ve dil bilgisi etkinliklerinin içinde bu kelimelerin verilmesinin öğrencilerin dil bilgisini çok daha kolay öğrenmelerini sağlandığını ifade etmiştir.

Tarihi süreçte geniş bir coğrafyaya yayıldığını ve birçok millet ve dille etkileşim yaşadığını ifade ettiğimiz Türkçenin iz bıraktığı bölgelerde biri de Hindistandır. Khan (2014) yaptığı çalışmada Hindistan’da konuşulan Hintçe ve Urduca dilleri ile Türkçenin ortaklaşa kullandığı kelimeleri tespit etmiş, Mohammad (2020) ise Türkçe ve Hintçe-Urdca Ortak Kelimeler Yardımıyla Hindistanlı Öğrencilere Türkçe Öğretimi ismini taşıyan doktora tezinde elde ettiği sonuçlara göre Türkçe ve Hintçe-Urdca ortak kelimeler yardımıyla Hindistan’da yabancı dil olarak Türkçe öğretimi amacıyla hazırlanmış alıştırma ve öğrenci başarılarına etkili ve faydalı olduğu sonucuna varmıştır. Araştırma sonucuna göre öğrenciler ortak kelimeler yardımıyla Türkçeyi daha kolay ve daha rahat bir şekilde öğrenmektedir.

Alanyazın incelendiğinde bu tezin odak noktası olan Türkçe ile Yunanca/Rumcanın ortak söz varlığı üzerine de çalışmalar yapıldığı görülebilir. Örneğin Toprak (2022) çalışmasında Karaağaç (2008)’a ait Türkçe VerintilerSözlüğü’nü incelemiş, bu sözlük özelinde Türkçeden Rumcaya geçen verinti sözcüklerin bir listesini çıkarmış ancak çalışma yalnızca bir sözcük listesi olarak kalmıştır. Yağbasan (2010) iki dil arasındaki bu sözcük alışverişinin toplumsal boyutu üzerinde dururken iki dilin ortak söz varlığını dil öğretimi bağlamında değerlendiren ilk akademik çalışmanın İoannidi (2020) olduğu görülür. İoannidi (a.g.e.) Türkçe ve Yunancanın atasözleri arasındaki benzerlikleri incelemiş ve tespit ettiği deyimlerin ana dili Yunanca olan bireylere Türkçe öğretiminde kullanılabileceğini ifade etmiştir.

Bu çalışmanın uygulama sürecinden önce yapılan literatür taramasıyla tarihsel süreçte Yunanca ve Türkçenin ortak söz varlığını derleyen araştırmacılar incelenmiştir. Ulaşılan kaynaklar ortak söz varlığını sayısal olarak ifade ederken yüzler, binler gibi

ifadeler kullanmış, Kukkidis (1960) üç bin rakamı ile en yüksek sayıyı ifade eden araştırmacı olmuştur. Bu çalışmada ise yapılan en güncel çalışmalardan olan Dimasi ve Nizam (2004) ve Millas (2012) esas alınmış araştırmanın geçerlilik komitesi ile yapılan taramada 474 kelimenin güncel olarak aynı veya benzer telaffuzla iki dilde ortak olarak kullanıldığı tespit edilmiştir. Araştırmanın uygulama boyutunda ise bu kelimelerden 200'ü kullanılmıştır.

Kelime odaklı bakıldığında dikkat çeken bazı sonuçlar şunlardır:

Bazı kelimelerin dikkat çekici sonuçlara sahip olduğu görülmüştür. Örneğin Kambur (Καμπούρης) kelimesi çalışmanın yapıldığı okulun müdürünün soyadıdır ve öğrencilerin her gün karşılaştıkları bir kelimedir. Kelimeyi Yunanca kullanımı (Καμπούρης) ile 35 öğrencinin 34'ü bilmekte iken Kambur kelimesini Türkçe olarak sadece 20 öğrenci bilmektedir.

Rum kültürünün önemli bir bileşeni olan deniz ürünlerinde öğrencilerin Yunanca kullanımlarda çok yüksek başarı gösterdiği ancak Türkçe kullanımlarda aynı başarının olmadığı görülmüştür. Örneğin Midye kelimesini Yunanca kullanımı ile (Μύδι) öğrencilerin tamamının bildiği görülürken Türkçe olarak Midye kelimesi öğrencilerin sadece %57,1'i tarafından bilinebilmektedir.

Çalışmada seçilen iki kelimenin Yunanca kullanımları sebebiyle sorun yarattığı ve öğrencilerde kafa karışıklığına sebep olduğu görülmüştür. Çengel (Τσιγκέλι) kelimesi bilinen anlamı dışında Yunancada “dolandırıcı” anlamına da gelmektedir. Börek kelimesi ise Türkçe kullanımı ile çok yüksek oranda bilinirken Yunanca karşılığı olan Μπουρί kelimesi de Yunanca yine “börek” anlamına gelen “zými” ve “píta” kelimeleri ile karışmıştır. Bu durum Μπουρί kelimesinin doğru kullanılmadığı anlamına ise gelmemektedir. Birden fazla kelimenin öğrencinin zihninde bir kafa karışıklığı yaratmış olması mümkündür.

Bazı kelimelerin bilinme oranı her iki dilde de düşük kalmıştır. Bu kelimelerden Leblebi (Λεμπλεμπι) bir kuruyemiş, Şerbet (Σερμπέτι) geleneksel bir içecek, Muşmula

(Μούσμουλο) az tüketilen bir meyve, Kimyon (Κύμνο) ise bir baharattır. Bu kelimeler her iki dilde de güncel olarak kullanıldığı bilinse de bilinme oranlarının düşük kalması kelimelerin öğrencilerin yaş gruplarına ya da ilgi alanlarına hitap etmemesi ile alakalı olabilir.

Araştırmada sorulan 200 kelimenin genelinde kız ve erkek öğrenciler arasında anlamlı farklar olmadığı görülmüştür. Ancak tüm kelimeler için bu durum geçerli değildir. Kazma, balta gibi iş aletlerini erkeklerin, fincan fırın gibi mutfak gereçlerini kız öğrencilerin her iki dilde de daha yüksek oranda bilmektedir. Bunun dışında tanımla eşleştirme olarak isimlendirilen etkinlikte erkek öğrencilerin daha başarılı olduğu görülmüştür. Bu durumun diğer etkinliklerde görülmemesi dikkat çekicidir. Okuduğunu doğru bir şekilde anlamayı gerektiren bu etkinlikte oluşan farkın çalışma grubunda bulunan kız öğrencilerin okuduğunu anlama becerisinin daha düşük olması, hazırbulunuşluklarının yeterli olmaması veya bireysel farklılıklar ile açıklanması mümkündür.

Yine kelime odaklı bakıldığında Kelimelerin Yunanca kullanımları öğrencilerin tamamına yakını tarafından bilindiği ancak Türkçe kullanımları bilme oranı daha düşük kaldığı görülmüştür. Öğrencilere sorulan 200 kelimedenden 182'si Yunanca dilinde %90 ve daha fazla oranlarda bilinmektedir. Bu veriler seçilen kelimelerin öğrencilerin gelişimsel özelliklerine uygun olarak seçildiğini ve ortak kelimeler üzerinden yürütülecek bir çalışmanın Türkçe öğretimini kolaylaştırabileceğini düşündürmektedir.

Bu çalışma ilköğretim, ortaokul ve liseyi kapsayan geniş bir yelpazede uygulanmıştır. Bu nedenle verileri yaş gruplarına göre değerlendirmek de yerinde olacaktır. Yaş gruplarına göre değerlendirildiğinde ulaşılan sonuç ise aşağıdaki gibidir:

Veriler incelendiğinde ilköğretim, ortaokul ve lise öğrencilerinin kelimeleri bilme oranlarının birbirine çok yakın olduğu görülecektir. Çok geniş bir yaş yelpazesinde uygulanan bu çalışmada yaş gruplarının benzer sonuçlar vermesi kelimelerin seçilmesinde kullanılan yol ile ilgilidir. Geçerlilik komitesinin katkısı ile tespit edilen 474 kelime öğrencilerin yaş özelliklerine göre seçilmiş, her yaş için anlaşılabilir, somut ve kolay anlaşılabilir kelimelerdir. Ayrıca tanımla eşleştirme etkinliğinde okuma yazma becerilerinin

eksikliğinden kaynaklanacak veri kayıplarını telafi etmek adına sınıfta her iki dili iyi derecede bilen bir geçerlilik komitesi üyesi de hazır bulunmuştur. Doğum yerlerine göre öğrenci verileri değerlendirildiğinde ortaokul lise öğrencilerinden Türkiye’de doğan öğrencilerin kelimeleri her iki dilde de çok yüksek oranda bildiği görülmüştür. Aileleri ile Rumca, sosyal hayatlarında ise Türkçe konuşan bu öğrencilerin her iki dili de iyi düzeyde bildiğini söylemek mümkündür.

Ortaokul ve lise öğrencilerinden Türkiye dışında -bu çalışma grubu özelinde Yunanistan veya Gürcistan’da- doğan öğrencilerin kelimelerin Yunanca kullanımlarını çok yüksek oranda bildikleri, kelimelerin Türkçe kullanımlarını bilme oranlarının ise Türkiye’de bulundukları süre ile doğru orantılı olduğu görülmektedir.

Doğum yerlerine göre verilere bakıldığında Ö.6 gibi bazı ilkökul öğrencilerinin çalışmanın geneline göre farklı sonuçlara sahip olduğunu söylemek gerekir. İlkokul öğrencileri arasından Türkiye’de doğanların kelimeleri Türkçe olarak bilme oranının yüksek olduğu söylenebilir ancak Yunanistan’da doğan öğrencilerle aralarında bariz farklar bulunmamaktadır. Tez geçerlilik komitesinin bu kurumlarda çalışan üyelerine göre bu durum Rum İlkokulunun izole yapısı, o yaş grubundaki öğrencilerin sosyal hayattan kopuk olmaları ve sadece Rumca konuşulan ortamlarda bulunmaları ile ilgilidir.

Bu çalışmada elde edilen veriler Gökçeada Azınlık Okullarında öğrenim gören öğrencilerin Yunanca kelime bilgisinin daha iyi durumda olduğunu, ortak söz varlığını Yunanca dilinde daha iyi bildiklerini göstermektedir. Bulgular ortak kelimeler üzerinden yapılacak etkinliklerin bu öğrencilerin Türkçe kelime bilgilerini hızlı bir şekilde geliştirebileceklerini göstermektedir ki bu durum farklı çalışma gruplarıyla yapılan benzer çalışmalarla da tutarlıdır. Ayrıca elde edilen bu verilerin azınlık okullarında Türkçe öğretiminin niteliği üzerine elde edilmiş ilk akademik veriler olduğunu söylemek de mümkündür.

5.2. Öneriler

Türkçe ile Yunanca/Rumca tarihsel geçmişi olan dillerdir. İki dilin ortak söz varlığı sayıca yüzler hatta binlerle ifade edilen düzeydedir. Bu ortaklığın Yunanlılara ya da

Ülkemizdeki Rum toplumuna Türkçe ğretiminde kullanılmasına yönelik çalışmalar yapılmalı, ders materyalleri hazırlanmalıdır.

Türkçenin çeşitli dünya dilleriyle ortak söz varlıkları araştırılmalıdır. Farklı dillerle Türkçe arasında tespit edilebilecek kelime ortaklıkları, Türkçenin yabancı dil olarak ğretimi alanında çalışan paydaşlara ğretim sürecinde yardımcı olabilir.

Türkçenin diğerk dillerle olan ortak söz varlığının önemli bir kısmı da deyim, atasözü ve kalıplaşmış sözlerden oluşmaktadır. Kelime ortaklıklarının yanında deyimler, atasözleri ve diğerk kalıp söz ortaklıklarını inceleyen araştırmalar yapılabilir.

Azınlık okullarında aynı anda birden fazla ğretim diline sahip okullardır. Bu okulların öğrencileri de aynı anda birden çok dili günlük hayatlarında kullanan bireylerdir. Dil ğretimi açısından bakıldığında azınlık okulları akademik anlamda üzerinde durulması, değerkendirilmesi gereken yerlerdir. Azınlık okullarındaki eğitimin içeriği ve niteliği üzerine çalışmalar yapılmalıdır.

KAYNAKÇA

- Achladi, E. (1998). Ödünçleme Süreci ve Dilbilimsel Görünümleri: Türkçe ve Yunanca Ödünçlemeler. Yüksek Lisans Tezi. Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Ağca, H. (2001). *Sözlü ve Yazılı Anlatımda Türkçenin Kullanımı*. Atatürk Kültür Merkezi Başkanlığı Yayınları: Ankara
- Akgün, S. (1986). *Birkaç Amerikan Kaynağından Türk-Yunan Mübadelesi Sorunu*. ATASE Yay.: Ankara
- Akgündüz, A. (2002). 21. Yüzyılda Türkçenin Hedefleri. Türkçenin Dünyü, Bugünü, Yarını. *Uluslararası Bilgi Şöleni Bildirileri*. Türk Tarih Kurumu Basımevi: Ankara.
- Aksan, D. (1996). *Türkçenin Sözvarlığı*. Engin Yay.: Ankara.
- Aksan, D. (2006). *Anlambilim Konuları ve Türkçenin Anlambilimi*. Engin Yay.: Ankara.
- Aktaş, Ş., ve Gündüz , O. (2007). *Yazılı ve Sözlü Anlatım Kompozisyon Sanatı*. Akçağ Yayınları: Ankara
- Akurgal, E. (2002). *Anadolu Kültür Tarihi*. Tübitak Yayınları: Ankara.
- Altan, Z. (2017). *Kıbrıs Türk Mutfağını ve Kültürünü Öğreniyorum*. Altan Yayını: Kıbrıs.
- Alyılmaz, C., ve Er, O. (2016). “Yabancılar Türkçe öğretimi uygulamalarında öğretmenlerin kültürel farklılık oluşturmadaki etkisinin değerlendirilmesi”. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 5(3), 1392-1413.
- Antoniou, J. (2016). *Greek: Recipes from the Hearth of the Mediterranean - Classic Cuisine*. Lorenz Books: London.
- Arık, A. (1992). *Psikolojide Bilimsel Yöntem*. İstanbul Üniversitesi Yayınları: İstanbul.
- Arslan, M. ve Gürdal, A. (2012). “Yabancılar görsel ve işitsel araçlarla Türkçe öğretim yöntemi”. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 20(1), 255-270.

- Atıcı Köktaş, N. ve Büyükbaş, H. (2016). “Lozan Antlaşması, dini azınlıklar ve dış ilişkiler boyutu”. *Ardahan Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 2(3), 1-11.
- Babaoğlu, R. (2012). 6/7 Eylül 1955 Olaylarının Türkiye Rumları Üzerindeki Etkileri: 1955-1959. Yüksek Lisans Tezi. Dicle Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Diyarbakır.
- Baltacı, A. (2018). “Nitel araştırma örnekleme yöntemleri ve örnek hacmi sorunsalı üzerine kavramsal bir inceleme”. *Bitlis Eren Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 7(1), 231-274.
- Banguoğlu, T. (2007). *Türkçenin Grameri*. Türk Dil Kurumu Yayınları: Ankara.
- Barın, E. (2013). “Yabancılar Türkçe öğretiminde temel söz varlığının önemi”. *Türklük Bilimi Araştırmaları*, (13), 311-317.
- Bayraktar, N., Ercan, Y., Bulan, H. İ., Tekşan, K., Sezen, Sezen, N., Kasımoğlu, H. (2008). *Türk Dili: Yazılı Anlatım, Sözlü Anlatım*. Nobel Yayınları: Ankara.
- Berber, E. (2009). “Bireysel, Toplumsal ve Hukuksal Açıdan Mübadele”. İ. Barosu (ed.) içinde, *Mübadele ve Ruhban Okulu: Hukuki Bakışlar* (s. 18-28). İstanbul Barosu: İstanbul.
- Biçer, N. (2012). “Hunlardan günümüze yabancılar Türkçe öğretimi”. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi* 1(4), 107-133.
- Boylu, E. (2014). “Dil-kültür ilişkisi ve İran'da Türkçe öğretimine etkisi”. *Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, 9-28.
- Boylu, E. ve Başar, U. (2018). “Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminin kültürel boyutu: Türkçe kalıp sözlerin Farslara öğretimi”. *Türklük Bilimi Araştırmaları*(43), 31-52.
- Bozdağlıoğlu, Y. (2014). “Türk-Yunan nüfus mübadelesi ve sonuçları”. *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 180(180), 9-32.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş., ve Demirel, F. (2014). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Pegem Akademi: Ankara.

- Çelebi, E. (2006). “Türk ve Rum ahalinin mübâdelesine dair oluşturulan komisyonlardan muhtelit mübâdele komisyonu ve faaliyetleri”. *Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8(1),107-120.
- Çepni, S., Ormancı, Ü. ve Özen Uyar, R. (2018). “Doktora öğrencilerinin nitel araştırma yapmaya yönelik kaygıları”. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 26(3), 875-886.
- Çetin, N. (2010). “1914 Osmanlı-Yunan nüfus mübadelesi girişimi”. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*(24), 149-172.
- Çiçek, S. ve Dilekçi, A. (2022). “Kelime öğretimi yöntem ve teknikleri”. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*(26), 284-299.
- Çıfci, M. (2010). “Dil Öğretimi”. İ. Çetin (ed.) içinde, *Dil ve Edebiyat Öğretim Yöntemleri* (s. 107-154). Nobel Yayın: Ankara.
- Çolakoğlu, E. F. (2020). “Türk Yunan nüfus mübadelesini yeniden düşünmek”. *ARSHUSS*, 3(2), 483-499.
- Cüceloğlu, D. (1993). *"İletişim Ve Toplum" İnsan İnsana*.Remzi Kitabevi: İstanbul.
- Dehcheshmeh, S. M. (2021). Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Türkçe-Farsça Hayvan Adları İçeren Deyim ve Atasözlerinde Dilsel ve Kültürel Benzerlikler.Yüksek Lisans Tezi. Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Demir, E. ve Parlak, B. (2012). “Türkiye'de eğitim araştırmalarında kayıp veri sorunu”. *Eğitimde ve Psikolojide Ölçme ve Değerlendirme Dergisi*, 3(1), 230-241.
- Dilidüzgün, Ş. (2014). “Türkçe öğretiminde sözcük öğretme yöntemlerinin yeterliliği”. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 7(17), 233-258.
- Dimasi, M. and Nizam, A. (2004). *ToKinoLeksilogiotisEllenikis ke TurkikisGlossas*.AdelfioKyriaki: Selanik..
- Eker, S. (2006). *Çağdaş Türk Dili*.Grafiker Yayınları: Ankara.
- Ercilasun, A. B. (2008). *Başlangıçtan Yirminci Yüzyıla Türk Dili Tarihi* (6. b.). Akçağ Yayınları:Ankara.
- Ergin, M. (2003). *Türk Dil Bilgisi*.Bayrak Yay.: İstanbul.

- Ergin, M. (2016). *Üniversiteler İçin Türk Dili*. Bayrak Yay.: İstanbul.
- Ergül, E., Mutlu, M., Usta, B. ve Çelebi, C. (2019). “Türkiye’de yabancılara Türkçe öğretimi alanında hazırlanmış lisansüstü tezler üzerine bir meta-analiz çalışması”. *Temel Eğitim*, 1(3), 39-52.
- Eryılmaz, B. ve Bektaş, M. (2017). “Lozan perspektifinden Türkiye’de azınlık politikaları (1923-2016)”. *Marmara Üniversitesi Siyasal Bilimler Dergisi*, 5(2), 25-50.
- Gedik, D. (2009). Yabancılara Türkçe Öğretimi (Ankara Üniversitesi TÖMER ve Gazi Üniversitesi TÖMER Örneği). Yüksek Lisans Tezi. Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu.
- Gencan, T. N. (2007). *Dilbilgisi*. Tek Ağaç Yayınları: Ankara.
- Gökçal, O. (2006). 6/7 Eylül Olayları ve Türk Basını. Yüksek Lisans Tezi. 9 Eylül Üniversitesi, Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Enstitüsü, İzmir.
- Grix, J. (2010). *The Foundations of Research*. Palgrave Macmillan: London.
- Gümüş, İ. ve Dağ, P. (2018). “Türkçe ve Arnavutça arasındaki ortak sözcüklerin Arnavutların Türkçe öğrenimlerine olan etkisi üzerine bir değerlendirme”. *TÜRK Uluslararası Dil Edebiyat ve Halk Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 1(12), 187-199.
- Güzel, A., Yıldız, S., Özsoy, B. S., Yontar, M. H. ve Tonka, B. N. (1995). *Üniversiteler İçin Türk Dili Ders Kitabı*. Çanakkale Onsekiz Mart Yayınları No:1: Çanakkale.
- Hatipoğlu, M. (2021, Ağustos 2). *Anadolu Ajansı*. Mayıs 5, 2023 tarihinde <https://www.aa.com.tr/tr/dunya/bati-trakyada-12-azinlik-okulu-daha-kapatildi/2322000> adresinden alındı
- İltar, L. (2014). Yabancılara Türkçe Öğretiminde Arapça-Türkçe Ortak Kelimeler Yardımıyla Etkinlik Geliştirme ve Uygulama: Mısır Örneği. Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- İoannidi, C. (2020). Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Türkçe-Yunanca İnsan Vücudu ile İlgili Deyim ve Atasözlerinde Dilsel ve Kültürel Benzerlikleri. Yüksek Lisans Tezi. Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Karaağaç, G. (2004). *Türkçenin Dünya Dillerine Etkisi*. Akçağ Yayınları: Ankara.

- Karaağaç, G. (2008). *Türkçe Verintiler Sözlüğü*. TDK Yayınları: Ankara.
- Karasar, N. (2008). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri* (18. b.). Nobel Yayın Dağıtım: Ankara.
- Karasu, A. (2010). Çağdaş Bulgar Dilindeki Türkçe Kelimeler Bulgarca-Türkçe Ortak Söz Varlığı.Yüksek Lisans Tezi. Kocaeli Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kocaeli.
- Karatay, H. (2007). “Kelime öğretimi”. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 27(1), 141-153.
- Kavcar, C., Oğuzkan, F. ve Aksoy, Ö. (2002). *Yazılı ve Sözlü Anlatım*. Anı Yayıncılık: Ankara.
- Kayam, H. C. (1993). “Lozan Barış Antlaşmasına göre Türk-Yunan nüfus mübadelesi ve konunun TBMM’de görüşülmesi”. *Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi*, 9(27), 581-608.
- Kelağa Ahmet, İ. (2017). “Skarlatos Vizantios'un Yunan sözlükbilimindeki yeri ve 1835 tarihli sözlüğünde tespit edilen Türkçe alıntılar”. *Türkiyat Mecmuası*, 147-148.
- Khan, G. M. (2014). Türkçe ve Hintçe-Urducada Ortak Kelimeler.Yüksek Lisans Tezi. Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum.
- Kılınç, A. (2014). *Türk Dili Yazılı ve Sözlü Anlatım*. Kriter Yayınevi: İstanbul.
- Koçak, A., ve Arun, Ö. (2006). “İçerik analizi çalışmalarında örneklem sorunu”. *Selçuk İletişim*, 4(3), 21-28.
- Kodaman, B. (2014). “Lozan Antlaşması hakkında bir değerlendirme”. *Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 4(1), 6-12.
- Korkmaz, T. (2014). *Türkçede Anlam Anlatım*. Cross Yay.: İstanbul.
- Korkmaz, Z. (1992). *Gramer Terimleri Sözlüğü*. Türk Dil Kurumu Yayınları: Ankara.
- Küçükahmet, L. (2009). *Program Geliştirme ve Öğretim*. Nobel Yayın Dağıtım: Ankara.
- Kukkidis, K. (1960). *Elnikon Lekson Paragomenos ek dis Turkilis*. Atina.
- Macar, E. (2004). *Cumhuriyet Döneminde İstanbul Rum Patrikhanesi*. İletişim Yayınları: İstanbul.

- Maden, S. (2021). “Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi ders kitapları ile ilgili lisansüstü tezlerin analizi”. *Kuram ve Uygulamada Sosyal Bilimler Dergisi*, 5(1), 90-102.
- Maden, S. ve Dinçel, Ö. (2015). “İnformal öğrenme yaklaşımının yabancı dil olarak Türkçe öğretimine etkisi”. *Milli Eğitim Dergisi*, 45(206), 30-53.
- MEB. (2018). Türkçe Dersi Öğretim Programı. Ankara.
- Millas, H. (2012). *Türkçe Yunanca Ortak Kelimeler, Terimler ve Atasözleri*. İstos Yayınları: İstanbul.
- Mohammad, Q. (2020). Türkçe ve Hintçe-Urduda Ortak Kelimeler Yardımıyla Hindistanlı Öğrencilere Türkçe Öğretimi. Doktora Tezi. Hacettepe Üniversitesi, Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, Ankara.
- Münüsoğlu, H. (2017). Kültürel Bellek Bağlamında İmrozlu Kimliği Üzerine Etnografik Bir İnceleme. Doktora Tezi. Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Münüsoğlu, H. (2021). “Bir ismin etnografisi: İmroz'dan Gökçeada'ya”. *Antropoloji*(41), 118-123.
- Neuman, W. L. (2012). *Toplumsal Araştırma Yöntemleri: Nicel ve Nitel Yaklaşımlar*.Yayın Odası: İstanbul.
- Nişanyan, S. (2016). *Elifin Öküzü*. Everest Yayınları: İstanbul.
- Öksüz, H. (2000). “Türk-Rum mübadelesinin sebep ve bazı istisnaları”. *Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi*, 16(48), 753-768.
- Önertoy, O. (2002). “Tarihsel Süreç İçinde Türkçenin Yabancı Diller Etkisinde Kalışı”. *Türkçenin Dünü, Bugünü, Yarını Uluslararası Bilgi Şöleni Bildirileri*.Türk Tarih Kurumu Basımevi: Ankara.
- Oran, B. (Ed.). (2001). *Türk Dış Politikası Kurtuluş Savaşından Bugüne Olgular, Belgeler, Yorumlar*.İletişim Yayınları: İstanbul.
- Özbay, M. ve Melanlıoğlu, D. (2008). “Türkçe eğitiminde kelime hazinesinin önemi”. *Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 5(1), 30-45.

- Özüdoğru, M. ve Dilman, H. (2014). *Anadili Edinimi ve Yabancı Dil Öğretim Kuramları*. Anı Yayıncılık: Ankara.
- Saydam, M. (2018). Kelime Öğretimi Stratejileri Açısından Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Kitapları Üzerine Bir Araştırma. Yüksek Lisans Tezi Eser Çalışması. Yıldız Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Şengül , K. ve Durmuş Öz, B. (2023). “Yabancılar Türkçe öğreten öğretim elemanlarının ölçme ve değerlendirme araçlarını kullanma tercihleri”. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 24(1), 754-780.
- Soysal, İ. (2000). *Tarihçeleri ve Açıklamalarıyla Birlikte Türkiye'nin Siyasal Andlaşmaları(Cilt 1)*. Türk Tarih Kurumu: Ankara.
- Tağa, T. (2016). “Kelime öğretiminde hedef kelimelerin belirlenmesi”. *Milli Eğitim Dergisi*(210), 163-177.
- Taşdemir, H. ve Saraçlı, M. (2007). “Avrupa Birliği ve Türkiye perspektifinden azınlık hakları sorunu”. *Uluslararası Hukuk ve Politika*, 2(8), 25-35.
- Toker, B. (2009). Türkçe ve İspanyolcanın Ortak Söz Varlığı Üzerine Bir İnceleme. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Toprak, H. (2022). Türkçeden Rumcaya Geçen Verinti Sözcükler. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Iğdır Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Iğdır.
- Türk Dil Kurumu. (2009). *Türkçe Sözlük*. Türk Dil Kurumu Yayınları: Ankara.
- Tursum, L. (2019). Boşnakçada Yaşamaya Devam Eden Türkizmler'in Bosna Hersek'te Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Kullanımı: A1 Düzeyi. Yüksek Lisans Tezi. Hacettepe Üniversitesi, Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, Ankara.
- Yağbasan, M. (2010). “Kültürlerarası etkileşim bağlamında Türkçe ve Yunanca'daki ortak söz varlığının değerlendirilmesi”. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*. 20(1), 367-388.
- Yalçın, A. (2006). *Türkçe Öğretim Yöntemleri: Yeni Yaklaşımlar* (2. b.). Akçağ Yayınları: Ankara.

Yelok, V. S., Yakıcı, A., Yücel, M. ve Doğan, M. (2006). *Üniversiteler İçin Türk Dili ve Kompozisyon Bilgileri*. Gazi Kitabevi: Ankara.

Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2008). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri* (6. b.). Seçkin Yayıncılık: Ankara.

EK 1
ETİK KURUL İZNİ

T.C.
ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Etik Kurulu
Bilimsel Araştırma Etik Kurulu

Sayı : E-84026528-050.01.04-2200073653
Konu : Başvuru İncelenmesi

01.04.2022

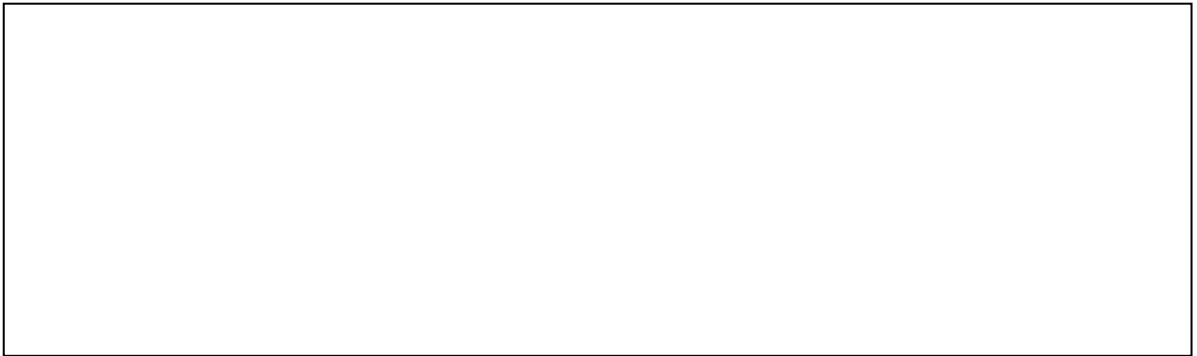
Sayın Doç. Dr. Esin YAĞMUR ŞAHİN

Yürütücülüğünüzü yapmış olduğunuz 2022-YÖNP-0228 nolu projeniz ile ilgili Bilimsel Araştırmalar Etik Kurulu'nun almış olduğu 31.03.2022 tarih ve 07/47 sayılı kararı aşağıdadır.

Bilgilerinize rica ederim.

KARAR 47- Doç. Dr. Esin YAĞMUR ŞAHİN'in sorumlu yürütücülüğünü yaptığı “Özel Gökçeada Rum Okulları Öğrencilerinin Yunanca-Türkçe Ortak Söz Varlığını Kullanma Durumları” başlıklı araştırmasının, Bilimsel Araştırmalar Etik Kurul ilkelerine **uygun** olduğuna oy birliği ile karar verilmiştir.

Prof. Dr. Salih Zeki GENÇ
Kurul Başkanı

EK 2
ARAşTIRMA UYGULAMA İZNİ

T.C.
ÇANAKKALE VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : E-31124286-405.01-51742775
Konu : Uygulama İzni

13.06.2022

İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜNE

İlgi : Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Rektörlüğü Öğrenci İşleri Daire Başkanlığının 13/05/2022 tarih ve 2200097521 sayılı yazısı.

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Eğitim Enstitüsü Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Ana Bilim Dalı "Yabancı Dil Olarak Türkçenin Öğretimi" Yüksek Lisans Programı Öğrencisi Yüksel GÖKAKIN tarafından "Özel Gökçeada Rum Okulları Öğrencilerinin Yunanca-Türkçe Ortak Söz Varlığını Kullanma Durumları " konulu tez çalışmasını İlimiz Gökçeada İlçesinde bulunan Özel Gökçeada Rum İlkokulu ,Özel Gökçeada Rum Ortaokulu ve Özel Gökçeada Rum Lisesinde öğrenim gören öğrenciler ile yüz yüze yapılma isteği ilgi yazı ile bildirilmiştir.

Söz konusu tez çalışmasının İlimiz Gökçeada İlçe Millî Eğitim Müdürlüğü denetiminde ve sorumluluğunda yapılması müdürlüğümüzce uygun görülmüş olup;

Makamlarınızca da uygun görüldüğü takdirde olurlarınıza arz ederim.

Recai KELEŞ
Müdür Yardımcısı

OLUR
13.06.2022

Ferhat YILMAZ
Vali a.
Millî Eğitim Müdürü

EK 3
RUM İLKOKULU RIZA BEYANI

T.C.
GÖKÇEADA KAYMAKAMLIĞI
Özel Gökçeada Rum İlkokulu Müdürlüğü

Sayı :99954284/405.03/06
Konu :Yüksel GÖKAKIN'ın başvurusu

25/02/2022

İLGİLİ MAKAMA

MEB de öğretmen olarak çalışmakta olan ve Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi “Yabancı Dil Olarak Türkçenin Öğretimi” alanında Tezli Yüksek Lisans Programı öğrencisi olarak,”Özel Gökçeada Rum Okulları Öğrencilerinin Yunanca Türkçe Ortak sözcük varlığını kullanma durumları” isimli tez çalışması için22/02/2022 tarihinde kurumumuza dilekçe ile başvuran Yüksel GÖKAKIN'ın, kurumumuzda “Ders Uygulaması”yapması tarafımızca uygun görülmüştür.

Gereğini bilgilerinize arz ederim,

EK 4

RUM ORTAOKULU RIZA BEYANI

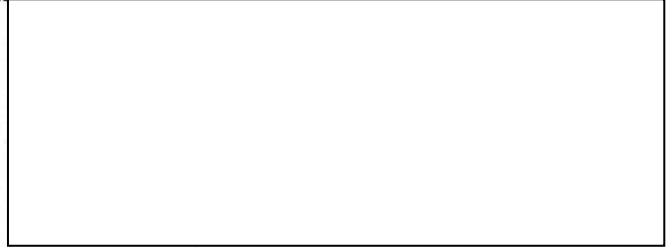
T.C
GÖKÇEADA KAYMAKAMLIĞI
Özel Gökçeada Rum Ortaokulu Müdürlüğü

Sayı : 99959858-405.03.02/46
Konu : Yüksel GÖKAKIN'ın başvurusu

24/02/2022

İLGİLİ MAKAMA

MEB'de öğretmen olarak çalışmakta olan ve Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi "Yabancı Dil olarak Türkçenin Öğretimi" alanında Tezli Yüksek Lisans Programı öğrencisi olarak, "Özel Gökçeada Rum Okulları Öğrencilerinin Yunanca Türkçe Ortak sözcüğünü kullanma durumları" isimli tez çalışması için 22/02/2022 tarihinde kurumumuza dilekçe ile başvuran Yüksel GÖKAKIN'ın, kurumumuzda "Ders Uygulaması" yapması tarafımızca uygun görülmüştür. Gereğini bilgilerinize arz ederim.

EK 5
RUM LİSESİ RIZA BEYANI

T.C
GÖKÇEADA KAYMAKAMLIĞI
Özel Gökçeada Rum Lisesi Müdürlüğü

Sayı : 99960841-405.03.2/110
Konu : Yüksel GÖKAKIN'ın başvurusu

24/02/2022

İLGİLİ MAKAMA

MEB'de öğretmen olarak çalışmakta olan ve Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi "Yabancı Dil olarak Türkçenin Öğretimi" alanında Tezli Yüksek Lisans Programı öğrencisi olarak, "Özel Gökçeada Rum Okulları Öğrencilerinin Yunanca Türkçe Ortak sözvalığını kullanma durumları" isimli tez çalışması için 22/02/2022 tarihinde kurumumuza dilekçe ile başvuran Yüksel GÖKAKIN'ın, kurumumuzda "Ders Uygulaması" yapması tarafımızca uygun görülmüştür. Gereğini bilgilerinize arz ederim.

EK 6
BİLGİLENDİRİLMİŞ GÖNÜLLÜ ÖĞRENCİ ONAM FORMU

BİLGİLENDİRİLMİŞ GÖNÜLLÜ ÖĞRENCİ ONAM METNİ

Sizi Yüksel GÖKAKIN tarafından yürütülen “*Özel Gökçeada Rum Okulları Öğrencilerinin Yunanca-Türkçe Ortak Söz Varlığını Kullanma Durumları*” başlıklı araştırmaya davet ediyoruz. Bu araştırmanın amacı Gökçeada Rum Okullarında bulunan öğrencilerimizin tarihsel süreçte birbirinden çokça kelime almış olan Türkçe ve Yunancada bulunan ortak söz varlığını bilme durumlarını tespit etmektir. Öğrencilerin bu ortak söz varlığını bilmelerinin Türkçe dersleri başarısına da etki edeceği öngörülmektedir. Araştırmaya sizin dışınızda tahminen 38 kişi katılacaktır. Bu çalışmaya katılmak tamamen **gönüllülük** esasına dayanmaktadır. Çalışmanın amacına ulaşması için sizden beklenen, bütün soruları eksiksiz, kimsenin baskısı veya telkini altında olmadan, size en uygun gelen cevapları içtenlikle verecek şekilde cevaplamanızdır. Bu formu okuyup onaylamanız, araştırmaya katılmayı kabul ettiğiniz anlamına gelecektir. Ancak, çalışmaya katılmama veya katıldıktan sonra herhangi bir anda çalışmayı bırakma hakkına da sahipsiniz. Bu çalışmadan elde edilecek bilgiler tamamen araştırma amacı ile kullanılacaktır.

-
- ☐ Araştırmaya katılmayı kabul ediyorum.
- ☐ Araştırmaya katılmayı kabul etmiyorum.

Öğrenci Adı Soyadı:

İmza:

EK 7
BİLGİLENDİRİLMİŞ GÖNÜLLÜ VELİ ONAM FORMU

BİLGİLENDİRİLMİŞ GÖNÜLLÜ VELİ ONAM METNİ

Sayın Veli;

Çocuğunuzun katılacağı bu çalışma “*Özel Gökçeada Rum Okulları Öğrencilerinin Yunanca-Türkçe Ortak Söz Varlığını Kullanma Durumları*” adıyla 2021-2022 eğitim öğretim yılında yapılacak bir araştırma uygulamasıdır. Bu araştırmanın amacı Gökçeada Rum Okullarında bulunan öğrencilerimizin tarihsel süreçte birbirinden çokça kelime almış olan Türkçe ve Yunancada bulunan ortak söz varlığını bilme durumlarını tespit etmektir. Öğrencilerin bu ortak söz varlığını bilmelerinin Türkçe dersleri başarısına da etki edeceği öngörülmektedir. Araştırmaya tahminen 39 kişi katılacaktır. Bu çalışmaya katılmak tamamen **gönüllülük** esasına dayanmaktadır. Bu formu okuyup onaylamanız, araştırmaya katılmayı kabul ettiğiniz anlamına gelecektir. Ancak, çalışmaya katılmama veya katıldıktan sonra herhangi bir anda çalışmayı bırakma hakkına da sahipsiniz. Bu çalışmadan elde edilecek bilgiler tamamen araştırma amacı ile kullanılacaktır.

Onay vermeden önce sormak istediğiniz herhangi bir konu varsa sormaktan çekinmeyiniz. Çalışma bittikten sonra bizlere telefon veya e-posta ile soru sorabilir, sonuçlar hakkında bilgi isteyebilirsiniz.

Saygılarımızla;

- ☐ Araştırmaya katılmayı kabul ediyorum.
- ☐ Araştırmaya katılmayı kabul etmiyorum.

Öğrenci Adı Soyadı:

Veli Adı Soyadı:

İmza:

EK 8
YİYECEK-İÇECEK ETKİNLİĞİ

YİYECEK ve İÇECEKLER

Bu etkinlik tez çalışmamız dahilinde Türkçe ve Yunancada ortak olarak bulunan yiyecek ve içecek isimlerini bilme durumlarınızı ölçmek için hazırlanmıştır. Lütfen aşağıdaki tablodaki kelimelerden yiyecek ya da içecek olanların yanına (x) işareti koyunuz.

NO	KELİME	(X)	NO	KELİME	(X)
1	Karpuz		2	Hamam	
3	Yoğurt		4	Nektar	
5	Çimento		6	Kismet	
7	Lapa		8	Pırasa	
9	Maya		10	Sempatik	
11	Minder		12	Patlıcan	
13	Bamya		14	Aşure	
15	Baharat		16	Kaymak	
17	Psikolog		18	Miyop	
19	Pilav		20	Kahve	
21	Periyod		22	Sistem	
23	Fıstık		24	Yortu	
25	Politika		26	Kurabiye	
27	Sempati		28	Lokum	
29	Fasulye		30	Teknoloji	
31	İhlamur		32	Börek	
33	İspanak		34	Dolma	
35	Kestane		36	Trajedi	
37	Felsefe		38	Pekmez	
39	Kiraz		40	Bulgur	
41	Lahana		42	Kaos	
43	Sünger		44	Fotoğraf	
45	Mantar		46	Susam	
47	Silindir		48	Cacık	
49	Marul		50	Turşu	

51	Romatizma		52	Meteor	
53	Geometri		54	Fantastik	
55	Köfte		56	Tarhana	
57	Fizik		58	Çay	
59	Kıyma		60	Problem	
61	Demokrasi		62	Meze	
63	Fındık		64	Leblebi	
65	Alerji		66	İklim	
67	Şerbet		68	Kilit	
69	Teori		70	Mermer	
71	Balkan		72	Kebap	
73	Elektrik		74	Muşmula	
75	Kimyon		76	Vaftiz	
77	Pide		78	Meraklı	
79	Limon		80	Baklava	
81	Biyoloji		82	Ritim	
83	Revani		84	Maydanoz	
85	Program		86	Poliklinik	
87	Sembol		88	Platonik	
89	Enginar		90	Döner	
91	Paşa		92	Astroloji	
93	Marmelat		94	Taktik	
95	Tahin		96	Pancar	
97	Badana		98	Peksimet	
99	Bacanak		100	Kadayıf	

YİYECEK ve İÇECEKLER

Bu etkinlik tez çalışmamız dahilinde Türkçe ve Yunancada ortak olarak bulunan yiyecek ve içecek isimlerini bilme durumlarınızı ölçmek için hazırlanmıştır. Lütfen aşağıdaki tablodaki kelimelerden yiyecek ya da içecek olanların yanına (x) işareti koyunuz.

NO	KELİME	(X)	NO	KELİME	(X)
1	Καρπούζι		2	χαμάμ	
3	Γιαούρτι		4	Νέκταρ	
5	Τσιμέντο		6	Κισμέτ	
7	Λαπάς		8	Πράσο	
9	Μαγιά		10	Συμπαθητικός	
11	Μιντερι		12	Μελιτζάνα	
13	Μπάμια		14	Ασούρα	
15	Μπαχαρικό		16	Καιμακι	
17	Ψυχολόγος		18	Μυωπικός	
19	Πιλάφι		20	Καφές	
21	περίοδος		22	Σύστημα	
23	Φιστίκι		24	Γιορτή	
25	Πολιτική		26	Κουραμπιες	
27	Συμπάθεια		28	λουκουμας	
29	Φασόλι		30	τεχνολογία	
31	φλαμουριά		32	Μπουρί	
33	Σπανάκι		34	ντολμας	
35	κάστανο		36	Τραγωδία	
37	φιλοσοφία		38	Πετιμεζί	
39	Κεράσι		40	Πλιγούρι	
41	Λάχανο		42	Χάος	
43	Σφουγγάρι		44	Φωτογραφία	
45	Μανιτάρια		46	Σουσάμι	
47	Κύλινδρος		48	τζατζίκι	
49	Μαρούλι		50	τουρσι	

51	Ρευματισμός		52	Μετεώρο	
53	Γεωμετρία		54	Φανταστικός	
55	Κεφτέδες		56	Ταρχάνα	
57	φυσική		58	Τσάι	
59	Κιμάς		60	Πρόβλημα	
61	Δημοκρατία		62	Μεζές	
63	Φουντούκι		64	Λεμπλεμπι	
65	Αλλεργία		66	Κλίμα	
67	Σερμπέτι		68	Κλειδαριά	
69	Θεωρία		70	Μάρμαρο	
71	βαλκανικός		72	Κεμπάπ	
73	Ηλεκτρικός		74	Μούσμουλο	
75	Κύμινο		76	Βάπτισμα	
77	Πίτα		78	Μερακλής	
79	Λεμόνι		80	Μπακλαβάς	
81	Βιολογία		82	Ρυθμός	
83	Ρεβάνη		84	Μαϊντανός	
85	Πρόγραμμα		86	Πολυκλινική	
87	Σύμβολο		88	πλατωνικός	
89	αγκιναρα		90	Ντόνερ	
91	Πασάς		92	Αστρολογία	
93	Μαρμελάδα		94	Τακτική	
95	Ταχίνι		96	Παντζάρι	
97	μπατανας		98	Παξιμάδια	
99	Μπατζανάκης		100	κανταΐφ	

EK 9

RESİMLE EŞLEŞTİRME ETKİNLİĞİ

YÖNERGE

Aşağıda sizlere Yunanca ve Türkçede ortak olarak bulunan kelimeler verilmiştir. Diğer sayfalarda ise aynı kelimelerin görselleri verilmiştir. Sizden istenen şey verilen kelimeler ile resimleri eşleştirmenizdir. Kelimeleri yazmanıza gerek yoktur, sadece kelimelerin başında yazan rakamları işaretinin içine yazmanız yeterlidir. Size verilen bir kelimenin ne olduğunu bilmiyorsanız lütfen o kelimeyi boş bırakınız.

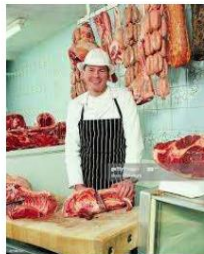
KELİMELER			
1	Fok	26	Soba
2	Çakmak	27	Orkestra
3	Tırpan	28	Fırça
4	Kasap	29	Astronot
5	Dünya	30	Boyacı
6	Maymun	31	Çanta
7	Defter	32	Kaktüs
8	Raf	33	Kova
9	Çuval	34	Fincan
10	Harita	35	Midye
11	Kumbara	36	Duvar
12	Dolap	37	Huni
13	Goril	38	Cımbız
14	Piramit	39	Mikrofon
15	Manav	40	Keçi
16	Kambur	41	Kazma
17	Çengel	42	Bacak
18	Kazan	43	İskelet
19	Izgara	44	Cep
20	Bahçe	45	Fırın
21	Mikroskop	46	Istakoz
22	Balta	47	Kiremit
23	Cami	48	Kayık
24	Telefon	49	Varil
25	Halı	50	Ahtapot

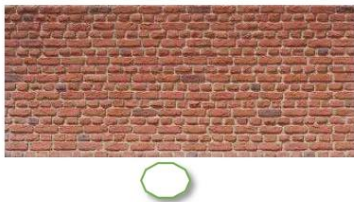
YÖNERGE

Aşağıda sizlere Yunanca ve Türkçede ortak olarak bulunan kelimeler verilmiştir. Diğer sayfalarda ise aynı kelimelerin görselleri verilmiştir. Sizden istenen şey verilen kelimeler ile resimleri eşleştirmenizdir. Kelimeleri yazmanıza gerek yoktur, sadece kelimelerin başında yazan rakamları işaretinin içine yazmanız yeterlidir. Size verilen bir kelimenin ne olduğunu bilmiyorsanız lütfen o kelimeyi boş bırakınız.

KELİMELER			
1	Φώκια μοναχός	26	Σόμπα
2	Τσακμάκι	27	Ορχήστρα
3	Δρεπάνι	28	Βούρτσα
4	Χασάπικο	29	Αστροναύτης
5	Ντουνιάς	30	Μπογιατζής
6	μαϊμού	31	Τσάντα
7	Τεφτέρι	32	Κάκτος
8	Ράφι	33	Κουβάς
9	Τσουβάλι	34	Φλιτζάνι
10	Χάρτης	35	Μύδι
11	Κουμπάρας	36	Ντουβάρι
12	Ντουλάπι	37	Χωνί
13	Γορίλλας	38	Τσιμπιδακι
14	Πυραμίδα	39	Μικρόφωνο
15	Μανάβης	40	Κατσίκια
16	Καμπούρης	41	Κασμάς
17	Τσιγκέλι	42	Μπατζάκι
18	Καζάνι	43	Σκελετός
19	σχάρα	44	Τσέπη
20	Μπαζές	45	Φούρνος
21	Μικροσκόπιο	46	Αστακός
22	Μπαλτάς	47	καραμίδι
23	Τζαμί	48	Καϊκι
24	Τηλέφωνο	49	Βαρέλι
25	Χαλί	50	Χταπόδι

EK 10

TANIMLA EŞLEŞTİRME ETKİNLİĞİ

YÖNERGE

Bu çalışma Yüksel GÖKAKIN tarafından hazırlanan “Özel Gökçeada Rum Okulları Öğrencilerinin Yunanca-Türkçe Ortak Söz Varlığını Kullanma Durumları” isimli teze veri sağlaması için hazırlanmıştır. Çalışmada daha önce araştırmacı tarafından literatür taraması ile tespit edilen ve Yunanca ve Türkçede ortak olarak kullanılan kelimeler üç ayrı bölüm halinde sizlere sorulmuştur. İki dillilere Türkçe öğretimi özelinde sizlere Türkçe ve Yunanca olmak üzere iki versiyonda sorulacak kelimeleri bilip bilmeme durumunuzun tespit edilmesi amaçlanmıştır.

1. BÖLÜM

Bu bölümde size verilen tanım ile kelimeleri eşleştirmeniz istenmektedir.

1	Menekşe	2	Tembel
3	Ekonomik	4	Kilogram
5	Avlu	6	Tiyatro
7	Tüfek	8	Mıknatıs
9	Kiler	10	Mitoloji
11	Kardiyolog	12	Organ
13	Meteoroloji	14	Kalabalık
15	Baba	16	Ayaz
17	Litre	18	Fobi
19	Matematik	20	Siren
21	Tema	22	Pazar
23	Akustik	24	Atmosfer
25	Diploma	26	Astım
27	Sakat	28	Coğrafya
29	Okyanus	30	Liman
31	Kapak	32	Bayat
33	Olimpiyat	34	Jimnastik
35	Müzik	36	Hap
37	Kronometre	38	Tavan
39	Bakkal	40	Batarya
41	Yelek	42	Lodos
43	Palamut	44	Karakol
45	Misafir	46	Termometre
47	Diyalog	48	Lamba
49	Müze	50	Filozof

1. Bir binanın üstünü kapatan bölümdür. Şu an yukarı bakarsan onu görürsün. (Tavan)

2. Nefes almayı zorlaştıran bir tür hastalık (astım)

3. Kokulu bir çiçek türüdür. (menekşe)

4. Bir okulu bitirdiğiniz zaman verilen belgedir. (diploma)
5. Karşılıklı konuşma (diyalog)
6. Sokrates, Platon gibi isimlerin yaptığı şeye denir. (felsefe)
7. Bazı nesnelere ya da durumlara karşı hissedilen korkudur. (Fobi)
8. Beden eğitimi ya da spor anlamına gelen kelimedir. (Jimnastik)
9. Bir şeyin ağırlığını ölçerken kullandığımız bir ölçü birimidir. 1000 gram değerindedir. (Kilogram)
10. Saniyeleri ve dakikaları ölçmek için kullanılan bir alettir. (Kronometre)
11. Gemilerin yolcularını ve yüklerini aldıkları veya indirdikleri yerdir. Gökçeada-1 gemisi de orada durur. (Liman)
12. Sayılar, toplama, çıkarma, çarpma gibi konuların olduğu dersin adıdır. (Matematik)
13. Demir ve başka metalleri çekmeye yarayan alettir. (Mıknatıs)
14. Bir balık türüdür. (Palamut)
15. Bir şişeyi ya da bir kavanozu kapatmak için kullandığımız nesne. (Kapak)
16. Çalışmayı sevmeyen insanlara denir. (Tembel)
17. Kalp doktoru (Kardiyolog)
18. Sıcaklığı ölçen alet (Termometre)
19. Sıcak esen bir rüzgar rüzgâr türü (Lodos)
20. Hava durumunu yani yağmur, kar, rüzgar gibi etmenleri ölçen bilim dalı (Meteoroloji)
21. Savaşlarda kullanılan bir tür silah (Tüfek)
22. Küçük market (Bakkal)
23. Atlantik, Pasifik gibi çok büyük denizlere verilen isimdir. (Okyanus)
24. Ses ve sesin yankısı ile ilgilenen bilim dalı (Akustik)
25. Her dört yılda bir başka ülkede yapılan, amatörlerin ve ülkelerinde profesyonel olarak futbol, basketbol, voleybol vb. takım sporlarıyla uğraşanların katıldığı uluslararası spor yarışmaları. (Olimpiyat)
26. Almanya'daki Pergomon ya da Fransa'daki Louvre örneğindeki gibi önemli resim, heykel gibi eserlerin sergilendiği yer. (Müze)
27. Göz, burun, mide, kalp gibi vücudumuzun bölümlerine verilen ad. (Organ)
28. Çok sayıda insanın bir araya gelmesiyle oluşan insan topluluğu. (Kalabalık)
29. Az parayla yapılabilen şeylere ya da az parayla alabildiğimiz ürünlere denir. (Ekonomik)
30. Elektrik kullanarak bizi aydınlatan, ortama ışık veren cisimlerin genel adıdır. (Lamba)
31. Konu, üzerinde konuşulan temel motif. (tema)

32. Telefonların ya da başka elektronik aletlerin çalışmasını sağlayan elektrik kutusu, pil. (Batarya)
33. İtfaiye ve polis arabalarında ya da ambulanslarda kullanılan yüksek ve tiz ses. (Siren)
34. Dram, komedi, trajedi gibi türleri olan ve sahnede oynamak için yazılan bir edebi tür. (Tiyatro)
35. Polis, jandarma gibi güvenlik birimlerinin bulunduğu bina ya da tesis. (Karakol)
36. Evimize ya da çalıştığımız yere gelen kişilere verilen isimdir. (Misafir)
37. Taze olmayan, zamanı geçmiş yiyeceklere verilen isimdir. (Bayat)
38. Çocuğu olan erkek.
39. Meyve, sebze ve diğer ihtiyaçlarımızı alabileceğimiz alışveriş mekanı. (Pazar)
40. Vücudunda hastalık veya eksik bir yanı olan, engelli, özürlü. (Sakat)
41. Kolayca yutulabilmesi için küçük ve yuvarlak hale getirilmiş ilaçlara verilen isimdir. Genellikle su ile birlikte kullanılır. (Hap)
42. Bir yapının veya bir evin ortasında kalan üstü açık, duvarla çevrili alan (Avlu)
43. Gitar, flüt, davul gibi birçok enstrüman ile yapılabilen sanat (Müzik)
44. Dağlar, denizler, madenler gibi konularla ilgilenen bilim dalı. (Coğrafya)
45. Evlerde yiyecek, içecek ve erzakın saklandığı oda, ambar veya dolap. (Kiler)
46. Ceket altına giyilen kolsuz ve kısa bir kıyafet türü. (Yelek)
47. Zeus, Akhilleus, Odin gibi karakterlerden oluşan efsaneler bütünü. (Mitoloji)
48. Su, zeytinyağı gibi sıvıları ölçmekte kullanılan bir ölçü birimi. (Litre)
49. Sabah ya da geceleri çıkan soğuk hava. (Ayaz)
50. Dünyanın etrafını çevreleyen oksijen ve diğer gazlardan oluşan örtü. (Atmosfer)

ΕΝΤΟΛΗ

Αυτή η μελέτη εκπονήθηκε για να παρέχει δεδομένα για τη διατριβή με τίτλο «Χρήση του κοινού ελληνοτουρκικού λεξιλογίου των μαθητών ιδιωτικών ελληνικών σχολείων Göktepe» που εκπονήθηκε από τον Yüksel GÖKAKIN. Στη μελέτη, οι λέξεις που προσδιορίστηκαν από τον ερευνητή μέσω βιβλιογραφικής ανασκόπησης και χρησιμοποιήθηκαν κοινά στα ελληνικά και τα τουρκικά, σας ζητήθηκαν σε τρεις ξεχωριστές ενότητες. Συγκεκριμένα, κατά τη διδασκαλία της Τουρκικής σε διγλωσσους, στοχεύει να διαπιστωθεί εάν γνωρίζετε τις λέξεις που θα ρωτηθούν σε δύο εκδοχές, τουρκικά και ελληνικά.

ΜΕΡΟΣ 1

Σε αυτήν την ενότητα, σας ζητείται να αντιστοιχίσετε τον ορισμό που σας δίνεται με τις λέξεις.

Μενεξές	Τεμπέλης
Οικονομικός	Χιλιόγραμμα
Αυλή	Θέατρο
Τουφέκι	Μαγνήτης
Κελάρι	Μυθολογία
καρδιολόγος	Όργανο
Μετεωρολογία	Καλαμπαλίκι
Μπαμπάς	Αγιάζι
Λίτρο	Φοβία
Μαθηματικά	Σειρήνα
Θέμα	Παζάρι
Ακουστικός	Ατμόσφαιρα
Δίπλωμα	Ασθμα
Σακάτης	γεωγραφία
ωκεανός	Λιμάνι
Καπάκι	Μπαγιάτικο
ολυμπιακός	Γυμναστική
ΜΟΥΣΙΚΗ	Χάπι
Χρονόμετρο	Ταβάνι
Μπακάλης	Μπαταρία
Γιλέκο	Νότος
Παλαμίδα	Καραούλι
Μουσαφίρης	Θερμόμετρο
Διάλογος	Λάμπα
Μουσείο	Φιλόσοφος

1-Ένα κομμάτι που σκέπαζει το κτίριο. Εάν κοιτάξεις επάνω σου θα το δεις.

2-Μια αρρώστια που δυσκολεύει να αναπνέουμε

- 3-Ένα λουλούδι που μοσχομυρίζει
- 4-Όταν αποφοιτάς από το σχολείο, σου δίνουνε αυτό το χαρτί
- 5-Ομιλία
- 6-Σωκράτης, Αριστοτέλης, Πλάτωνας σαν αυτούς που ασχολούνται με την φιλοσοφία τους ονομάζουμε
- 7-Ο φόβος που τρέφουμε σε καποια υλικά και σε κάποια θέματα.
- 8- Το μάθημα που κάνουμε τις γυμναστικές δραστηριότητες
- 9-Είναι μια μονάδα μέτρησης που χρησιμοποιούμε όταν μετράμε το βάρος κάποιου πράγματος.Αξίζει 1.000 γραμμάρια.
- 10-Ένα εργαλείο που χρησιμοποιείται για την μέτρηση δευτερόλεπτο και λεπτών.
- 11-Όπου τα πλοία μεταφέρουν η ξεφορτώνουν τους επιβάτες και το φορτίο τους. Το πλοίο της Ύμβρου-1 σταματά εκεί
- 12-Είναι το όνομα του μαθήματος με θέματα όπως αριθμοί,πρόσθεση,αφαίρεση και πολλαπλασιασμό
- 13-Είναι ένα εργαλείο για το τράβηγμα σιδήρου και άλλων μετάλλων
- 14-Είναι ένα είδος ψαριού
- 15-Το αντικείμενο που χρησιμοποιούμε για να κλείσουμε ένα μπουκάλι ή ένα βάζο
- 16-Καλούνται άτομα που δεν του αρέσει να εργάζονται
- 17-Γιατρός καρδιάς
- 18-Εργαλείο που μετράει την θερμοκρασία.
- 19-Ένας τύπος ανέμου με ζεστό αέρα.
- 20-Ο κλάδος της επιστήμης που μετρά τον καιρό, δηλαδή παράγοντες όπως βροχή, χιόνι,άνεμο.
- 21-Ένα είδος όπλου που χρησιμοποιείται σε πολέμους.
- 22-Μικρό μάρκετ.
- 23-Πήρε το όνομά του από τις θάλασσες του Ατλαντικού και του Ειρηνικού.
- 24-Ο κλάδος της επιστήμης που ασχολείται με τον ήχο
- 25-Ποδόσφαιρο μπάσκετ βόλεϊ κτλ.. που παίζονται από ερασιτέχνες και επαγγελματικά στις χώρες τους,τα οποία διεξάγονται σε άλλη χώρα κάθε τέσσερα χρόνια.Διεθνής αθλητικούς αγώνες στους οποίους συμμετέχουν όσοι ασχολούνται με ομαδικά αθλήματα.
- 26-Είναι το μέρος όπου εκτίθενται σημαντικά έργα όπως πίνακες και γλυπτά όπως η Πέργαμος στη Γερμανία η το Λούβρο στη Γαλλία.
- 27-Ονομασία που δίνεται σε μέρη του σώματος μας όπως μάτια,μύτη, στόμαχι και καρδιά.
- 28-Μια ομάδα ανθρώπων που σχηματίστηκε από την συγκέντρωση πολλών ανθρώπων.

- 29-Τα πράγματα που μπορούν να γίνουν με λίγα χρήματα ή προϊόντα που μπορούμε να αγοράσουμε με λίγα χρήματα λέγονται.
- 30-Είναι η γενική ονομασία των αντικειμένων που μας φωτίζουν χρησιμοποιώντας ηλεκτρισμό και δίνουν φως στο περιβάλλον.
- 31-Το θέμα είναι το κύριο μοτίβο για το οποίο συζητείται.
- 32-Ηλεκτρικό κουτί μπαταρία που επιτρέπει την λειτουργία τηλέφωνο ή άλλων ηλεκτρικών συσκευών.
- 33-Δυνατός ήχος που χρησιμοποιείται σε πυροσβεστικά και αστυνομικά αυτοκίνητα η ασθενοφόρα.
- 34- Είναι ένα λογοτεχνικό είδος που έχει ήδη όπως το δράμα της, ίδια και την τραγωδία και είναι γραμμένο για να παιχτεί στη σκηνή.
- 35-Ένα κτίριο ή μία εγκατάσταση όπου βρίσκονται μονάδες ασφαλείας όπως η αστυνομία και η χωροφύλακη.
- 36-Είναι το όνομα που δίνεται στους ανθρώπους που έρχονται στο σπίτι μας η στο μέρος όπου εργαζόμαστε.
- 37-Ονομάζεται στα τρόφιμα που δεν είναι φρέσκα,ξεπερασμένα
- 38-Ο άντρας που έχει παιδί
- 39-Ένας χώρος αγορών όπου μπορούμε να αγοράσουμε φρούτα λαχανικά κι άλλες ανάγκες.
- 40-Ανάπηρος που έχει ασθένεια ένα μέρος στο σώμα του
- 41-Είναι το όνομα που δίνεται σε φάρμακα που είναι μικρά και στρογγυλεμένα ώστε να κατάποιούνται εύκολα συνήθως χρησιμοποιείται με νερό.
- 42-Μια ανοιχτή, περιφραγμένη περιοχή στη μέση ενός κτιρίου ή ενός σπιτιού.
- 43-Τέχνη που μπορεί να γίνει με πολλά όργανα όπως κιθάρα, φλάουτο, ντραμς
- 44-Ο κλάδος της επιστήμης που ασχολείται με θέματα όπως βουνά, θάλασσες και ορυχεία.
- 45-Ένα δωμάτιο, αχυρώνα ή ντουλάπι σε ένα σπίτι όπου αποθηκεύονται τρόφιμα, ποτά και προμήθειες.
- 46-Ένα είδος αμάνικο και κοντό ρούχο που φοριέται κάτω από ένα σακάκι.
- 47-Ένα σύνολο θρύλων που αποτελείται από χαρακτήρες όπως ο Δίας, ο Αχιλλέας, ο Όντιν.
- 48-Μονάδα μέτρησης που χρησιμοποιείται για τη μέτρηση υγρών όπως το νερό και το ελαιόλαδο.
- 49-Κρύος αέρας το πρωί ή το βράδυ
- 50-Η κουβέρτα του οξυγόνου και άλλων αερίων που περιβάλλει τη γη.

SEMPOZYUM KATILIM BELGESİ

   	7. ULUSLARARASI SINIRSIZ EĞİTİM VE ARAŞTIRMA SEMPOZYUMU (USEAS 2023) 7th INTERNATIONAL SYMPOSIUM OF LIMITLESS EDUCATION AND RESEARCH (ISLER 2023) CERTIFICATE OF PARTICIPATION / KATILIM BELGESİ
Dear/Sayın Yüksek GÖKAKIN Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Türkiye	Situation Of Private Gökçeada Rum Schools Özel Gökçeada Rum Okulları Öğrencilerini Parents' Knowing The Common Turkish-Greek Yunanca Ortak Söz Varlığını Bilme Dur Vocation
I am for your participation in 7th International Symposium of Sınırsız Eğitim ve Araştırma Demneği (SEAD), ABD P Education and Research (ISLER 2023) to be virtually held on Üniversitesi ve Litvanya Vilnius Üniversitesi iş birliğinde 5, 2023 by the Limitless Education and Research Association 2023 tarihinde collaboration with Portland State University, USA and Vilnius Eğitim ve A , Lithuania. Your virtual presentation has been accepted by the Kurulu tara board as an "Oral Presentation". sunmanızdan	